

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

8470 *Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

I

La Constitució espanyola estableix a l'article 39 l'obligació dels poders públics d'assegurar la protecció social, econòmica i jurídica de la família, i en especial dels menors d'edat, de conformitat amb els acords internacionals que vetllen pels seus drets.

Entre aquests acords i instruments internacionals destaquen dues convencions de les Nacions Unides, la Convenció sobre els drets de l'infant, de 20 de novembre de 1989, ratificada el 30 de novembre de 1990, i els seus protocols facultatius, i la Convenció dels drets de les persones amb discapacitat, de 13 de desembre de 2006, instrument de ratificació de 23 novembre de 2007. A més, són destacables dos convenis impulsats per la Conferència de la Haia de dret internacional privat: el Conveni relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, de 29 de maig de 1993, ratificat el de 30 de juny de 1995, i el Conveni relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels infants, de 28 de maig de 2010, ratificat el 6 de setembre de 2010. D'altra banda, cal destacar també tres convenis del Consell d'Europa, el relatiu a l'adopció de menors, fet a Estrasburg el 27 de novembre de 2008, ratificat el 16 de juliol de 2010, el relatiu a la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexual, fet a Lanzarote el 25 d'octubre de 2007, ratificat el 22 de juliol de 2010, així com el Conveni europeu sobre l'exercici dels drets dels infants, fet a Estrasburg el 25 de gener de 1996, ratificat l'11 de novembre de 2014. I, finalment, el Reglament (CE) núm. 2201/2003 del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental, pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 1347/2000.

La Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil, d'ara endavant Llei orgànica de protecció jurídica del menor, constitueix, junt amb les previsions del Codi civil en aquesta matèria, el principal marc regulador dels drets dels menors d'edat, i els garanteix una protecció uniforme en tot el territori de l'Estat. Aquesta Llei ha estat el referent de la legislació que les comunitats autònomes han anat aprovant posteriorment, d'acord amb les seves competències en aquesta matèria.

Tanmateix, transcorreguts gairebé vint anys des de la seva publicació, s'han produït canvis socials importants que incideixen en la situació dels menors i que demanen una millora dels instruments de protecció jurídica, en nom del compliment efectiu de l'article 39 de la Constitució i les normes de caràcter internacional esmentades.

Així, es constata en diverses propostes i observacions formulades aquests darrers anys pel Comitè dels Drets de l'Infant de Nacions Unides (singularment, l'Observació general núm. 13 de 2011 sobre el dret de l'infant a no ser objecte de cap forma de

violència i les observacions finals a Espanya de 3 de novembre de 2010), pel Defensor del Poble (als documents «Menors o adults. Procediments per a la determinació de l'edat» de 2011 i «El tràfic d'éssers humans a Espanya: víctimes invisibles» de 2012), per la Fiscalia General de l'Estat (a les circulars 8/2011, de 16 de novembre, sobre criteris per a la unitat d'actuació especialitzada del Ministeri Fiscal en matèria de protecció de menors, i la 1/2012, de 3 d'octubre, sobre el tractament substantiu i processal davant transfusions de sang i altres intervencions mèdiques sobre menors d'edat en cas de risc greu) i a les conclusions i recomanacions de la Comissió Especial del Senat d'estudi de la problemàtica de l'adopció nacional i altres temes afins (BOCG. Senat, sèrie I, núm. 545, de 17 de novembre de 2010).

D'acord amb tot això, aquesta Llei té per objecte introduir els canvis necessaris en la legislació espanyola de protecció a la infància i a l'adolescència que permetin continuar garantint als menors una protecció uniforme en tot el territori de l'Estat i que constitueixi una referència per a les comunitats autònomes en el desplegament de la seva legislació respectiva en la matèria. A més, i de manera recíproca, aquesta Llei incorpora algunes novetats que ja han estat introduïdes per algunes normes autonòmiques aquests darrers anys.

La reforma consta de quatre articles, vint-i-una disposicions finals, set disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries i una disposició derogatòria. A l'article primer es recullen les modificacions de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor; al segon, les que afecten el Codi civil; al tercer, les corresponents a la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'adopció internacional, d'ara endavant Llei d'adopció internacional; al quart, les relatives a la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, d'ara endavant Llei d'enjudiciament civil; a la disposició final primera, les que afecten la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, d'ara endavant, Llei de jurisdicció contenciosa administrativa; a la disposició final segona, les relatives a la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, d'ara endavant Llei de l'autonomia del pacient; a la disposició final tercera, la relativa al Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors; a la disposició final quarta, la que afecta la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic; a la disposició final cinquena, les que afecten la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses; a les disposicions finals sisena i setena, les relatives a la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i a la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa; a la disposició final vuitena, les corresponents a la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació; a la disposició final novena, la que afecta la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència; a les disposicions finals desena a catorzena, les que afecten la modificació del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, la Llei d'enjudiciament criminal, la Llei 35/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, i el text refós de la Llei de classes passives de l'Estat, aprovat pel Reial decret legislatiu 670/1987, de 30 d'abril. Les set últimes disposicions finals es refereixen al títol competencial, a l'habilitació normativa a les ciutats de Ceuta i Melilla i al Govern en general, a la creació del Registre central de delinqüents sexuals, a les modificacions i els desplegaments reglamentaris, a la incorporació de normativa europea, al no-increment de la despesa pressupostària i a l'entrada en vigor.

La disposició addicional primera recull la referència a la utilització als textos legals de l'expressió «entitat pública» en relació amb l'entitat pública de protecció de menors competent territorialment; la disposició addicional segona recull les referències a l'acolliment preadoptiu, a l'acolliment simple i a les entitats col·laboradores d'adopció internacional; la disposició addicional tercera habilita el Govern a promoure, amb les comunitats autònomes, l'establiment de criteris comuns i mínims estàndards de cobertura, qualitat i accessibilitat en l'aplicació d'aquesta Llei; la disposició addicional quarta estableix el règim jurídic dels centres específics de protecció de menors amb problemes de conducta d'entitats privades col·laboradores de les entitats públiques competents; la disposició

adicional cinquena estableix un mecanisme interterritorial d'assignacions de famílies per a acolliment, o, si s'escau, adopció; i la disposició addicional sisena estableix una equiparació de règims jurídics d'acolliment previstos en aquesta Llei en relació amb les normes existents amb anterioritat a ella i a les legislacions corresponents de les comunitats autònomes. Les dues primeres disposicions transitòries estableixen la normativa aplicable als procediments judicials ja iniciats en la data de la seva entrada en vigor, així com al cessament dels acolliments constituïts judicialment.

II

Les modificacions de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor es refereixen, bàsicament, a l'adaptació dels principis d'actuació administrativa a les noves necessitats que presenten la infància i l'adolescència a Espanya, com ara la situació dels menors estrangers, els que són víctimes de violència i la regulació de determinats drets i deures. D'altra banda, es porta a terme una revisió profunda de les institucions del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.

Els articles 5 i 7 pateixen modificacions derivades de la ratificació per part d'Espanya de la Convenció de drets de les persones amb discapacitat i la necessitat d'adaptar la regulació en conseqüència.

Així mateix, s'introdueix una menció expressa a l'alfabetització digital i mediàtica, com a eina imprescindible perquè els menors puguin desenvolupar el seu pensament crític i tenir part activa en una societat participativa i en un món actual que no es pot entendre al marge de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació.

S'introdueix un nou capítol III en el títol I amb la rúbrica «Deures del menor», en línia amb diverses normes internacionals i també autonòmiques, en el qual, des de la concepció dels menors com a ciutadans, se'ls reconeix com a coresponsables de les societats en què participen i, per tant, no només titulars de drets sinó també de deures. En aquest sentit, s'introdueixen quatre nous articles en què es regulen els deures dels menors en general i en els àmbits familiar, escolar i social en particular.

A l'article 10 es reforcen les mesures per facilitar l'exercici dels drets dels menors i s'estableix un marc regulador adequat dels drets relatius als menors estrangers, i se'ls reconeix, respecte dels qui estiguin a Espanya i independentment de la seva situació administrativa, els drets a l'educació, a l'assistència sanitària i als serveis socials, tal com recullen la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, i la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut.

Així mateix, es reconeix el dret a obtenir la documentació preceptiva de residència a tots els menors estrangers que estiguin tutelats per les entitats públiques una vegada hagi quedat acreditada la impossibilitat de retornar amb la seva família o al país d'origen.

A l'article 11 s'introdueix com a principi rector de l'actuació administrativa la protecció dels menors contra qualsevol forma de violència, inclosa la produïda al seu entorn familiar, de gènere, el tràfic d'éssers humans i la mutilació genital femenina, entre d'altres. D'acord amb això, els poders públics han d'exercir actuacions de sensibilització, prevenció, assistència i protecció enfront de qualsevol forma de maltractament infantil, i han d'establir els procediments que assegurin la coordinació entre les administracions públiques competents.

En relació estreta amb l'anterior, l'article 12 garanteix el suport necessari perquè els menors sota la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment d'una víctima de violència de gènere o domèstica puguin continuar amb aquesta. Així mateix, s'introdueix la presumpció de minoria d'edat d'una persona la majoria d'edat de la qual no s'hagi pogut establir amb seguretat, fins que se'n determini finalment l'edat.

En aquest mateix article es recullen els principis rectors de la reforma de les institucions de protecció a la infància i a l'adolescència, i s'assenyala que s'ha de donar prioritat a les mesures estables davant les temporals, a les familiars davant les residencials i a les consensuades davant les imposades. Aquests principis, vertebradors del sistema, ja s'havien establert a les directrius sobre les modalitats alternatives de cura dels nens de

l'Assemblea General de les Nacions Unides, de 24 de febrer de 2010, i en diversos documents aprovats pel Servei Social Internacional. A més, l'article 12 recull un altre dels eixos d'aquesta reforma, com és l'obligació de les entitats públiques de revisar, en terminis concrets, les mesures de protecció adoptades. D'aquesta manera s'obliga a fer un seguiment personal de cada nen, nena o adolescent i una revisió de la mesura de protecció.

A l'article 13 s'incorporen dos nous apartats en relació amb els delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, el tràfic d'éssers humans i l'explotació dels menors. D'una banda, s'estableix el deure que tenen totes les persones que tinguin notícia d'un fet que pugui constituir un delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, de tràfic d'éssers humans o d'explotació de menors, de posar-lo en coneixement del Ministeri Fiscal. S'estableix, a més, com a requisit per poder accedir i exercir una professió o activitat que impliqui contacte habitual amb menors, no haver estat condemnat per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tràfic d'éssers humans o explotació de menors, amb la qual cosa es dona compliment als compromisos assumits per Espanya en ratificar el Conveni relatiu a la protecció dels infants contra l'explotació i abús sexual, de 25 d'octubre de 2007, i a la Directiva del Parlament Europeu i del Consell 2011/93/UE, de 13 de desembre de 2011, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil, i per la qual se substitueix la Decisió marc 2004/68/JAI del Consell.

Directament relacionat amb l'anterior, i als efectes de prevenció, es crea, dins del sistema de registres administratius de suport a l'Administració de justícia, el Registre central de delinqüents sexuals, que ha de contenir la identitat dels condemnats per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tràfic d'éssers humans o explotació de menors, i informació sobre el seu perfil genètic d'ADN. Amb això es vol possibilitar un seguiment i control de les persones condemnades per aquests delictes no només a Espanya sinó també en altres països. Així mateix, l'Administració General de l'Estat ha de col·laborar amb les autoritats competents dels estats membres de la Unió Europea per facilitar l'intercanvi d'informació en aquest àmbit.

D'acord amb els principis esmentats anteriorment, s'opera la reforma de les institucions de protecció a la infància i a l'adolescència, i s'estableix una regulació estatal més completa de les situacions de risc i de desemparament, conceptes jurídics indeterminats que, per primera vegada, es defineixen en una normativa de rang estatal que bàsicament incorpora, com a contingut substantiu d'aquestes, el que la jurisprudència i la legislació autonòmica havien recollit en aquests anys.

Així, l'article 14 regula la institució de la guarda provisional dins de les mesures d'atenció immediata, que posteriorment s'ha de desenvolupar a l'article 172 del Codi civil.

En relació amb la situació de risc, i mitjançant la reforma de l'article 17, es desenvolupa de manera integral aquesta figura i el seu procediment, qüestions que no estaven regulades en l'àmbit estatal. La intervenció adequada per pal·liar i intervenir en les situacions de risc en què es poden trobar els menors es torna d'una importància capital per preservar el seu interès superior, la qual cosa evita en molts casos que la situació s'agreugi, i que s'hagin d'adoptar decisions molt més traumàtiques i d'un cost individual, familiar i social superior, com ara la separació del menor de la seva família.

La regulació preveu que el projecte d'actuació es pugui consensuar amb els progenitors o altres responsables legals, per respondre així al principi ja al·ludit de fer prevaler les solucions consensuades enfront de les imposades. En cas que es neguin a subscriure-s'hi o no hi col·laborin posteriorment, s'ha de declarar la situació de risc mitjançant una resolució administrativa, a fi de garantir-los la informació sobre com han d'actuar per evitar una declaració ulterior de desemparament.

S'atorga una rellevància especial a la intervenció en les situacions de possible risc prenatal als efectes d'evitar amb posterioritat una eventual declaració de situació de risc o desemparament del nou-nat. També es preveu una solució per als casos d'atenció sanitària necessària per al menor no consentida pels seus progenitors o altres responsables legals, que comporta també la modificació de la Llei de l'autonomia del pacient.

Són dues les principals novetats respecte de la regulació del desemparament. A l'article 18 es completa la definició de la situació de desemparament que regula l'article 172

del Codi civil i s'estableixen, per primera vegada en una norma de caràcter estatal, les circumstàncies que la determinen, amb la qual cosa s'introdueix una important clarificació i unificació de criteris per a la seva declaració. S'ha d'advertir que als efectes de l'apartat d), que estableix com a causa de desamparament el consum habitual de substàncies amb potencial addictiu per part de progenitors, tutors o guardadors, s'entén com habitual els criteris de consum perjudicial, abús o dependència, segons les definicions de l'Organització Mundial de la Salut o de l'Associació Americana de Psiquiatria.

A més, es regula per primera vegada la competència de les entitats públiques respecte a la protecció dels menors espanyols en situació de desprotecció en un país estranger, i el procediment que s'ha de seguir en cas de trasllat d'un menor protegit des d'una comunitat autònoma a una altra de diferent, qüestions que no estaven previstes fins al moment.

A l'article 19 s'estableix la durada màxima de dos anys de la guarda de menors sol·licitada pels progenitors, llevat que l'interès superior n'aconselli excepcionalment la pròrroga. D'aquesta manera, es pretén evitar que es facin cròniques situacions de guardes voluntàries en què els progenitors cedeixen la cura dels seus fills a les administracions públiques «sine die», via per la qual se'ls priva de solucions familiars i permanents precisament durant els anys clau de la primera infància.

Cal destacar el principi de la prioritat de la família d'origen, tant a través de la ja esmentada regulació de la situació de risc, com quan s'assenyala, al nou article 19 bis, que, en els casos de guarda o tutela administrativa del menor, l'entitat pública ha d'elaborar un pla individual de protecció que ha d'incloure un programa de reintegració familiar, quan aquesta última sigui possible. Aquest article incorpora els criteris que la sentència 565/2009, de 31 de juliol de 2009, del Tribunal Suprem ha establert per decidir si la reintegració familiar és procedent en interès superior del menor, entre els quals destaquen el pas del temps o la integració en la família d'acollida. En aquest mateix article es preveu la reagrupació familiar dels menors estrangers no acompanyats.

A l'article 20, a fi d'afavorir l'agilitat i preservar l'interès dels menors, se simplifica la constitució de l'acolliment familiar, i s'equipara al residencial, encara que no hi hagi la conformitat prèvia dels progenitors o tutors, sense perjudici del control jurisdiccional d'aquest. D'altra banda, i per raons de tècnica jurídica i millora d'ubicació, es trasllada a l'article 20 el que establia fins ara l'article 173 del Codi civil sobre formalització de l'acolliment i el contingut del document annex que l'ha d'acompanyar, s'introdueix la necessitat, com passa en l'adopció, que es valori l'adequació dels acollidors, i es defineixen els criteris d'aquesta, criteris que fins ara la normativa estatal no recollia. A més es defineixen, de manera més conforme amb la realitat de la protecció de menors actual, els dos tipus d'acolliment en relació amb les característiques de la família acollidora, i es fa referència a l'acolliment en la mateixa família extensa del menor o en família aliena.

A l'article 20 bis es regula per primera vegada l'estatut de l'acollidor familiar com a conjunt de drets i deures. La transcendent funció que exerceixen les famílies d'acollida fa molt convenient que una disposició general en perfil·li l'estatus, i així s'havia destacat a les conclusions de la Comissió Especial del Senat d'estudi de la problemàtica de l'adopció nacional i altres temes afins. Així mateix, s'ha inclòs un article 21 bis que recull els drets dels menors acollits.

En relació amb l'acolliment residencial, l'article 21 recull la previsió de la prioritat de l'acolliment familiar respecte al residencial. Es tracta d'una disposició ambiciosa fonamentada en el fet que el menor necessita un ambient familiar per desenvolupar adequadament la seva personalitat, aspecte en el qual hi ha consens total entre els psicòlegs i pedagogs. Si aquest objectiu és comú per a tots, quan són menors de sis anys, i de manera encara més assenyalada i imprescindible si són menors de tres anys, la conveniència es torna en necessitat ineludible, sense perjudici d'introduir una previsió flexible per donar cobertura als supòsits en els quals, per motius degudament justificats, l'ingrés en un centre de protecció sigui l'única mesura de què es disposi, o quan l'acolliment residencial convingui a l'interès superior del menor.

D'altra banda, i pel que fa als serveis d'acolliment residencial (denominats fins ara serveis especialitzats, i ara referits com «acolliment residencial» per utilitzar una

terminologia equivalent a la d'«acolliment familiar»), s'estableixen amb caràcter general les seves característiques bàsiques, el seu ajust necessari a criteris de qualitat i el caràcter preferent de les solucions familiars.

Així mateix, tots els centres d'acolliment residencial que prestin serveis dirigits a menors en l'àmbit de la protecció han d'estar sempre habilitats administrativament per l'entitat pública.

D'altra banda, l'article 22 bis recull l'obligació de l'Administració de preparar per a la vida independent els joves extutelats, qüestió de gran importància social i de la qual ja hi ha bones pràctiques d'entitats públiques i del tercer sector d'acció social a Espanya.

L'article 22 ter estableix la creació d'un sistema d'informació estatal sobre protecció de menors que han de portar a terme les entitats públiques i l'Administració General de l'Estat, sistema que ha de permetre el coneixement i el seguiment de la situació de la protecció de la infància i l'adolescència a Espanya, no només a efectes estadístics sinó també de seguiment concret de les mesures de protecció adoptades respecte de cada menor, així com de les persones que s'ofereixen per a l'acolliment i l'adopció. L'article 22 quater introdueix normes que regulen el tractament de dades de caràcter personal dels menors atenent el seu interès superior, i l'article 22 quinquies estableix l'obligació de valorar l'impacte en la infància i l'adolescència en tots els projectes normatius.

Finalment, els articles 23 i 24 pateixen reformes terminològiques.

III

Les principals modificacions del Codi civil es refereixen al sistema espanyol de protecció de menors i, per tant, estan en relació estreta amb les que ja s'assenyalen a l'apartat anterior. No obstant això, es modifiquen també altres aspectes relacionats amb aquesta matèria.

Es reformen, en primer lloc, les normes de dret internacional privat, en concret els apartats 4, 6 i 7 de l'article 9, normes de conflicte relatives a la llei aplicable a la filiació, a la protecció de menors i majors, i a les obligacions d'aliments. Aquestes modificacions responen, d'una banda, a la incorporació de normes comunitàries o internacionals i adaptacions terminològiques a aquestes i, de l'altra, a millores tècniques en la determinació dels supòsits de fet o dels punts de connexió i la seva precisió temporal.

S'introdueix un nou apartat a l'article 19 per preveure el reconeixement, per part de l'ordenament jurídic espanyol, de la doble nacionalitat en supòsits d'adopció internacional, en els quals la legislació del país d'origen del menor adoptat preveu la conservació de la seva nacionalitat d'origen.

D'altra banda, es modifiquen les normes sobre accions de filiació. La regulació que es proposa respon al fet que el primer paràgraf de l'article 133 s'ha declarat inconstitucional, ja que impedeix al progenitor no matrimonial reclamar la filiació en els casos d'inexistència de possessió d'estat (sentències del Tribunal Constitucional número 273/2005, de 27 d'octubre de 2005, i número 52/2006, de 16 de febrer).

En termes semblants s'ha declarat inconstitucional el primer paràgraf de l'article 136, ja que comporta que el termini per exercir l'acció d'impugnació de la paternitat matrimonial comenci a córrer encara que el marit ignori no ser el progenitor biològic de qui ha estat inscrit com a fill seu al Registre Civil (sentències del Tribunal Constitucional 138/2005, de 26 de maig de 2005 i 156/2005, de 9 de juny de 2005), i aquesta és la principal raó de la reforma que es proposa. Es completa el quadre de reformes en aquest punt amb les que recullen els articles 137, 138 i 140 del Codi civil.

S'opera una modificació de l'article 158 del Codi civil, partint del principi d'agilitat i immediatesa aplicable als incidents cautelars que afectin menors, per evitar perjudicis innecessaris que es puguin derivar de rigideses o encotillaments processals, la qual cosa permet adoptar mecanismes protectors, tant respecte al menor víctima dels maltractaments com en relació amb els qui, sense ser víctimes, puguin estar en situació de risc. Amb la modificació de l'article 158 es possibilita l'adopció de noves mesures, prohibició d'aproximació i de comunicació, en les relacions paternofiliales.

L'article 160 amplia el dret del menor a relacionar-se amb els seus parents incloent expressament els germans.

En relació amb la regulació del règim de visites i comunicacions, amb la modificació efectuada a l'article 161, s'aclareix la competència de l'entitat pública per establir per resolució motivada el règim de visites i comunicacions respecte als menors en situació de tutela o guarda, així com la seva suspensió temporal, i la notificació d'això al Ministeri Fiscal. S'ha de tenir en compte que el reconeixement internacional del dret de l'infant a mantenir contacte directe i regular amb tots dos progenitors, llevat que això sigui contrari al seu superior interès (article 9.3 de la Convenció dels drets de l'infant), s'estén també als menors separats de la seva família per l'entitat pública.

En relació amb la regulació del desemparament, i a més del que preveu l'article 18 de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor ja esmentat, l'anterior article 172 del Codi civil es desdobra en tres articles amb l'objecte de separar la regulació de les situacions de desemparament (article 172), de la guarda a sol·licitud dels progenitors o tutors (article 172 bis) i de les mesures de la intervenció en tots dos supòsits (article 172 ter) mitjançant l'acolliment residencial i familiar.

En relació amb l'article 172, es manté la legitimació dels progenitors per promoure la revocació de la resolució administrativa de desemparament i per oposar-se a les decisions que s'adoptin respecte a la protecció del menor durant el termini de dos anys des de la notificació, i s'afegeix que transcorreguts aquests dos anys únicament està legitimat el Ministeri Fiscal per impugnar les resolucions que sobre el menor dicti l'entitat pública. D'altra banda, s'assenyala que durant aquest període de dos anys les entitats públiques, ponderant la situació, poden adoptar qualsevol mesura de protecció que considerin necessària, inclosa la proposta d'adopció, quan hi hagi un pronòstic d'irreversibilitat.

En aquest mateix article s'estableix la possibilitat d'assumir la guarda provisional sense declaració prèvia de desemparament ni sol·licitud expressa dels progenitors, mentre tenen lloc les diligències necessàries per a la identificació del menor, la investigació de les seves circumstàncies i la constatació de la situació real de desemparament. La guarda provisional, encara que imprescindible per atendre situacions d'urgència, ha de tenir límits temporals ja que altrament es podrien generar situacions d'inseguretat jurídica. Per això, es preveuen les obligacions de les entitats i el paper que ha d'exercir el Ministeri Fiscal, com a vigilant superior de l'actuació administrativa. A més, es preveuen nous supòsits de cessament de la tutela administrativa que responen a la creixent mobilitat d'alguns menors protegits.

En relació amb la guarda voluntària, en connexió estreta amb l'article 19 de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor, l'article 172 bis estableix que la guarda a petició dels progenitors no pot sobrepassar el termini màxim de dos anys, excepte en cas de pròrroga per concórrer circumstàncies excepcionals, transcorregut el qual, o la pròrroga, el menor ha de tornar amb els seus progenitors o tutors o s'ha de dictar una nova mesura de protecció permanent.

L'article 172 ter recull la prioritat de l'acolliment familiar respecte al residencial i regula també la possibilitat que les entitats públiques acordin estades, sortides de cap de setmana o vacances amb famílies, d'origen o alternatives, o institucions adequades per als menors en acolliment. Així mateix, estableix la possibilitat que, en els casos de desemparament o guarda a petició dels progenitors, l'entitat pública pugui fixar una quantitat que els progenitors o tutors han d'abonar en concepte d'aliments i despeses de cura i atenció del menor.

Després d'algunes lleus modificacions a l'article 173, l'article 173 bis redefeix les modalitats d'acolliment familiar en funció de la durada. Se suprimeix l'acolliment provisional, que deixa de ser necessari davant la simplificació de l'acolliment familiar, així com l'acolliment preadoptiu que, en definitiva, és actualment una fase del procediment d'adopció. Amb això s'introdueix claredat en els vertaders supòsits d'acolliment familiar, que queden concretats en acolliment d'urgència, acolliment temporal (fins ara denominat simple), amb una durada màxima de dos anys, llevat que l'interès superior del menor n'aconselli una pròrroga, i acolliment permanent.

Les altes funcions que s'encarreguen al Ministeri Fiscal, com a vigilant superior de l'actuació administrativa en protecció de menors, han d'estar acompanyades dels mitjans

suficients perquè les pugui exercir de manera efectiva, i s'ha d'evitar que els seus esforços quedin limitats a un simple voluntarisme que no té operativitat pràctica o que la seva actuació sigui merament simbòlica. A aquests efectes, se li assigna expressament la possibilitat de sol·licitar informes addicionals als presentats per l'entitat pública.

L'article 175, i en relació amb la capacitat dels adoptants, estableix la incapacitat per adoptar dels qui no puguin ser tutors i, a més de la previsió sobre la diferència d'edat mínima entre adoptant i adoptat, estableix també una diferència d'edat màxima per evitar que les discrepàncies que hi ha a la normativa autonòmica sobre edats màximes en la idoneïtat provoquin distorsions no desitjables.

D'altra banda, s'incorpora a l'article 176 una definició de la idoneïtat per adoptar a fi d'enfortir la seguretat jurídica, i s'inclou expressament una previsió en funció de la qual no es poden declarar idonis per a l'adopció els progenitors que estiguin privats de la pàtria potestat o en tinguin suspès l'exercici, o hagin confiat la guarda del seu fill a una entitat pública. En relació amb l'actuació de l'entitat pública en el procediment judicial d'adopció, es produeixen dues novetats importants. En primer lloc, s'exigeix que la declaració d'idoneïtat dels adoptants sigui necessàriament prèvia a la proposta d'adopció que l'entitat pública formula al jutge, qüestió que no estava clarament establerta; i, en segon lloc, es modifiquen els supòsits en els quals no és preceptiva la proposta prèvia de l'entitat pública de protecció de menors per iniciar l'expedient judicial d'adopció.

S'introdueix un article 176 bis que regula «ex novo» la guarda amb finalitats d'adopció. Aquesta previsió legal ha de permetre que, amb anterioritat a la formulació de la proposta corresponent per part de l'entitat pública al jutge per tal de constituir l'adopció, es pugui iniciar la convivència provisional entre el menor i les persones considerades idònies per a aquesta adopció fins que es dicti la resolució judicial oportuna, amb la finalitat d'evitar que el menor hagi d'estar durant aquest temps en un centre de protecció o amb una altra família. Això pot tenir lloc mitjançant la delegació corresponent de guarda de l'entitat pública.

En relació amb el procediment d'adopció, l'article 177 afegeix, entre els qui han d'assentir a l'adopció, la persona a qui estigui unida per anàloga relació d'afectivitat a la conjugal. D'altra banda, amb la finalitat de donar coherència al sistema, s'assenyala que, sense perjudici del dret a ser escoltats, no és necessari l'assentiment dels progenitors per a l'adopció quan hagin transcorregut dos anys sense exercir accions de revocació de la situació de desemparament o quan, si s'han exercitat, aquestes hagin estat desestimades. Igualment s'estableix, en aquest article, que l'assentiment de la mare no es pot prestar fins que hagin transcorregut 6 setmanes des del part, en lloc dels 30 dies ara vigents, i així es dona compliment al que disposa el Conveni Europeu d'Adopció fet a Estrasburg el 27 de novembre de 2008 i ratificat per Espanya.

A l'article 178 s'inclou, com a novetat important, la possibilitat que, malgrat que quan es constitueix l'adopció s'extingeixen els vincles jurídics entre l'adoptat i la seva família de procedència, es pugui mantenir amb algun membre d'aquesta alguna forma de relació o contacte a través de visites o de comunicacions, la qual cosa es podria denominar com adopció oberta. Per a això és necessari que en la resolució de constitució de l'adopció el jutge així ho acordi, a proposta de l'entitat pública, amb la valoració prèvia positiva en interès del menor per part dels professionals d'aquesta entitat pública, i consentit per la família adoptiva i el menor que tingui prou maduresa i, en tot cas, si té més de dotze anys. Els professionals de l'entitat pública han de donar suport a les parts i participar en el seguiment d'aquesta relació, i informar sobre la conveniència o no de la seva permanència en el temps, a partir d'una valoració dels resultats i conseqüències que aquesta relació tingui per al menor, com a prioritat absoluta, més enllà de l'interès que pugui suposar per als adoptants i la seva família d'origen.

Es tracta d'una figura establerta amb diferent amplitud i contingut en la legislació de diversos països, com ara els Estats Units d'Amèrica, la Gran Bretanya, Àustria, el Canadà o Nova Zelanda. En uns casos està configurada com «un acord privat entre les parts», amb supervisió i suport de les entitats públiques, i en altres ha de ser confirmat per un jutge, a qui correspondria la decisió sobre la seva possible modificació o finalització, com és el model que s'inclou en aquesta Llei.

L'oportunitat d'introduir aquesta figura en el nostre ordenament jurídic obeeix a la recerca d'alternatives consensuades, familiars i permanents que permetin dotar alguns menors d'estabilitat familiar, especialment els més grans, l'adopció dels quals presenta més dificultats. A través de l'adopció oberta es flexibilitza la institució de l'adopció, i es possibilita que la família d'origen accepti millor la «pèrdua», i que el menor pugui beneficiar-se d'una vida estable en la seva família adoptant, i mantenir vincles amb la família de la qual prové, en especial amb els seus germans, i amb la qual, en molts casos, ha mantingut relació durant l'acolliment, una relació que encara que no estigui formalitzada continua per la via de fet.

L'article 180 reforça el dret d'accés als orígens de les persones adoptades, i obliga les entitats públiques a garantir-lo i mantenir la informació durant el termini que preveu el Conveni Europeu d'Adopció, i la resta d'entitats a col·laborar amb les primeres i amb el Ministeri Fiscal.

L'article 216 conté la limitació de la legitimació activa per sol·licitar les mesures i disposicions que preveu l'article 158 del Codi civil, en el cas dels menors que estiguin sota la tutela de l'entitat pública, a instància d'aquesta, del Ministeri Fiscal o del mateix menor.

S'introdueixen les modificacions oportunes en la regulació de la tutela ordinària de menors i persones amb la capacitat modificada judicialment en situació de desemparament que preveuen els articles 239 i 239 bis. D'altra banda, a l'article 303 s'inclou la possibilitat d'atorgar judicialment facultats tutelars als guardadors de fet. S'estableixen, a més, els supòsits de guarda de fet que han de motivar la declaració de desemparament i els supòsits davant els quals s'ha de procedir a privar la pàtria potestat o a nomenar tutor.

Finalment, es fa una nova redacció dels articles 1263 i 1264 en relació amb la prestació del consentiment dels menors en determinats àmbits.

IV

Les modificacions que es proposen a la Llei d'adopció internacional responen a diverses necessitats. D'una banda, es clarifica l'àmbit d'aplicació de la Llei que, en la seva redacció inicial, només al·ludia al contingut dels títols II i III, i obviava el títol I, i es defineix el concepte d'adopció internacional als efectes d'aquesta com ho fa el Conveni de la Haia de 1993, atès que amb la definició que apareixia en l'apartat 2 de l'article 1, les previsions del títol I no eren aplicables a molts dels casos d'adopcions internacionals sense desplaçament internacional dels menors, i s'havia generat confusió en situacions concretes.

Es concreten les competències de les diverses administracions públiques. Així, es determinen com a competències de l'Administració General de l'Estat, perquè afecten la política exterior, la decisió d'iniciar, suspendre o limitar la tramitació d'adopcions amb determinats països, així com l'acreditació dels organismes per actuar com a intermediaris en les adopcions internacionals, en terminologia del Conveni de la Haia, referit a les abans denominades entitats col·laboradores d'adopció internacional, sense perjudici de la intervenció necessària de les entitats públiques de les comunitats autònomes.

De l'altra, es manté la competència autonòmica per al control, la inspecció i el seguiment dels organismes acreditats quant a les seves actuacions en el seu territori però es preveu que l'Administració General de l'Estat sigui la competent per al control i el seguiment respecte a la intermediació que l'organisme acreditat porta a terme a l'estranger.

Se subratlla l'interès superior del menor com a consideració fonamental en l'adopció i es defineix els futurs adoptants, no com a sol·licitants, sinó com a persones que s'ofereixen per a l'adopció. Seguint la terminologia del Conveni de la Haia, les entitats col·laboradores d'adopció internacional passen a denominar-se organismes acreditats per a l'adopció internacional.

A més, es reforcen les previsions de garantia de les adopcions internacionals assenyalant que només es poden dur a terme a través de la intermediació d'organismes acreditats i en els casos de països signataris del Conveni de la Haia i amb determinades condicions per la intermediació de les entitats públiques. Els articles 4, 6 i 26 reforcen els controls sobre els beneficis financers indeguts.

L'article 11 detalla amb més claredat les obligacions dels adoptants, tant en la fase preadoptiva, atès que la informació i formació prèvia és la major garantia per a l'èxit de les adopcions, com en la fase postadoptiva mitjançant l'establiment de conseqüències jurídiques de l'incompliment de les obligacions postadoptives a les quals els progenitors i les administracions públiques estan obligats respecte dels països d'origen dels menors.

S'introdueixen modificacions importants en les normes de dret internacional privat que bàsicament responen a les qüestions següents: suprimir les referències a la modificació i revisió de l'adopció, figures jurídiques inexistents en el nostre dret (article 15); millorar la regulació de l'adopció consular circumscribint-la als supòsits en els quals no es necessita proposta de l'entitat pública (article 17); establir la impossibilitat de constituir adopcions de menors la llei nacional de les quals les prohibeixi, amb alguna matisació, per evitar l'existència d'adopcions claudicants que atempten greument contra la seguretat jurídica del menor (article 19.4); modificar els pressupostos de reconeixement d'adopcions constituïdes per autoritats estrangeres, reformulant el control de la competència internacional de l'autoritat estrangera a través de la determinació dels vincles raonables amb l'Estat estranger les autoritats del qual l'han constituït, la qual cosa es pot valorar a través de la bilateralització de les normes espanyoles de competència que preveuen els articles 14 i 15 de la Llei, fet que permet a l'autoritat que reconeix realitzar la seva funció sense haver d'acudir a una prova de dret estranger complexa i innecessària. D'altra banda, se substitueix el pressupost del control de la llei aplicada o aplicable, aliè al sistema espanyol de reconeixement de decisions i resolucions estrangeres, pel de la no-contrarietat de l'adopció constituïda a l'estranger amb l'ordre públic espanyol, i es concreta aquest concepte jurídic indeterminat en els casos d'adopcions en què el consentiment de la família d'origen no ha existit, no ha estat informat o s'ha obtingut mitjançant un preu, per evitar que en aquest àmbit de l'adopció internacional es produeixin supòsits de «nens robats».

Finalment, es modifica l'article 24 per regular la cooperació internacional d'autoritats en els casos d'adopcions realitzades per adoptant espanyol i resident al país d'origen de l'adoptat.

Finalment, i en relació amb les altres mesures de protecció de menors, s'introdueix la referència corresponent a dos reglaments comunitaris i un Conveni de la Haia essencials en aquesta matèria, i es millora el sistema de reconeixement a Espanya d'aquestes mesures, de manera similar a la que preveu el dret francès, que ha estat recentment avalat pel Tribunal Europeu de Drets Humans en el cas «Harroudj c. França», de 4 de gener de 2013.

V

Es modifica la Llei d'enjudiciament civil a fi de reforçar la tutela judicial efectiva en defensa dels drets i interessos dels menors, introduint millores en els procediments ja existents, orientades a fer-los més efectius i aclarint punts que en la pràctica han generat interpretacions contradictòries.

Amb la finalitat d'enfortir el principi de celeritat, vital en els processos en què es resol sobre interessos de menors i amb l'objecte d'evitar resolucions contradictòries, s'introdueixen disposicions, en línia amb les previsions de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor, per promoure l'acumulació quan existeixin diversos processos d'impugnació de resolucions administratives en matèria de protecció en curs que afectin un mateix menor.

Per això, s'introdueix a l'article 780 de la Llei d'enjudiciament civil la regla general de l'acumulació de processos i s'introdueix una previsió especial a l'article 76, per determinar que, amb caràcter general, tots els processos d'oposició a resolucions administratives que se segueixin respecte d'un mateix menor d'edat s'acumulin al procés més antic i els segueixi i resolgui, amb l'economia processal deguda, el mateix jutjat. Això es garanteix preveient que l'acumulació la promogui, fins i tot d'ofici, el jutjat que tingui coneixement de l'existència d'un segon o posterior procés.

La necessitat de clarificar aspectes processals de la protecció de la infància i l'adolescència es posa de manifest en el règim actual d'execució provisional de les sentències dictades en els processos d'oposició a les resolucions administratives en

matèria de protecció de menors. Encara que la interpretació generalitzada de l'article 525 de la Llei d'enjudiciament civil condueix a la impossibilitat d'execució provisional d'aquest tipus de sentències i, en particular, de les dictades com a conseqüència d'un procés dels que preveu l'article 780 de la Llei d'enjudiciament civil, el fet cert és que el tenor literal de l'apartat 1r d'aquest article 525 no es refereix clarament i expressament a aquestes.

S'introdueix, en conseqüència, de forma expressa, clara i terminant en aquest article la prohibició d'execució provisional de les sentències que es dictin en els processos d'oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, amb la finalitat d'evitar els perjudicis que per al menor d'edat suposaria la revocació d'una sentència d'aquesta naturalesa que s'estigui executant provisionalment. Quan la sentència dictada en primera instància decideix revocar una mesura de protecció i l'entitat pública o el Ministeri Fiscal hi recorren, l'interès superior del menor exigeix que no es modifiqui el seu estatus fins que la qüestió no sigui resolta en segona instància, atès que una altra manera de fer podria lesionar-ne greument els drets i pertorbar la necessària estabilitat en les seves relacions familiars. Això justifica àmpliament l'expressa previsió de l'exclusió de l'execució provisional d'aquest tipus de sentències.

D'altra banda, en els articles 779 i 780, a més d'incloure les adaptacions terminològiques necessàries en coherència amb la Llei orgànica de protecció jurídica del menor, s'unifica el termini a dos mesos per formular oposició respecte a totes les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, i s'elimina la diferenciació que es feia respecte a les declaracions de desemparament.

S'estableix un mateix procediment per a l'oposició a totes les resolucions administratives, independentment del seu contingut o de les persones afectades, i s'amplia la legitimació activa.

I, finalment, amb la reforma de l'article 781 es concentren en un sol procediment els supòsits en els quals durant la tramitació de l'expedient d'adopció els progenitors de l'adoptant pretenguin que se'ls reconegui la necessitat d'atorgar el seu assentiment a l'adopció, amb la finalitat de donar unitat d'actuació a aquestes pretensions, la qual cosa repercuteix en una agilitació del procediment.

VI

La disposició final primera modifica la Llei de jurisdicció contenciosa administrativa. L'atribució de la competència per a l'autorització d'entrada en domicili per a l'execució d'una resolució administrativa en matèria de protecció de menors al jutjat de primera instància i no als jutjats contenciosos administratius, com fins ara, fa necessària la modificació de les competències que els atribueix la llei esmentada.

La disposició final segona reforma la Llei de l'autonomia del pacient i incorpora els criteris que recull la Circular 1/2012 de la Fiscalia General de l'Estat sobre el tractament substantiu i processal dels conflictes davant transfusions de sang i altres intervencions mèdiques sobre menors d'edat en cas de risc greu. Aquesta Circular postula en les seves conclusions la necessària introducció del criteri subjectiu de maduresa del menor junt amb l'objectiu, basat en l'edat. Aquest criteri mixt és assumit en el text legal.

S'introdueix, per a més claredat, un nou apartat 4 a l'article 9 referit als menors emancipats o majors de 16 anys en relació amb els quals no cal atorgar el consentiment per representació, excepte quan es tracti d'una actuació de greu risc per a la vida o la salut.

D'altra banda, s'afegeix a aquest article 9 un apartat 6 en què s'estableix que en els casos en què el consentiment hagi d'atorgar-lo el representant legal o les persones vinculades per raons familiars o de fet, la decisió s'ha d'adoptar atenent sempre al major benefici per a la vida o salut del pacient, i en cas contrari s'ha de posar en coneixement de l'autoritat judicial, directament o a través del Ministeri Fiscal, perquè adopti la resolució corresponent.

La disposició final tercera modifica l'Estatut dels treballadors, l'article 37, apartat 3.f) del qual preveu el permís de la treballadora «pel temps indispensable per fer exàmens prenatals i tècniques de preparació al part que s'hagin de fer dins de la jornada de treball». Aquest article només té en compte la maternitat biològica i no la maternitat/paternitat

adoptiva i, en alguns casos, l'acolliment familiar. Les famílies adoptants, guardadores amb fins d'adopció i acollidores, en algunes comunitats autònomes, han d'acudir obligatòriament a unes sessions informatives i a una preparació, i en el cas de l'adopció han d'obtenir preceptivament un certificat d'idoneïtat després d'un estudi psicosocial que a vegades suposa més de cinc entrevistes. Aquestes exigències legals es podrien considerar pròpiament una preparació per a l'adopció i, per tant, s'haurien de preveure normativament com a permisos retribuïts, ja que són obligatòries per a totes les famílies adoptants, a diferència de la preparació al part, que no ho és. A més, en aquests casos, tots dos progenitors han d'acudir a la preparació i a les entrevistes, en contrast amb els exàmens prenats i les tècniques de preparació al part, als quals només és estrictament necessari que hi acudeixi la mare. Per tot això, aquesta modificació equipara les famílies adoptants o acollidores amb les biològiques.

En relació amb aquesta iniciativa, se significa que, si bé la modificació introduïda seria aplicable al personal laboral de les administracions públiques, no és aplicable al personal funcionari, que es regeix pel que disposa la Llei 7/2007, de 12 d'abril. Per això, s'incorpora en la disposició final quarta la modificació de l'article 48, lletra e), d'aquesta Llei que preveu la mateixa previsió de l'Estatut dels treballadors, per tal que també els funcionaris públics puguin gaudir d'aquest permís.

La disposició final cinquena modifica la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, per reformar les condicions de manteniment dels efectes del títol oficial de família nombrosa. La normativa actual condiona la vigència del títol fins que el nombre de fills que compleixin els requisits previstos sigui el mínim establert. Això suposa que quan els germans grans van sortint del títol, perquè deixen de complir el requisit d'edat, fonamentalment, la família pot perdre el dret al títol si queden menys de tres o dos germans que compleixin els requisits, i es dona la paradoxa que els germans menors que han generat per a la família el dret al títol després no poden gaudir d'aquests beneficis. Tenint en compte que, en un percentatge elevadíssim, els títols vigents corresponen a famílies nombroses amb tres o dos fills, el compliment de l'edat màxima per part del més gran comporta la pèrdua del títol i de tots els beneficis per a tota la família amb bastant freqüència. Per això, aquesta reforma pretén acomodar-se a la situació efectiva de les famílies nombroses i evitar una situació de discriminació entre els germans.

Les disposicions finals sisena i setena introdueixen sengles modificacions de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, per revisar els criteris d'assignació de plaça escolar amb vistes a tenir en compte la condició legal de família nombrosa i situació d'acolliment familiar de l'alumne o l'alumna, així com incrementar la reserva de places en els centres educatius per a casos de l'inici d'una mesura d'acolliment familiar en l'alumne o l'alumna.

La disposició final vuitena modifica la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, com a conseqüència de la necessitat de protecció de les persones que hagin estat víctimes de tràfic d'éssers humans.

La disposició final novena modifica la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, perquè les prestacions econòmiques no puguin ser embargades excepte en el cas del pagament d'aliments, en què és el tribunal qui ha de fixar la quantitat que pugui ser objecte d'embargament. D'aquesta manera es preserva l'interès del menor, al qual la persona en situació de dependència pugui deure aliments.

Per la seva transcendència i importància mereixen ser destacades les disposicions finals desena a catorzena que introdueixen modificacions a la Llei general de la Seguretat Social, la Llei de classes passives de l'Estat, la Llei d'enjudiciament criminal i la Llei reguladora de la jurisdicció social, amb la finalitat de regular les conseqüències del delictes d'homicidi dolós en l'àmbit de les prestacions de mort i supervivència del sistema de la Seguretat Social i a favor de familiars del règim de classes passives de l'Estat, des d'una perspectiva global que reforça la lluita contra la violència de gènere i garanteix els drets dels col·lectius més vulnerables, singularment dels menors.

Més específicament, la nova normativa impedeix l'accés a les prestacions esmentades i el manteniment del seu gaudi als qui hagin estat condemnats per sentència ferma per haver comès un delictes dolós d'homicidi, en qualsevol de les seves formes, quan la víctima sigui el subjecte causant de la prestació. I tot això ve acompanyat per instruments que, des del respecte de les garanties jurídiques necessàries, permeten a l'Administració la suspensió cautelar de l'abonament de les prestacions que, si s'escau, s'hagin reconegut quan hagi recaigut sobre el sol·licitant una resolució judicial de la qual derivin indicis racionals de criminalitat per la comissió del delictes indicat, així com la revisió d'ofici dels drets reconeguts quan recaigui una sentència ferma en aquest respecte. A més, s'articulen els mecanismes de comunicació i coordinació necessaris amb els jutjats i tribunals de justícia per a una aplicació més adequada de la nova regulació, dins d'un context que també presta atenció als drets dels orfes, a fi d'evitar que les persones condemnades pel delictes d'homicidi dolós puguin percebre en nom seu la pensió corresponent, i es preveuen igualment els increments de quantia pertinents quan la pensió de viduitat sigui denegada o retirada als condemnats.

Es completa així un nou entorn normatiu que millora l'existent anteriorment i implica un pas addicional de gran importància des de la perspectiva dels mecanismes de protecció social dins d'un àmbit especialment sensible i en què s'ha de disposar d'iniciatives i actuacions des de les diferents àrees per garantir un marc de protecció integral.

Article primer. *Modificació de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil.*

La Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica la rúbrica del títol I, que queda redactada de la manera següent:

«TÍTOL I

Dels drets i deures dels menors»

Dos. Es modifiquen els apartats 1 i 3 de l'article 5, que queden redactats de la manera següent:

«1. Els menors tenen dret a buscar, rebre i utilitzar la informació adequada al seu desenvolupament.

S'ha de prestar especial atenció a l'alfabetització digital i mediàtica, de manera adaptada a cada etapa evolutiva, que permeti als menors actuar en línia amb seguretat i responsabilitat i, en particular, identificar situacions de risc derivades de la utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, així com les eines i estratègies per afrontar aquests riscos i protegir-se'n.»

«3. Les administracions públiques han d'incentivar la producció i difusió de materials informatius i d'altres destinats als menors, que respectin els criteris enunciats, alhora que han de facilitar l'accés dels menors als serveis d'informació, documentació, biblioteques i altres serveis culturals, inclosa una sensibilització adequada sobre l'oferta legal d'oci i cultura a Internet i sobre la defensa dels drets de propietat intel·lectual.

En particular, han de vetllar perquè els mitjans de comunicació en els seus missatges dirigits a menors promoguin els valors d'igualtat, solidaritat, diversitat i respecte als altres, evitin imatges de violència, explotació en les relacions interpersonals o que reflecteixin un tracte degradant o sexista, o un tracte discriminatori cap a les persones amb discapacitat. En l'àmbit de l'autoregulació, les autoritats i els organismes competents han d'impulsar entre els mitjans de comunicació la generació i supervisió del compliment de codis de conducta destinats

a salvaguardar la promoció dels valors descrits anteriorment, i limitar l'accés a imatges i continguts digitals lesius per als menors, segons el que preveuen els codis d'autoregulació de continguts aprovats. S'ha de garantir l'accessibilitat, amb els ajustos raonables necessaris, dels materials i serveis esmentats, inclosos els de tipus tecnològic, per als menors amb discapacitat.

Els poders públics i els prestadors han de fomentar el gaudi ple de la comunicació audiovisual per als menors amb discapacitat i l'ús de bones pràctiques que eviti qualsevol discriminació o repercussió negativa cap a aquestes persones.»

Tres. Es modifica l'apartat 1 de l'article 7, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els menors tenen dret a participar plenament en la vida social, cultural, artística i recreativa del seu entorn, i també a una incorporació progressiva a la ciutadania activa.

Els poders públics han de promoure la constitució d'òrgans de participació dels menors i de les organitzacions socials d'infància i adolescència.

S'ha de garantir l'accessibilitat dels entorns i la provisió d'ajustos raonables perquè els menors amb discapacitat puguin desenvolupar la seva vida social, cultural, artística i recreativa.»

Quatre. S'introdueix un nou capítol III al títol I, amb la redacció següent, i l'actual capítol III passa a ser el capítol IV:

«CAPÍTOL III

Deures del menor

Article 9 bis. *Deures dels menors.*

1. Els menors, d'acord amb la seva edat i maduresa, han d'assumir i complir els deures, les obligacions i les responsabilitats inherents o conseqüents a la titularitat i a l'exercici dels drets que tenen reconeguts en tots els àmbits de la vida, tant familiar i escolar com social.

2. Els poders públics han de promoure la realització d'accions dirigides a fomentar el coneixement i compliment dels deures i les responsabilitats dels menors en condicions d'igualtat, no-discriminació i accessibilitat universal.

Article 9 ter. *Deures relatius a l'àmbit familiar.*

1. Els menors han de participar en la vida familiar i respectar els seus progenitors, germans i altres familiars.

2. Els menors han de participar i s'han de coresponsabilitzar en la cura de la llar i en la realització de les tasques domèstiques d'acord amb la seva edat, amb el seu nivell d'autonomia personal i capacitat, i independentment del seu sexe.

Article 9 quater. *Deures relatius a l'àmbit escolar.*

1. Els menors han de respectar les normes de convivència dels centres educatius, estudiar durant les etapes d'ensenyament obligatori i tenir una actitud positiva d'aprenentatge durant tot el procés formatiu.

2. Els menors han de respectar els professors i altres empleats dels centres escolars, així com la resta dels seus companys, i evitar situacions de conflicte i assetjament escolar en qualsevol de les seves formes, inclòs el ciberassetjament.

3. A través del sistema educatiu s'ha d'implantar el coneixement que els menors han de tenir dels seus drets i deures com a ciutadans, inclosos els que es generin com a conseqüència de la utilització en l'entorn docent de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Article 9 quinquies. *Deures relatius a l'àmbit social.*

1. Els menors han de respectar les persones amb les quals es relacionen i l'entorn en el qual es desenvolupen.

2. Els deures socials inclouen, en particular:

a) Respectar la dignitat, integritat i intimitat de totes les persones amb les quals es relacionin independentment de la seva edat, nacionalitat, origen racial o ètnic, religió, sexe, orientació i identitat sexual, discapacitat, característiques físiques o socials o pertinença a determinats grups socials, o qualsevol altra circumstància personal o social.

b) Respectar les lleis i normes que els siguin aplicables i els drets i llibertats fonamentals de les altres persones, i assumir una actitud responsable i constructiva en la societat.

c) Conservar i fer un bon ús dels recursos i les instal·lacions i els equipaments públics o privats, mobiliari urbà i qualssevol altres en què exerceixin la seva activitat.

d) Respectar i conèixer el medi ambient i els animals, i col·laborar en la seva conservació dins d'un desenvolupament sostenible.»

Cinc. Es modifiquen els apartats 1, 3 i 4, i s'introdueixen una nova lletra f) a l'apartat 2 i un apartat 5 a l'article 10, que queden redactats de la manera següent:

«1. Els menors tenen dret a rebre de les administracions públiques, o a través de les seves entitats col·laboradores, la informació en format accessible i l'assistència adequada per a l'exercici efectiu dels seus drets i que es garanteixi el seu respecte.»

«2. (...)»

f) Presentar denúncies individuals al Comitè de Drets del Nen, en els termes de la Convenció sobre els drets de l'infant i de la normativa que la desplegui.»

«3. Els menors estrangers que estiguin a Espanya tenen dret a l'educació, l'assistència sanitària i els serveis i les prestacions socials bàsiques, en les mateixes condicions que els menors espanyols. Les administracions públiques han de vetllar pels grups especialment vulnerables com els menors estrangers no acompanyats, els que presentin necessitats de protecció internacional, els menors amb discapacitat i els que siguin víctimes d'abusos sexuals, explotació sexual, pornografia infantil o de tràfic d'éssers humans, garantint el compliment dels drets que preveu la llei.

Els poders públics, en el disseny i l'elaboració de les polítiques públiques, han de tenir com a objectiu aconseguir la plena integració dels menors estrangers a la societat espanyola, mentre romanguin al territori de l'Estat espanyol, en els termes que estableix la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

4. Quan l'entitat pública assumeixi la tutela d'un menor estranger que estigui a Espanya, l'Administració General de l'Estat li ha de facilitar, si no la té, amb la màxima celeritat, i juntament amb la presentació del certificat de tutela expedat per l'entitat pública esmentada, la documentació acreditativa de la seva situació i l'autorització de residència, una vegada que hagi quedat acreditada la impossibilitat de retorn amb la seva família o al país d'origen, i segons el que disposa la normativa vigent en matèria d'estrangeria i immigració.

5. Respecte dels menors tutelats o guardats per les entitats públiques, el reconeixement de la seva condició d'assegurats en relació amb l'assistència sanitària s'ha de dur a terme d'ofici, amb la presentació prèvia de la certificació de la seva tutela o guarda expedida per l'entitat pública, durant el període de durada d'aquestes.»

Sis. Es modifica l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Principis rectors de l'acció administrativa.*

1. Les administracions públiques han de facilitar als menors l'assistència adequada per a l'exercici dels seus drets, inclosos els recursos de suport que necessitin.

Les administracions públiques, en els àmbits que els són propis, han d'articular polítiques integrals encaminades al desenvolupament de la infància i l'adolescència i, de manera especial, les referides als drets que enumera aquesta Llei. Els menors tenen dret a accedir a aquests serveis per si mateixos o a través dels seus progenitors, tutors, guardadors o acollidors, els quals, al seu torn, tenen el deure d'utilitzar-los en interès dels menors.

S'han d'impulsar polítiques compensatòries dirigides a corregir les desigualtats socials. En tot cas, el contingut essencial dels drets del menor no pot quedar afectat per falta de recursos socials bàsics. S'han de garantir als menors amb discapacitat i a les seves famílies els serveis socials especialitzats que requereixi la seva discapacitat.

Les administracions públiques han de tenir en compte les necessitats dels menors en exercir les seves competències, especialment en matèria de control sobre productes alimentaris, consum, habitatge, educació, sanitat, serveis socials, cultura, esport, espectacles, mitjans de comunicació, transports, temps lliure, joc, espais lliures i noves tecnologies (TIC).

Les administracions públiques han de tenir particularment en consideració l'adequada regulació i supervisió dels espais, centres i serveis en els quals hi hagi habitualment menors, pel que fa a les condicions fisicoambientals, higienicosanitàries, d'accessibilitat i disseny universal i de recursos humans, i als projectes educatius inclosius, participació dels menors i altres condicions que contribueixin a assegurar els seus drets.

2. Són principis rectors de l'actuació dels poders públics en relació amb els menors:

- a) La supremacia del seu interès superior.
- b) El manteniment en la seva família d'origen, llevat que no sigui convenient per al seu interès; en aquest cas s'ha de garantir l'adopció de mesures de protecció familiars i estables i prioritzar, en aquests supòsits, l'acolliment familiar enfront de l'institucional.
- c) La seva integració familiar i social.
- d) La prevenció i la detecció precoç de totes les situacions que puguin perjudicar el seu desenvolupament personal.
- e) La sensibilització de la població davant situacions de desprotecció.
- f) El caràcter educatiu de totes les mesures que s'adoptin.
- g) La promoció de la participació, el voluntariat i la solidaritat social.
- h) L'objectivitat, imparcialitat i seguretat jurídica en l'actuació protectora i la garantia del caràcter col·legiat i interdisciplinari en l'adopció de mesures que els afectin.
- i) La protecció contra tota forma de violència, inclosos el maltractament físic o psicològic, els càstigs físics humiliants i denigrants, el descuit o tracte negligent, l'explotació, la que es fa a través de les noves tecnologies, els abusos sexuals, la corrupció, la violència de gènere o en l'àmbit familiar, sanitari, social o educatiu, inclosos l'assetjament escolar, el tràfic d'éssers humans, la mutilació genital femenina i qualsevol altra forma d'abús.
- j) La igualtat d'oportunitats i no-discriminació per qualsevol circumstància.
- k) L'accessibilitat universal dels menors amb discapacitat i els ajustos raonables, així com la seva inclusió i participació plenes i efectives.
- l) El lliure desenvolupament de la seva personalitat d'acord amb la seva orientació i identitat sexual.
- m) El respecte i la valoració de la diversitat ètnica i cultural.

3. Els poders públics han de desenvolupar actuacions encaminades a la sensibilització, prevenció, detecció, notificació, assistència i protecció de qualsevol forma de violència contra la infància i l'adolescència mitjançant procediments que assegurin la coordinació i la col·laboració entre les diferents administracions, entitats col·laboradores i serveis competents, tant públics com privats, per garantir una actuació integral.

4. Les entitats públiques han de disposar de programes i recursos destinats al suport i l'orientació dels qui estiguin en acolliment, arribin a la majoria d'edat i quedin fora del sistema de protecció, amb especial atenció als que presenten discapacitat.»

Set. Es modifica l'article 12, que queda redactat de la manera següent:

«Article 12. *Actuacions de protecció.*

1. La protecció dels menors pels poders públics s'ha de fer mitjançant la prevenció, detecció i reparació de situacions de risc, amb l'establiment dels serveis i recursos adequats amb aquesta finalitat, l'exercici de la guarda i, en els casos de declaració de desemparament, l'assumpció de la tutela segons la Llei. En les actuacions de protecció han de prevaler, en tot cas, les mesures familiars enfront de les residencials, les estables enfront de les temporals i les consensuades enfront de les imposades.

2. Els poders públics han de vetllar perquè els progenitors, tutors, guardadors o acollidors exerceixin adequadament les seves responsabilitats, i els han de facilitar serveis accessibles de prevenció, assessorament i acompanyament en totes les àrees que afecten el desenvolupament dels menors.

3. Quan els menors estiguin sota la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment d'una víctima de violència de gènere o domèstica, les actuacions dels poders públics han d'estar encaminades a garantir el suport necessari per procurar la permanència dels menors amb aquella, independentment de la seva edat, així com la seva protecció, atenció especialitzada i recuperació.

4. Quan no es pugui establir la majoria d'edat d'una persona, se l'ha de considerar menor d'edat als efectes del que preveu aquesta Llei, mentre es determina la seva edat. A aquest efecte, el fiscal ha de fer un judici de proporcionalitat que ponderi adequadament les raons per les quals es considera que el passaport o document equivalent d'identitat presentat, si s'escau, no és fiable. La realització de proves mèdiques per a la determinació de l'edat dels menors s'ha de sotmetre al principi de celeritat, ha d'exigir el consentiment informat previ de l'afectat i s'ha de portar a terme amb respecte a la seva dignitat i sense que representi un risc per a la seva salut; a més, no es poden aplicar indiscriminadament, especialment si són invasives.

5. Qualsevol mesura de protecció no permanent que s'adopti respecte de menors de tres anys s'ha de revisar cada tres mesos, i respecte de majors d'aquesta edat s'ha de revisar cada sis mesos. En els acolliments permanents la revisió té lloc el primer any cada sis mesos i, a partir del segon any, cada dotze mesos.

6. A més, de les diferents funcions atribuïdes per Llei, l'entitat pública ha de remetre al Ministeri Fiscal un informe justificatiu de la situació d'un determinat menor quan aquest hagi estat en acolliment residencial o acolliment familiar temporal durant un període superior a dos anys, i l'entitat pública ha de justificar les causes per les quals no s'ha adoptat una mesura protectora de caràcter més estable en aquest interval.

7. Els poders públics han de garantir els drets i les obligacions dels menors amb discapacitat pel que fa a la seva custòdia, tutela, guarda, adopció o institucions similars, vetllant al màxim per l'interès superior del menor. Així mateix, han de garantir que els menors amb discapacitat tinguin els mateixos drets respecte a la vida en família. Per fer efectius aquests drets i amb la finalitat de prevenir-ne l'ocultació, l'abandonament, la negligència o la segregació, han de vetllar perquè es proporcionin amb anticipació informació, serveis i suport generals als menors amb discapacitat i a les seves famílies.»

Vuit. Es modifica l'apartat 1 i s'afegeixen els apartats 4 i 5 a l'article 13, que queden redactats de la manera següent:

«1. Tota persona o autoritat i especialment les que per la seva professió o funció detectin una situació de maltractament, de risc o de possible desemparament d'un menor, ho han de comunicar a l'autoritat o els seus agents més pròxims, sense perjudici de prestar-li l'auxili immediat que requereixi.»

«4. Tota persona que, a través de qualsevol font d'informació, tingui notícia d'un fet que pugui constituir un delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, de tràfic d'éssers humans o d'explotació de menors, té l'obligació de posar-ho en coneixement del Ministeri Fiscal sense perjudici del que disposa la legislació processal penal.»

«5. Per a l'accés i l'exercici de les professions, els oficis i les activitats que impliquin el contacte habitual amb menors, és requisit no haver estat condemnat per sentència ferma per algun delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, que inclou l'agressió i l'abús sexual, l'assetjament sexual, l'exhibicionisme i la provocació sexual, la prostitució i l'explotació sexual i corrupció de menors, així com per tràfic d'éssers humans. A aquest efecte, qui vulgui accedir a aquestes professions, oficis o activitats ha d'acreditar aquesta circumstància mitjançant l'aportació d'una certificació negativa del Registre central de delinqüents sexuals.»

Nou. Es modifica l'article 14, que queda redactat de la manera següent:

«Article 14. *Atenció immediata.*

Les autoritats i els serveis públics tenen l'obligació de prestar l'atenció immediata que requereixi qualsevol menor, d'actuar si correspon al seu àmbit de competències o de traslladar en un altre cas a l'òrgan competent i de posar els fets en coneixement dels representants legals del menor o, quan sigui necessari, de l'entitat pública i del Ministeri Fiscal.

L'entitat pública pot assumir, en compliment de l'obligació de prestar l'atenció immediata, la guarda provisional d'un menor que preveu l'article 172.4 del Codi civil, que s'ha de comunicar al Ministeri Fiscal, i ha de procedir simultàniament a practicar les diligències necessàries per identificar el menor, investigar les seves circumstàncies i constatar, si s'escau, la situació real de desemparament.»

Deu. Es modifica l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Actuacions en situació de risc.*

1. Es considera situació de risc aquella en què, a causa de circumstàncies, carències o conflictes familiars, socials o educatius, el menor es vegi perjudicat en el seu desenvolupament personal, familiar, social o educatiu, en el seu benestar o en els seus drets de manera que, sense assolir l'entitat, intensitat o persistència que fonamentarien la seva declaració de situació de desemparament i l'assumpció de la tutela segons la llei, sigui necessària la intervenció de l'administració pública competent per eliminar, reduir o compensar les dificultats o la inadaptació que l'afecten i evitar el seu desemparament i exclusió social, sense que se l'hagi de separar del seu entorn familiar. A aquests efectes, es considera un indicador de risc, entre d'altres, el fet de tenir un germà declarat en aquesta situació llevat que les circumstàncies familiars hagin canviat de manera evident. La concurrència de circumstàncies o carències materials es considera un indicador de risc, però mai pot desembocar en la separació de l'entorn familiar.

2. En situació de risc de qualsevol índole, la intervenció de l'administració pública competent ha de garantir en tot cas els drets del menor i s'ha d'orientar a disminuir els indicadors de risc i dificultat que incideixin en la situació personal, familiar i social en què es troba i a promoure mesures per a la seva protecció i la preservació de l'entorn familiar.

3. La intervenció en la situació de risc correspon a l'administració pública competent d'acord amb el que disposa la legislació estatal i autonòmica aplicable, en coordinació amb els centres escolars i serveis socials i sanitaris i, si s'escau, amb les entitats col·laboradores del respectiu àmbit territorial o qualssevol altres.

4. La valoració de la situació de risc comporta l'elaboració i la posada en marxa d'un projecte d'intervenció social i educatiu familiar que ha de recollir els objectius, les actuacions, els recursos i la previsió de terminis, promoure els factors de protecció del menor i mantenir-lo en el seu medi familiar. S'ha de procurar la participació dels progenitors, tutors, guardadors o acollidors en l'elaboració del projecte. En tot cas, s'ha d'escoltar i tenir en compte l'opinió d'aquests en l'intent de consensuar el projecte, que ha de ser signat per les parts, per a la qual cosa se'ls ha de comunicar de manera comprensible i en format accessible. També s'ha de comunicar i consultar amb el menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, a partir dels dotze anys.

5. Els progenitors, tutors, guardadors o acollidors, dins de les seves respectives funcions, han de col·laborar activament, segons la seva capacitat, en l'execució de les mesures indicades al projecte a què es fa referència. L'omissió de la col·laboració que preveu aquest dóna lloc a la declaració de la situació de risc del menor.

6. La situació de risc l'ha de declarar l'administració pública competent d'acord amb el que disposa la legislació estatal i autonòmica aplicable mitjançant una resolució administrativa motivada, amb audiència prèvia als progenitors, tutors, guardadors o acollidors i del menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, a partir dels dotze anys. La resolució administrativa ha d'incloure les mesures tendents a corregir la situació de risc del menor, incloses les relatives als deures al respecte dels progenitors, tutors, guardadors o acollidors. Enfront de la resolució administrativa que declari la situació de risc del menor es pot interposar un recurs de conformitat amb la Llei d'enjudiciament civil.

7. Quan l'administració pública competent estigui exercint una intervenció davant una situació de risc d'un menor i tingui notícia que se'l vol traslladar a l'àmbit d'una altra entitat territorial, l'administració pública d'origen ho ha de fer saber a la de destinació a l'efecte que, si escau, aquesta continuï la intervenció que s'havia dut a terme, amb remissió de la informació i documentació necessàries. Si l'administració pública d'origen desconeix el lloc de destinació, pot sol·licitar l'auxili de les forces i cossos de seguretat a fi que procedixin a esbrinar-ho. Una vegada coneguda la localització del menor, s'ha de comunicar a l'entitat pública competent al territori esmentat, que ha de continuar la intervenció.

8. En els supòsits en què l'administració pública competent per apreciar i intervenir en la situació de risc consideri que existeix una situació de desprotecció que pot requerir la separació del menor del seu àmbit familiar o quan, un cop conclòs el període que preveu el projecte d'intervenció o conveni no s'hagin aconseguit canvis en l'exercici dels deures de guarda que garanteixin que el menor disposa de l'assistència moral o material necessària, ho ha de fer saber a l'entitat pública perquè valori si és procedent declarar la situació de desemparament, i ho ha de comunicar al Ministeri Fiscal.

Quan l'entitat pública consideri que no és procedent declarar la situació de desemparament, malgrat la proposta en aquest sentit formulada per l'administració pública competent per apreciar la situació de risc, ho ha de fer saber a l'administració pública que hagi intervingut en la situació de risc i al Ministeri Fiscal. Aquest últim ha de fer una supervisió de la situació del menor; amb aquesta finalitat, pot sol·licitar la col·laboració dels centres escolars i els serveis socials, sanitaris o qualssevol altres.

9. L'administració pública competent, per intervenir en la situació de risc, ha d'adoptar, en col·laboració amb els serveis de salut corresponents, les mesures adequades de prevenció, intervenció i seguiment de les situacions de possible risc prenatal, als efectes d'evitar amb posterioritat una eventual declaració de situació de risc o desemparament del noutat. A aquests efectes, s'entén per situació de risc

prenatal la falta de cura física de la dona gestant o el consum abusiu de substàncies amb potencial addictiu, així com qualsevol altra acció pròpia de la dona o de tercers tolerada per aquesta que perjudiqui el desenvolupament normal o que pugui provocar malalties o anomalies físiques, mentals o sensorials al nounat. Els serveis de salut i el personal sanitari han de notificar aquesta situació a l'administració pública competent i al Ministeri Fiscal. Després del naixement s'ha de mantenir la intervenció amb el menor i la seva unitat familiar perquè, si és necessari, es declari la situació de risc o desemparament del menor per a la seva protecció adequada.

10. La negativa dels progenitors, tutors, guardadors o acollidors a prestar el consentiment respecte dels tractaments mèdics necessaris per salvaguardar la vida o integritat física o psíquica d'un menor constitueix una situació de risc. En aquests casos, les autoritats sanitàries han de posar immediatament aquestes situacions en coneixement de l'autoritat judicial, directament o a través del Ministeri Fiscal, als efectes que s'adopti la decisió corresponent en salvaguarda del millor interès del menor.»

Onze. Es modifica l'article 18, que queda redactat de la manera següent:

«Article 18. *Actuacions en situació de desemparament.*

1. Quan l'entitat pública constati que el menor està en situació de desemparament, ha d'actuar tal com preveuen l'article 172 i següents del Codi civil, ha d'assumir la tutela d'aquell segons la llei i adoptar les mesures de protecció oportunes i posar-ho en coneixement del Ministeri Fiscal i, si s'escau, del jutge que va acordar la tutela ordinària.

2. D'acord amb el que estableixen l'article 172 i següents del Codi civil, es considera situació de desemparament la que es produeix de fet a causa de l'incompliment, o de l'exercici impossible o inadequat dels deures de protecció que estableixen les lleis per a la guarda dels menors, quan aquests quedin privats de l'assistència moral o material necessària.

La situació de pobresa dels progenitors, tutors o guardadors no es pot tenir en compte per a la valoració de la situació de desemparament. Així mateix, en cap cas s'ha de separar un menor dels seus progenitors per raó d'una discapacitat del menor, de tots dos progenitors o d'un d'aquests.

Es considera un indicador de desemparament, entre altres, el fet de tenir un germà declarat en aquesta situació, llevat que les circumstàncies familiars hagin canviat de manera evident.

En particular, s'entén que existeix situació de desemparament quan es doni alguna o algunes de les circumstàncies següents amb prou gravetat que, un cop valorades i ponderades d'acord amb els principis de necessitat i proporcionalitat, representin una amenaça per a la integritat física o mental del menor:

a) L'abandonament del menor perquè faltin les persones a les quals per llei correspon l'exercici de la guarda o bé perquè aquestes no la vulguin o no la puguin exercir.

b) El transcurs del termini de guarda voluntària quan els seus responsables legals estiguin en condicions de fer-se càrrec de la guarda del menor i no la vulguin assumir o bé quan la vulguin assumir però no estiguin en condicions per fer-ho, excepte en els casos excepcionals en què la guarda voluntària es pugui prorrogar més enllà del termini de dos anys.

c) El risc per a la vida, salut i integritat física del menor. En particular, quan es produeixin maltractaments físics greus, abusos sexuals o negligència greu en el compliment de les obligacions alimentàries i de salut per part de les persones de la unitat familiar o de tercers amb consentiment d'aquelles; també quan el menor sigui identificat com a víctima de tràfic d'éssers humans i hi hagi un conflicte d'interessos amb els progenitors, tutors i guardadors, o quan existeixi un consum reiterat de substàncies amb potencial addictiu o l'execució d'un altre tipus de conductes

addictives de manera reiterada per part del menor amb el coneixement, el consentiment o la tolerància dels progenitors, tutors o guardadors. S'entén que existeix aquest consentiment o tolerància quan no s'hagin fet els esforços necessaris per pal·liar aquestes conductes, com la sol·licitud d'assessorament o el fet de no haver col·laborat prou amb el tractament, una vegada conegudes aquestes conductes. També s'entén que existeix desemparament quan es produeixin perjudicis greus al noutat causats per maltractament prenatal.

d) El risc per a la salut mental del menor, la seva integritat moral i el desenvolupament de la seva personalitat a causa del maltractament psicològic continuat o la falta d'atenció greu i crònica de les seves necessitats afectives o educatives per part de progenitors, tutors o guardadors. Quan aquesta falta d'atenció estigui condicionada per un trastorn mental greu, per un consum habitual de substàncies amb potencial addictiu o per altres conductes addictives habituals, s'ha de valorar com un indicador de desemparament l'absència de tractament per part de progenitors, tutors o guardadors o la falta de col·laboració suficient durant aquest.

e) L'incompliment o l'exercici impossible o inadequat dels deures de guarda com a conseqüència del deteriorament greu de l'entorn o de les condicions de vida familiars, quan donin lloc a circumstàncies o comportaments que perjudiquin el desenvolupament del menor o la seva salut mental.

f) La inducció a la mendicitat, delinqüència o prostitució, o qualsevol altra explotació del menor de naturalesa o gravetat similar.

g) L'absència d'escolarització o falta d'assistència reiterada i no justificada adequadament al centre educatiu i la permissivitat continuada o la inducció a l'absentisme escolar durant les etapes d'escolarització obligatòria.

h) Qualsevol altra situació greument perjudicial per al menor que derivi de l'incompliment o de l'exercici impossible o inadequat de la pàtria potestat, la tutela o la guarda, les conseqüències de la qual no es puguin evitar mentre romangui en el seu entorn de convivència.

3. Cada entitat pública ha de designar l'òrgan que ha d'exercir la tutela d'acord amb les seves estructures orgàniques de funcionament.

4. En cas de trasllat permanent de residència d'un menor subjecte a una mesura de protecció des de la comunitat autònoma que la va adoptar a una altra de diferent, correspon a aquesta assumir aquella mesura o adoptar la que sigui procedent en un termini màxim de tres mesos des que la primera informi aquesta última sobre el trasllat esmentat. No obstant això, quan la família d'origen del menor romangui a la comunitat autònoma d'origen i sigui previsible una reintegració familiar a curt o mitjà termini, s'ha de mantenir la mesura adoptada i l'entitat pública del lloc de residència del menor ha de col·laborar en el seguiment de l'evolució d'aquest. Tampoc és necessària l'adopció de noves mesures de protecció en els casos de trasllat temporal d'un menor a un centre residencial ubicat en una altra comunitat autònoma o quan s'estableixi un acolliment amb família resident en aquesta, amb l'acord de totes dues comunitats autònomes.

5. En els supòsits en què es detecti una situació de possible desprotecció d'un menor de nacionalitat espanyola que estigui fora del territori nacional, per a la seva protecció a Espanya és competent l'entitat pública corresponent a la comunitat autònoma on resideixin els progenitors o tutors del menor. Si no n'hi ha, és competent l'entitat pública corresponent a la comunitat autònoma amb la qual el menor o els seus familiars tinguin més vincle. Quan, d'acord amb aquests criteris, no es pugui determinar la competència, és competent l'entitat pública de la comunitat autònoma on el menor o els seus familiars hagin tingut l'última residència habitual.

En tot cas, quan el menor que està fora d'Espanya hagi estat objecte d'una mesura de protecció prèviament al seu desplaçament, és competent l'entitat pública que en tingui la guarda o tutela.

Els possibles conflictes de competència que es puguin originar s'han de resoldre d'acord amb els principis de celeritat i d'interès superior del menor, i s'han d'evitar dilacions en la presa de decisions que puguin generar perjudicis a aquest.

L'Administració General de l'Estat s'ha d'encarregar del trasllat del menor a Espanya. La comunitat autònoma que correspongui ha d'assumir la competència des del moment en què el menor estigui a Espanya.

6. En els supòsits en què les mesures de protecció adoptades en un Estat estranger s'hagin de complir a Espanya, en primer lloc, cal atènyer-se al que preveu el Reglament (CE) núm. 2201/2003 del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental, pel qual es deroga el Reglament (CE) núm. 1347/2000, o norma europea que el substitueixi. En els casos no regulats per la normativa europea, cal atènyer-se als tractats i convenis internacionals en vigor per a Espanya i, en especial, al Conveni relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels nens, fet a La Haia el 19 d'octubre de 1996, o conveni que el substitueixi. A falta de tota normativa internacional, cal atènyer-se a les normes espanyoles de producció interna sobre eficàcia a Espanya de mesures de protecció de menors.»

Dotze. Es modifica l'article 19, que queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *Guarda de menors.*

1. A més de la guarda dels menors tutelats pel fet d'estar en situació de desemparament, l'entitat pública n'ha d'assumir la guarda en els termes que preveu l'article 172 bis del Codi civil, quan els progenitors o tutors no puguin tenir cura d'un menor per circumstàncies greus i transitòries o quan ho acordi el jutge en els casos en què legalment sigui procedent.

2. La guarda voluntària té una durada màxima de dos anys, llevat que l'interès superior del menor aconselli, excepcionalment, la pròrroga de la mesura per la reintegració familiar previsible en un termini breu de temps.

En aquests supòsits de guarda voluntària és necessari el compromís de la família de sotmetre's a la intervenció professional, si s'escau.»

Tretze. S'inclou un article 19 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 19 bis. *Disposicions comunes a la guarda i tutela.*

1. Quan l'entitat pública assumeixi la tutela o guarda del menor ha d'elaborar un pla individualitzat de protecció que ha d'establir els objectius, la previsió i el termini de les mesures d'intervenció que s'han d'adoptar amb la seva família d'origen, inclòs, si s'escau, el programa de reintegració familiar.

En el cas que es tracti d'un menor amb discapacitat, l'entitat pública ha de garantir la continuïtat dels suports que hagi rebut o l'adopció d'altres de més adequats per a les seves necessitats.

2. Quan del pronòstic derivi la possibilitat de retorn a la família d'origen, l'entitat pública ha d'aplicar el programa de reintegració familiar, tot això sense perjudici del que disposa la normativa relativa als menors estrangers no acompanyats.

3. Per acordar el retorn del menor desemparat a la seva família d'origen és imprescindible que s'hagi comprovat una evolució positiva d'aquesta objectivament suficient per restablir la convivència familiar, que s'hagin mantingut els vincles, que concorri el propòsit d'exercir les responsabilitats parentals adequadament i que es constati que el retorn amb la família no representa riscos rellevants per al menor a través de l'informe tècnic corresponent. En els casos d'acolliment familiar, s'ha de ponderar, en la presa de decisió sobre el retorn, el temps transcorregut i la integració

en la família d'acollida i el seu entorn, així com el desenvolupament de vincles afectius amb aquesta.

4. Quan es procedeixi a la reunificació familiar, l'entitat pública ha de dur a terme un seguiment posterior de suport a la família del menor.

5. En el cas dels menors estrangers no acompanyats, s'ha de procurar la cerca de la seva família i el restabliment de la convivència familiar iniciant el procediment corresponent, sempre que es consideri que aquesta mesura respon al seu interès superior i no col·loqui el menor o la seva família en una situació que posi en risc la seva seguretat.

6. Les menors i les joves subjectes a mesures de protecció que estiguin embarassades han de rebre l'assessorament i el suport adequats a la seva situació. El pla individual de protecció ha de preveure aquesta circumstància, així com la protecció del nounat.»

Catorze. Es modifica l'article 20, que queda redactat de la manera següent:

«Article 20. *Acolliment familiar.*

1. L'acolliment familiar, d'acord amb la seva finalitat i independentment del procediment en què s'acordi, té les modalitats que estableix el Codi civil i, per raó de la vinculació del menor amb la família acollidora, pot tenir lloc en la mateixa família extensa del menor o en una família aliena.

L'acolliment en família aliena pot ser especialitzat; s'entén com a tal el que es desenvolupa en una família en què algun dels membres disposa de qualificació, experiència i formació específica per exercir aquesta funció respecte de menors amb necessitats o circumstàncies especials amb plena disponibilitat i que percep per això la compensació econòmica corresponent, sense que representi en cap cas una relació laboral.

L'acolliment especialitzat pot ser professionalitzat quan es reuneixin els requisits esmentats anteriorment de qualificació, experiència i formació específica, i existeixi una relació laboral de l'acollidor o els acollidors amb l'entitat pública.

2. L'acolliment familiar s'ha de formalitzar per resolució de l'entitat pública que tingui la tutela o la guarda, amb la valoració prèvia de l'adequació de la família per a l'acolliment. En aquesta valoració s'ha de tenir en compte la seva situació familiar i l'aptitud educadora, la seva capacitat per atendre adequadament les necessitats de tota índole del menor o menors de què es tracti, la congruència entre la seva motivació i la naturalesa i finalitat de l'acolliment segons la seva modalitat, i la disposició a facilitar el compliment dels objectius del pla individual d'atenció i, si n'hi ha, del programa de reintegració familiar, per propiciar la relació del menor amb la seva família de procedència. El règim de visites pot tenir lloc en els punts de trobada familiar habilitats, quan així ho aconselli l'interès superior del menor i el dret a la privacitat de la família de procedència i la família acollidora. Quan el tipus d'acolliment així ho aconselli, s'ha de valorar l'adequació de l'edat dels acollidors amb la del menor acollit, així com la relació prèvia entre aquests, i s'han de prioritzar, llevat que l'interès del menor aconselli una altra cosa, les persones que pertanyin a la seva família extensa i reuneixin condicions adequades per a l'acolliment.

3. A la resolució de formalització de l'acolliment familiar a què es refereix l'apartat anterior, acordada d'acord amb els termes que preveu el Codi civil, s'ha d'acompanyar un document annex que ha d'incloure els aspectes següents:

- a) La identitat de l'acollidor o els acollidors i de l'acollit.
- b) Els consentiments i les audiències necessàries.
- c) La modalitat de l'acolliment, la durada prevista i el caràcter d'acolliment en família extensa o en família aliena per raó de la vinculació del menor amb la família o persona acollidora.

d) Els drets i deures de cadascuna de les parts i, en particular:

1r El règim de visites, estada, relació o comunicació, en els supòsits de declaració de desemparament, per part de la família d'origen, que pot modificar l'entitat pública en consideració a l'interès superior del menor.

2n El sistema de cobertura per part de l'entitat pública dels danys que pateixi el menor o dels danys que pugui causar a tercers.

3r L'assumpció per part dels acollidors de les despeses de manutenció, educació i atenció sociosanitària.

e) El contingut del seguiment que ha de dur a terme l'entitat pública, en funció de la finalitat de l'acolliment, i el compromís de col·laboració amb aquest seguiment per part de la família acollidora.

f) En el cas de menors amb discapacitat, els recursos de suport que necessiten.

g) La compensació econòmica, els suports tècnics i altres tipus d'ajudes que, si s'escau, hagin de rebre els acollidors.

h) El termini en què s'hagi de revisar la mesura.

La resolució i el document annex s'han de remetre al Ministeri Fiscal en el termini màxim d'un mes.»

Quinze. S'inclou l'article 20 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 20 bis. *Drets i deures dels acollidors familiars.*

1. Els acollidors familiars tenen dret a:

a) Rebre informació sobre la naturalesa i els efectes de l'acolliment, així com preparació prèvia, seguiment i suport tècnic especialitzat durant l'acolliment i quan finalitzi. En el cas de menors amb discapacitat, els acollidors tenen dret a orientació, acompanyament i suport adaptats a la discapacitat del menor.

b) Ser escoltats per l'entitat pública abans que aquesta adopti qualsevol resolució que afecti el menor, especialment abans de modificar o suspendre temporalment el règim de visites o de relació o comunicació amb la família d'origen.

c) Ser informats del pla individual de protecció i de les mesures de protecció relacionades amb l'acolliment que s'adoptin respecte al menor acollit, de les revisions periòdiques, i obtenir informació de l'expedient de protecció del menor que els sigui necessària per a l'exercici de les seves funcions, a excepció de les qüestions relacionades amb el dret a la intimitat de tercers i a la protecció de dades de caràcter personal.

d) Ser part en tots els processos d'oposició a les mesures de protecció i a la declaració de situació de desemparament del menor acollit i en tots els processos d'oposició relacionats amb la mesura d'acolliment familiar permanent amb funcions de tutela que tingui formalitzada.

e) Cooperar amb l'entitat pública en els plans d'actuació i seguiment establerts per a l'acolliment.

f) Disposar de la documentació identificativa, sanitària i educativa del menor que acullen.

g) Exercir tots els drets inherents a la guarda.

h) Ser respectats pel menor acollit.

i) Sol·licitar l'auxili de l'entitat pública en l'exercici de les seves funcions.

j) Fer viatges amb el menor sempre que se n'informi l'entitat pública i que no existeixi oposició per part d'aquesta.

k) Percebre una compensació econòmica i altres tipus d'ajudes que s'hagin estipulat, si s'escau.

l) Facilitar al menor acollit les mateixes condicions que als fills biològics o adoptats, a fi de fer ús de drets o obligacions familiars durant el temps que el menor convisqui amb ells.

m) Relacionar-se amb el menor en cessar l'acolliment, si l'entitat pública entén que convé al seu interès superior i ho consenteixen la família d'origen o, si s'escau, la família adoptiva o d'acolliment permanent, i el menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys.

n) Que es protegeixin les seves dades personals respecte de la família d'origen, d'acord amb la legislació vigent.

ñ) Formular formalment queixes o suggeriments davant l'entitat pública que s'han de tramitar en un termini inferior als 30 dies i, en cas de sol·licitar audiència, ser escoltat amb anterioritat a aquest termini.

o) La família acollidora té els mateixos drets que l'Administració reconeix a la resta d'unitats familiars.

2. Els acollidors familiars tenen els deures següents:

a) Vetllar pel benestar i l'interès superior del menor, tenir-lo en la seva companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral en un entorn afectiu. En el cas de menors amb discapacitat, han de continuar prestant els suports especialitzats que estigués rebent o adoptar-ne d'altres de més adequats a les seves necessitats.

b) Escoltar sempre el menor abans de prendre decisions que l'afectin, si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de 12 anys, sense cap exclusió per discapacitat, i transmetre a l'entitat pública les peticions que aquest pugui fer dins de la seva maduresa.

c) Assegurar la plena participació del menor en la vida de família.

d) Informar l'entitat pública de qualsevol fet de transcendència en relació amb el menor.

e) Respectar i facilitar les relacions amb la família d'origen del menor, en la mesura de les possibilitats dels acollidors familiars, en el marc del règim de visites establert a favor d'aquella i la reintegració familiar, si s'escau.

f) Col·laborar activament amb les entitats públiques en l'exercici de la intervenció individualitzada amb el menor i seguiment de la mesura, observant-ne les indicacions i orientacions.

g) Respectar la confidencialitat de les dades relatives als antecedents personals i familiars del menor.

h) Comunicar a l'entitat pública qualsevol canvi en la situació familiar relatiu a les dades i circumstàncies que es van prendre en consideració com a base per a l'acolliment.

i) Garantir el dret a la intimitat i a la identitat dels menors acollits i el respecte a la seva pròpia imatge, i vetllar pel compliment dels seus drets fonamentals.

j) Participar en les accions formatives que es proposin.

k) Col·laborar en el trànsit de la mesura de protecció del menor a la reintegració al seu entorn d'origen, l'adopció o una altra modalitat d'acolliment, o a l'entorn que s'estableixi després de l'adopció d'una mesura de protecció més estable.

l) Els acollidors familiars tenen les mateixes obligacions respecte del menor acollit que les que estableix la Llei per als titulars de la pàtria potestat.»

Setze. Es modifica l'article 21, que queda redactat de la manera següent:

«Article 21. *Acolliment residencial.*

1. En relació amb els menors en acolliment residencial, les entitats públiques i els serveis i centres on estiguin han d'actuar d'acord amb els principis rectors d'aquesta Llei, amb ple respecte als drets dels menors acollits, i tenen les obligacions bàsiques següents:

a) Assegurar la cobertura de les necessitats de la vida quotidiana i garantir els drets dels menors adaptant el seu projecte general a les característiques personals

de cada menor, mitjançant un projecte socioeducatiu individual, que persegueixi el benestar del menor i el seu desenvolupament físic, psicològic, social i educatiu en el marc del pla individualitzat de protecció que defineixi l'entitat pública.

b) Disposar d'un pla individual de protecció de cada menor que estableixi clarament la finalitat de l'ingrés, els objectius que es volen aconseguir i el termini per a la seva consecució, en el qual es preveu la preparació del menor, tant a l'arribada com a la sortida del centre.

c) Adoptar totes les decisions en relació amb l'acolliment residencial dels menors en interès d'aquests.

d) Fomentar la convivència i la relació entre germans sempre que això redundi en interès dels menors i procurar l'estabilitat residencial dels menors, i que l'acolliment tingui lloc preferentment en un centre ubicat a la província d'origen del menor.

e) Promoure la relació i col·laboració familiar; programar, a l'efecte, els recursos necessaris per possibilitar el retorn a la seva família d'origen, si es considera que aquest és l'interès del menor.

f) Potenciar l'educació integral i inclusiva dels menors, amb especial consideració a les necessitats dels menors amb discapacitat, i vetllar per la seva preparació per a la vida plena, de manera especial la seva escolarització i formació.

En el cas dels menors de setze a divuit anys, un dels objectius prioritaris és la preparació per a la vida independent, l'orientació i la inserció laboral.

g) Disposar d'una normativa interna de funcionament i convivència que respongui a les necessitats educatives i de protecció, i tenir recollit un procediment de formulació de queixes i reclamacions.

h) Administrar els medicaments que necessitin els menors, si s'escau, sota prescripció i seguiment mèdic, d'acord amb la praxi professional sanitària. A aquests efectes, s'ha de portar un registre amb la història mèdica de cadascun dels menors.

i) Revisar periòdicament el pla individual de protecció amb l'objecte de valorar l'adequació del recurs residencial a les circumstàncies personals del menor.

j) Potenciar les sortides dels menors en caps de setmana i períodes de vacances amb les seves famílies d'origen o, quan això no sigui possible o no sigui procedent, amb famílies alternatives.

k) Promoure la integració normalitzada dels menors en els serveis i les activitats d'oci, culturals i educatives que transcorrin en l'entorn comunitari en què estan.

l) Establir els mecanismes de coordinació necessaris amb els serveis socials especialitzats per al seguiment i l'ajust de les mesures de protecció.

m) Vetllar per la preparació per a la vida independent promovent la participació en les decisions que l'afectin, inclosa la mateixa gestió del centre, l'autonomia i l'assumpció progressiva de responsabilitats.

n) Establir mesures educatives i de supervisió que garanteixin la protecció de les dades personals del menor en accedir a les tecnologies de la informació i de la comunicació i a les xarxes socials.

2. Tots els centres d'acolliment residencial que prestin serveis dirigits a menors en l'àmbit de la protecció han d'estar sempre habilitats administrativament per l'entitat pública, i el règim d'habilitació ha de respectar el que disposa la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat. A més, hi ha d'haver estàndards de qualitat i accessibilitat per cada tipus de servei.

L'entitat pública ha de regular el règim de funcionament dels centres d'acolliment residencial i inscriure les entitats en el registre corresponent d'acord amb les seves disposicions, prestant especial atenció a la seguretat, sanitat, accessibilitat per a persones amb discapacitat, nombre, ràtio i qualificació professional del seu personal, projecte educatiu, participació dels menors en el seu funcionament intern i altres condicions que contribueixin a assegurar els seus drets.

Així mateix, l'entitat pública ha de promoure models d'acolliment residencial amb nuclis reduïts de menors que convisquin en condicions similars a les familiars.

3. Amb la finalitat d'afavorir que la vida del menor es desenvolupi en un entorn familiar, preval la mesura d'acolliment familiar sobre la d'acolliment residencial per a qualsevol menor, especialment per a menors de sis anys. No s'acorda l'acolliment residencial per a menors de tres anys excepte en supòsits d'impossibilitat degudament acreditada d'adoptar en aquest moment la mesura d'acolliment familiar o quan aquesta mesura no convingui a l'interès superior del menor. Aquesta limitació per acordar l'acolliment residencial també s'aplica als menors de sis anys en el termini més breu possible. En tot cas, i amb caràcter general, l'acolliment residencial d'aquests menors no ha de tenir una durada superior a tres mesos.

4. Als efectes d'assegurar la protecció dels drets dels menors, l'entitat pública ha de dur a terme la inspecció i supervisió dels centres i serveis semestralment i sempre que així ho exigeixin les circumstàncies.

5. Així mateix, el Ministeri Fiscal ha d'exercir la vigilància sobre les decisions d'acolliment residencial que s'adoptin, així com la inspecció sobre tots els serveis i centres d'acolliment residencial, analitzant, entre d'altres, els projectes educatius individualitzats, el projecte educatiu del centre i el reglament intern.

6. L'administració pública competent pot adoptar les mesures adequades per garantir la convivència del centre, i actuar sobre les conductes amb mesures de caràcter educatiu que no poden, en cap cas, atemptar contra la dignitat dels menors. En casos greus de pertorbació de la convivència, es poden limitar les sortides del centre d'acollida. Aquestes mesures s'han d'exercir de manera immediata i proporcional a la conducta dels menors, tenint en compte les circumstàncies personals d'aquests, la seva actitud i els resultats derivats del seu comportament.

7. De les mesures que s'imposin per conductes o actituds que siguin atemptatòries contra la convivència en l'àmbit residencial, se n'ha de donar compte immediatament als progenitors, tutors o representants legals del menor i al Ministeri Fiscal.»

Disset. S'inclou un article 21 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 21 bis. *Drets dels menors acollits.*

1. El menor acollit, independentment de la modalitat d'acolliment en què estigui, té dret a:

a) Ser escoltat en els termes de l'article 9 i, si s'escau, ser part en el procés d'oposició a les mesures de protecció i declaració en situació de desemparament d'acord amb la normativa aplicable, i en funció de la seva edat i maduresa. Amb aquesta finalitat té dret a ser informat i notificat de totes les resolucions de formalització i cessament de l'acolliment.

b) Ser reconegut com a beneficiari del dret d'assistència jurídica gratuïta quan estigui en situació de desemparament.

c) Dirigir-se directament a l'entitat pública i ser informat de qualsevol fet transcendent relatiu a l'acolliment.

d) Relacionar-se amb la seva família d'origen en el marc del règim de visites, relació i comunicació establert per l'entitat pública.

e) Conèixer progressivament la seva realitat sociofamiliar i les seves circumstàncies per facilitar l'assumpció d'aquestes.

f) Rebre amb l'anticipació suficient la informació, els serveis i els suports generals que siguin necessaris per fer efectius els drets dels menors amb discapacitat.

g) Comunicar al Ministeri Fiscal les reclamacions o queixes que consideri sobre les circumstàncies del seu acolliment.

h) Rebre el suport educatiu i psicoterapèutic per part de l'entitat pública per superar trastorns psicosocials d'origen; aquesta mesura és aplicable tant en acolliment residencial com en acolliment familiar.

i) Rebre el suport educatiu i psicoterapèutic que sigui necessari.

j) Accedir al seu expedient i conèixer les dades sobre els seus orígens i parents biològics, una vegada assolida la majoria d'edat.

2. En els supòsits d'acolliment familiar, té, a més, els drets següents:

- a) Participar plenament en la vida familiar de l'acollidor.
- b) Mantenir relació amb la família d'acollida després del cessament de l'acolliment si l'entitat pública entén que convé al seu interès superior i sempre que ho consenteixin el menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys, la família d'acollida i la d'origen o, si s'escau, la família adoptiva o d'acolliment permanent.
- c) Sol·licitar informació o demanar, per si mateix si té la maduresa suficient, el cessament de l'acolliment familiar.

3. En els supòsits d'acolliment residencial, té, a més, els drets següents:

- a) Respecte a la privacitat i a conservar les seves pertinences personals sempre que no siguin inadequades per al context educatiu.
- b) Participar en l'elaboració de la programació d'activitats del centre i en el desenvolupament d'aquestes.
- c) Ser escoltat en cas de queixa i ser informat de tots els sistemes d'atenció i reclamació que té al seu abast, inclòs el dret d'audiència a l'entitat pública.»

Divuit. S'afegeix l'article 22 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 22 bis. *Programes de preparació per a la vida independent.*

Les entitats públiques han d'oferir programes de preparació per a la vida independent dirigits als joves que estiguin sota una mesura de protecció, particularment en acolliment residencial o en situació d'especial vulnerabilitat, des de dos anys abans de la seva majoria d'edat, una vegada complerta aquesta, sempre que ho necessitin, amb el compromís de participació activa i d'aprofitament per part d'aquests. Els programes han de propiciar seguiment socioeducatiu, allotjament, inserció sociolaboral, suport psicològic i ajudes econòmiques.»

Dinou. S'afegeix l'article 22 ter, que queda redactat de la manera següent:

«Article 22 ter. *Sistema d'informació sobre la protecció a la infància i a l'adolescència.*

Les comunitats autònomes i l'Administració General de l'Estat han d'establir un sistema d'informació compartit que permeti el coneixement uniforme de la situació de la protecció a la infància i a l'adolescència a Espanya, i d'oferiments per a l'acolliment i l'adopció, amb dades desagregades per gènere i discapacitat, tant als efectes de seguiment de les mesures concretes de protecció de menors com a efectes estadístics. A aquests mateixos efectes s'ha de desenvolupar el Registre Unificat de Maltractament Infantil.»

Vint. S'afegeix l'article 22 quater, que queda redactat de la manera següent:

«Article 22 quater. *Tractament de dades de caràcter personal.*

1. Per al compliment de les finalitats que preveu el capítol I del títol II d'aquesta Llei, les administracions públiques competents poden procedir sense el consentiment de l'interessat a la recollida i el tractament de les dades que siguin necessàries per valorar la situació del menor, incloses tant les relatives al menor com les relacionades amb el seu entorn familiar o social.

Els professionals, les entitats públiques i privades i, en general, qualsevol persona han de facilitar a les administracions públiques els informes i antecedents sobre els menors, els seus progenitors, tutors, guardadors o acollidors que se'ls requereixin perquè són necessaris per a aquesta finalitat; no es necessita el consentiment de l'afectat.

2. Les entitats a què es refereix l'article 13 poden tractar sense consentiment de l'interessat la informació que sigui imprescindible per al compliment de les obligacions establertes al precepte esmentat amb l'única finalitat de posar les dades en coneixement de les administracions públiques competents o del Ministeri Fiscal.

3. Les dades sol·licitades per les administracions públiques es poden utilitzar únicament i exclusivament per a l'adopció de les mesures de protecció que estableix aquesta Llei, atenent en tot cas la garantia de l'interès superior del menor, i només es poden comunicar a les administracions públiques que hagin d'adoptar les resolucions corresponents, al Ministeri Fiscal i als òrgans judicials.

4. Les dades també es poden cedir al Ministeri Fiscal sense consentiment de l'interessat, que les ha de tractar per a l'exercici de les funcions que estableixen aquesta Llei i la normativa que li és aplicable.

5. En tot cas, el tractament d'aquestes dades queda sotmès al que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i les seves disposicions de desplegament, i és exigible la implantació de les mesures de seguretat de nivell alt que preveu la normativa esmentada.»

Vint-i-u. S'afegeix l'article 22 quinquies, que queda redactat de la manera següent:

«Article 22 quinquies. *Impacte de les normes en la infància i en l'adolescència.*

Les memòries de l'anàlisi d'impacte normatiu que acompanyen els avantprojectes de llei i els projectes de reglaments han d'incloure l'impacte de la normativa en la infància i en l'adolescència.»

Vint-i-dos. Es modifica l'article 23, que queda redactat de la manera següent:

«Article 23. *Índex de tuteles.*

Per a l'exercici de la funció de vigilància que atribueix al Ministeri Fiscal el Codi civil respecte de la tutela assumida per l'entitat pública segons la llei, hi ha d'haver a cada fiscalia un índex de tuteles de menors.»

Vint-i-tres. Es modifica l'article 24, que queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Adopció de menors.*

L'adopció nacional i internacional s'ha d'ajustar al que estableix la legislació civil aplicable.»

Article segon. *Modificació del Codi civil.*

El Codi civil queda modificat en els termes següents:

U. Es modifiquen els apartats 4, 6 i 7 de l'article 9, que queden redactats de la manera següent:

«4. La determinació i el caràcter de la filiació per naturalesa s'han de regir per la llei de la residència habitual del fill en el moment de l'establiment de la filiació. A falta de residència habitual del fill, o si aquesta llei no permet l'establiment de la filiació, s'ha d'aplicar la llei nacional del fill en aquest moment. Si aquesta llei no permet l'establiment de la filiació o si el fill no té residència habitual i de nacionalitat, s'ha d'aplicar la llei substantiva espanyola. Pel que fa a l'establiment de la filiació per adopció, cal atènyer-se al que disposa l'apartat 5.

La llei aplicable al contingut de la filiació, per naturalesa o per adopció, i a l'exercici de la responsabilitat parental es determina d'acord amb el Conveni de la Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels nens.»

«6. La llei aplicable a la protecció de menors es determina d'acord amb el Conveni de la Haia, de 19 d'octubre de 1996, a què fa referència l'apartat 4 d'aquest article.

La llei aplicable a la protecció de les persones majors d'edat es determina per la llei de la seva residència habitual. En el cas de canvi de la residència a un altre Estat, s'aplica la llei de la nova residència habitual, sense perjudici del reconeixement a Espanya de les mesures de protecció acordades en altres estats. Tanmateix, és aplicable la llei espanyola per a l'adopció de mesures provisionals o urgents de protecció.

7. La llei aplicable a les obligacions d'aliments entre parents es determina d'acord amb el Protocol de la Haia, de 23 de novembre de 2007, sobre la llei aplicable a les obligacions alimentàries o text legal que el substitueixi.»

Dos. S'introdueix un apartat 3 a l'article 19, que queda redactat de la manera següent:

«3. Sense perjudici del que disposa l'apartat 1, si d'acord amb el sistema jurídic del país d'origen el menor adoptat manté la seva nacionalitat, aquesta també ha de ser reconeguda a Espanya.»

Tres. Es modifica l'article 133, que queda redactat de la manera següent:

«Article 133.

1. L'acció de reclamació de filiació no matrimonial, quan falti la respectiva possessió d'estat, correspon al fill durant tota la seva vida.

Si el fill mor abans que transcorrin quatre anys des que assoleixi la majoria d'edat o recuperi la capacitat suficient a aquests efectes, o durant l'any següent al descobriment de les proves en què es fonamenta la demanda, la seva acció correspon als seus hereus pel temps que falti per completar els terminis esmentats.

2. Igualment poden exercir aquesta acció de filiació els progenitors en el termini d'un any comptat des que hagin tingut coneixement dels fets en què hagin de basar la seva reclamació.

Aquesta acció no és transmissible als hereus, que només poden continuar l'acció que el progenitor hagi iniciat en vida.»

Quatre. Es modifica l'article 136, que queda redactat de la manera següent:

«Article 136.

1. El marit pot exercir l'acció d'impugnació de la paternitat en el termini d'un any a comptar de la inscripció de la filiació en el Registre Civil. Tanmateix, el termini no corre mentre el marit ignori el naixement. Una vegada mort el marit sense conèixer el naixement, l'any es compta des que el conegui l'hereu.

2. Si el marit, malgrat conèixer el fet del naixement de qui ha estat inscrit com a fill seu, desconeix la seva falta de paternitat biològica, el còmput del termini d'un any comença a comptar des que tingui aquest coneixement.

3. Si el marit mor abans que transcorri el termini assenyalat als paràgrafs anteriors, l'acció correspon a cada hereu pel temps que falti per completar el termini esmentat.»

Cinc. Es modifica l'article 137, que passa a tenir la redacció següent:

«Article 137.

1. La paternitat pot ser impugnada pel fill durant l'any següent a la inscripció de la filiació. Si és menor o té la capacitat modificada judicialment, el termini compta des que arribi a la majoria d'edat o recuperi la capacitat suficient a aquests efectes.

L'exercici de l'acció, en interès del fill que sigui menor o tingui la capacitat modificada judicialment, correspon, també, durant l'any següent a la inscripció de la

filiació, a la mare que en tingui la pàtria potestat, al seu representant legal o al Ministeri Fiscal.

2. Si el fill, malgrat haver transcorregut més d'un any des de la inscripció en el registre, des de la seva majoria d'edat o des de la recuperació de la capacitat suficient a aquests efectes, desconeix la falta de paternitat biològica de qui apareix inscrit com al seu progenitor, el còmput del termini d'un any comença a comptar des que tingui aquest coneixement.

3. Quan el fill mor abans que transcorrin els terminis establerts als paràgrafs anteriors, la seva acció correspon als seus hereus pel temps que falti per completar els terminis esmentats.

4. Si en les relacions familiars falta la possessió d'estat de filiació matrimonial, la demanda pot ser interposada en qualsevol moment pel fill o els seus hereus.»

Sis. Es modifica l'article 138, que passa a tenir la redacció següent:

«Article 138.

El reconeixement i altres actes jurídics que determinin de conformitat amb la llei una filiació matrimonial o no matrimonial poden ser impugnats per vici de consentiment segons el que disposa l'article 141. La impugnació de la paternitat per altres causes s'ha d'atènyer a les normes que conté aquesta secció.»

Set. Es modifica el paràgraf final de l'article 140, que passa a tenir la redacció següent:

«Els fills tenen en tot cas acció durant un any després d'arribar a la majoria d'edat o de recuperar la capacitat suficient a aquests efectes.»

Vuit. Es modifica l'article 154, que queda redactat de la manera següent:

«Article 154.

Els fills no emancipats estan sota la pàtria potestat dels progenitors.

La pàtria potestat, com a responsabilitat parental, s'exerceix sempre en interès dels fills, d'acord amb la seva personalitat, i amb respecte als seus drets, la seva integritat física i mental.

Aquesta funció comprèn els deures i les facultats següents:

1r Vetllar per ells, tenir-los en la seva companyia, alimentar-los, educar-los i procurar-los una formació integral.

2n Representar-los i administrar els seus béns.

Si els fills tenen la maduresa suficient, se'ls ha d'escoltar sempre abans d'adoptar decisions que els afectin.

Els progenitors, en l'exercici de la seva funció, poden demanar l'auxili de l'autoritat.»

Nou. Es modifica el número 4t, s'afegeixen els números 5è i 6è i es modifica l'últim paràgraf de l'article 158, que queden redactats de la manera següent:

«4t La mesura de prohibició als progenitors, tutors, a altres parents o a terceres persones d'aproximar-se al menor i acostar-se al seu domicili o centre educatiu i a altres llocs que freqüenti, amb respecte al principi de proporcionalitat.

5è La mesura de prohibició de comunicació amb el menor, que impedeix als progenitors, tutors, altres parents o terceres persones establir contacte escrit, verbal o visual per qualsevol mitjà de comunicació o mitjà informàtic o telemàtic, amb respecte al principi de proporcionalitat.

6è En general, les altres disposicions que consideri oportunes, a fi d'apartar el menor d'un perill o d'evitar-li perjudicis en el seu entorn familiar o enfront de terceres

persones. El jutge ha de garantir que el menor pugui ser escoltat en condicions idònies per a la salvaguarda dels seus interessos.

En cas de possible desemparament del menor, el jutjat ha de comunicar les mesures a l'entitat pública.

Totes aquestes mesures es poden adoptar dins de qualsevol procés civil o penal o bé en un expedient de jurisdicció voluntària.»

Deu. Es modifica l'article 160, que queda redactat de la manera següent:

«Article 160.

1. Els fills menors tenen dret a relacionar-se amb els seus progenitors encara que aquests no exerceixin la pàtria potestat, llevat que es disposi una altra cosa per resolució judicial o per part de l'entitat pública en els casos que estableix l'article 161. En cas de privació de llibertat dels progenitors, i sempre que l'interès superior del menor recomani visites a aquells, l'Administració ha de facilitar el trasllat acompanyat del menor al centre penitenciari, ja sigui per un familiar designat per l'administració competent o per un professional, que han de vetllar per la preparació del menor a la visita esmentada. Així mateix, la visita a un centre penitenciari s'ha de fer fora d'horari escolar i en un entorn adequat per al menor.

Els menors adoptats per una altra persona només es poden relacionar amb la seva família d'origen en els termes que preveu l'article 178.4.

2. No es poden impedir sense una causa justa les relacions personals del menor amb els seus germans, avis i altres parents i persones properes.

En cas d'oposició, el jutge, a petició del menor, germans, avis, parents o persones properes, ha de resoldre ateses les circumstàncies. Especialment, ha d'assegurar que les mesures que es puguin fixar per afavorir les relacions entre germans, i entre avis i néts, no facultin la infracció de les resolucions judicials que restringeixin o suspenguin les relacions dels menors amb algun dels seus progenitors.»

Onze. Es modifica l'article 161, que queda redactat de la manera següent:

«Article 161.

L'entitat pública a la qual estigui encomanada la protecció de menors en el respecte territori regula les visites i comunicacions que corresponguin als progenitors, avis, germans i altres parents i persones properes respecte als menors en situació de desemparament, i pot acordar motivadament, en interès del menor, la suspensió temporal d'aquestes amb l'audiència prèvia dels afectats i del menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys, amb la notificació immediata al Ministeri Fiscal. A aquest efecte, el director del centre d'acolliment residencial o la família acollidora o altres agents o professionals implicats han d'informar l'entitat pública de qualsevol indicati dels efectes nocius d'aquestes visites sobre el menor.

El menor, els afectats i el Ministeri Fiscal es poden oposar a les resolucions administratives esmentades de conformitat amb la Llei d'enjudiciament civil.»

Dotze. Es modifica la redacció del punt primer de l'article 162, en els termes següents:

«Els pares que tinguin la pàtria potestat tenen la representació legal dels fills menors no emancipats.

Se n'exceptuen:

1r Els actes relatius a drets de la personalitat que el fill pugui fer per si mateix d'acord amb la seva maduresa.

No obstant això, els responsables parentals intervenen en aquests casos en virtut dels seus deures de cura i assistència.

2n Aquells en què hi hagi conflicte d'interessos entre els pares i el fill.

3r Els relatius a béns que estiguin exclosos de l'administració dels pares.

Per subscriure contractes que obliguin el fill a efectuar prestacions personals es requereix el seu consentiment previ si té seny suficient, sense perjudici del que estableix l'article 158.»

Tretze. Es modifica l'article 172, que queda redactat de la manera següent:

«Article 172.

1. Quan l'entitat pública a la qual en el territori respectiu s'hagi encomanat la protecció dels menors constati que un menor està en situació de desemparament, segons la llei té la tutela del menor i ha d'adoptar les mesures de protecció necessàries per a la seva guarda, cosa que ha de posar en coneixement del Ministeri Fiscal i, si s'escau, del jutge que va acordar la tutela ordinària. La resolució administrativa que declari la situació de desemparament i les mesures adoptades s'han de notificar en forma legal als progenitors, tutors o guardadors i al menor afectat si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys, de manera immediata sense que sobrepassi el termini màxim de quaranta-vuit hores. La informació ha de ser clara, comprensible i en format accessible, i ha d'incloure les causes que van donar lloc a la intervenció de l'Administració i els efectes de la decisió adoptada, i en el cas del menor, ha d'estar adaptada al seu grau de maduresa. Sempre que sigui possible, i especialment en el cas del menor, aquesta informació s'ha de facilitar de manera presencial.

Es considera situació de desemparament la que es produeix de fet a causa de l'incompliment o de l'exercici impossible o inadequat dels deures de protecció que estableixen les lleis per a la guarda dels menors, quan aquests quedin privats de la necessària assistència moral o material.

L'assumpció de la tutela atribuïda a l'entitat pública comporta la suspensió de la pàtria potestat o de la tutela ordinària. No obstant això, són vàlids els actes de contingut patrimonial que efectuïn els progenitors o tutors en representació del menor i que siguin en interès d'aquest.

L'entitat pública i el Ministeri Fiscal poden promoure, si és procedent, la privació de la pàtria potestat i la remoció de la tutela.

2. Durant el termini de dos anys des de la notificació de la resolució administrativa per la qual es declari la situació de desemparament, els progenitors que continuïn tenint la pàtria potestat però la tinguin suspesa d'acord amb el que preveu l'apartat 1, o els tutors que, d'acord amb el mateix apartat, tinguin suspesa la tutela, poden sol·licitar a l'entitat pública que cessi la suspensió i quedi revocada la declaració de situació de desemparament del menor, si, per canvi de les circumstàncies que la van motivar, entenen que estan en condicions d'assumir novament la pàtria potestat o la tutela.

Igualment, durant el mateix termini es poden oposar a les decisions que s'adoptin respecte a la protecció del menor.

Un cop transcorregut aquest termini, caduca el dret dels progenitors o tutors a sol·licitar o oposar-se a les decisions o mesures que s'adoptin per a la protecció del menor. No obstant això, poden facilitar informació a l'entitat pública i al Ministeri Fiscal sobre qualsevol canvi de les circumstàncies que van donar lloc a la declaració de situació de desemparament.

En tot cas, un cop transcorreguts els dos anys, únicament el Ministeri Fiscal està legitimat per oposar-se a la resolució de l'entitat pública.

Durant aquest termini de dos anys, l'entitat pública ha de ponderar la situació i posar-la en coneixement del Ministeri Fiscal per poder adoptar qualsevol mesura de protecció, inclosa la proposta d'adopció, quan existeixi un pronòstic fundat d'impossibilitat definitiva de retorn a la família d'origen.

3. L'entitat pública, d'ofici o a instància del Ministeri Fiscal o d'una persona o entitat interessada, pot revocar la declaració de situació de desemparament i decidir el retorn del menor amb la seva família, sempre que s'entengui que és el més adequat per al seu interès. Aquesta decisió s'ha de notificar al Ministeri Fiscal.

4. En compliment de l'obligació de prestar l'atenció immediata, l'entitat pública pot assumir la guarda provisional d'un menor mitjançant una resolució administrativa, i ho ha de comunicar al Ministeri Fiscal i procedir simultàniament a practicar les diligències necessàries per identificar el menor, investigar les seves circumstàncies i constatar, si s'escau, la situació real de desemparament.

Aquestes diligències s'han de dur a terme en el termini més breu possible, durant el qual s'ha de procedir, si s'escau, a la declaració de la situació de desemparament i la conseqüent assumpció de la tutela o a la promoció de la mesura de protecció procedent. Si existeixen persones que, per les seves relacions amb el menor o per altres circumstàncies, poden assumir la tutela en interès d'aquest, s'ha de promoure el nomenament de tutor d'acord amb les regles ordinàries.

Quan hagi transcorregut el termini assenyalat i no s'hagi formalitzat la tutela o no s'hagi adoptat cap altra resolució, el Ministeri Fiscal ha de promoure les accions que siguin procedents per assegurar l'adopció de la mesura de protecció més adequada del menor per part de l'entitat pública.

5. L'entitat pública ha de cessar en la tutela que tingui sobre els menors declarats en situació de desemparament quan constati, mitjançant els informes corresponents, la desaparició de les causes que van motivar la seva assumpció, per algun dels supòsits que preveuen els articles 276 i 277.1, i quan comprovi fefaentment alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que el menor s'ha traslladat voluntàriament a un altre país.
- b) Que el menor està en el territori d'una altra comunitat autònoma l'entitat pública de la qual hagi dictat la resolució sobre declaració de situació de desemparament i assumit la seva tutela o mesura de protecció corresponent, o entengui que ja no és necessari adoptar mesures de protecció segons la situació del menor.
- c) Que hagin transcorregut sis mesos des que el menor va abandonar voluntàriament el centre de protecció i que ara està en parador desconegut.

La guarda provisional ha de cessar per les mateixes causes que la tutela.»

Catorze. S'inclou l'article 172 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 172 bis.

1. Quan els progenitors o tutors, per circumstàncies greus i transitòries degudament acreditades, no puguin tenir cura del menor, poden sol·licitar a l'entitat pública que aquesta n'assumeixi la guarda durant el temps necessari, que no pot sobrepassar dos anys com a termini màxim de cura temporal del menor, llevat que l'interès superior del menor aconselli, excepcionalment, la pròrroga de les mesures. Un cop transcorregut el termini o la pròrroga, si s'escau, el menor ha de tornar amb els seus progenitors o tutors o, si no es donen les circumstàncies adequades per a això, se l'ha de declarar en situació legal de desemparament.

El lliurament voluntari de la guarda s'ha de fer per escrit i s'ha de deixar constància que els progenitors o tutors han estat informats de les responsabilitats que segueixen mantenint respecte al menor, així com de la manera com l'entitat pública ha d'exercir la guarda, i s'ha de garantir, en particular als menors amb discapacitat, la continuïtat dels suports especialitzats que hagin rebut o l'adopció d'altres de més adequats a les seves necessitats.

La resolució administrativa sobre l'assumpció de la guarda per part de l'entitat pública, així com sobre qualsevol variació posterior de la seva forma d'exercici, ha de ser fonamentada i comunicada als progenitors o tutors i al Ministeri Fiscal.

2. Així mateix, l'entitat pública n'ha d'assumir la guarda quan així ho acordi el jutge en els casos en què legalment sigui procedent, i ha d'adoptar la mesura de protecció corresponent.»

Quinze. S'afegeix l'article 172 ter, amb la redacció següent:

«Article 172 ter.

1. La guarda s'ha de fer mitjançant l'acolliment familiar i, si aquest no és possible o convenient per a l'interès del menor, mitjançant l'acolliment residencial. L'acolliment familiar l'han d'exercir la persona o persones que determini l'entitat pública. L'acolliment residencial l'ha d'exercir el director o responsable del centre on sigui acollit el menor, de conformitat amb els termes que estableix la legislació de protecció de menors.

No poden ser acollidors els que no puguin ser tutors d'acord amb el que preveu la llei.

La resolució de l'entitat pública en què es formalitzi per escrit la mesura de guarda s'ha de notificar als progenitors o tutors que no estiguin privats de la pàtria potestat o tutela, així com al Ministeri Fiscal.

2. Sempre s'ha de buscar l'interès del menor i s'ha de prioritzar, quan no sigui contrari a aquest interès, la seva reintegració a la família pròpia i que la guarda dels germans es confii a una mateixa institució o persona perquè romanguin units. La situació del menor en relació amb la seva família d'origen, tant pel que fa a la seva guarda com al règim de visites i altres formes de comunicació, s'ha de revisar almenys cada sis mesos.

3. L'entitat pública pot acordar, en relació amb el menor en acollida familiar o residencial, quan sigui convenient al seu interès, estades, sortides de caps de setmana o de vacances amb famílies o amb institucions dedicades a aquestes funcions. A aquest efecte, només se seleccionen persones o institucions adequades a les necessitats del menor. Aquestes mesures s'han d'acordar una vegada s'hagi escoltat el menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys.

La delegació de guarda per a estades, sortides de cap de setmana o vacances ha de contenir els termes d'aquesta i la informació que sigui necessària per assegurar el benestar del menor, en especial de totes les mesures restrictives que hagi establert l'entitat pública o el jutge. Aquesta mesura s'ha de comunicar als progenitors o tutors, sempre que no hagin estat privats de l'exercici de la pàtria potestat o remoguts de l'exercici de la tutela, així com als acollidors. Es preserven les dades d'aquests guardadors quan sigui convenient per a l'interès del menor o concorri una causa justa.

4. En els casos de declaració de situació de desemparament o d'assumpció de la guarda per resolució administrativa o judicial, l'entitat pública pot establir la quantitat que han d'abonar els progenitors o tutors per contribuir, en concepte d'aliments i en funció de les seves possibilitats, a les despeses derivades de la cura i atenció del menor, així com les derivades de la responsabilitat civil que es pugui imputar als menors per actes fets per ells.»

Setze. Es modifica l'article 173, que queda redactat de la manera següent:

«Article 173.

1. L'acolliment familiar produeix la plena participació del menor en la vida de família i imposa a qui el rep les obligacions de vetllar per ell, tenir-lo en companyia seva, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral en un entorn afectiu. En el cas d'un menor amb discapacitat, s'ha de continuar amb els suports especialitzats que hagi rebut o se n'han d'adoptar d'altres de més adequats a les seves necessitats.

2. L'acolliment requereix el consentiment dels acollidors i del menor acollit si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys.

3. Si sorgeixen problemes greus de convivència entre el menor i la persona o persones a qui s'hagi confiat la guarda en acolliment familiar, aquell, l'acollidor, el Ministeri Fiscal, els progenitors o tutor que no estiguin privats de la pàtria potestat o de la tutela o qualsevol persona interessada poden sol·licitar a l'entitat pública la remoció de la guarda.

4. L'acolliment familiar del menor cessa:

a) Per resolució judicial.

b) Per resolució de l'entitat pública, d'ofici o a proposta del Ministeri Fiscal, dels progenitors, tutors, acollidors o del mateix menor si té la maduresa suficient, quan es consideri necessari per salvaguardar el seu interès, un cop escoltats els acollidors, el menor, els seus progenitors o tutor.

c) Per la mort o declaració de mort de l'acollidor o acollidors del menor.

d) Per la majoria d'edat del menor.

5. Totes les actuacions de formalització i cessació de l'acolliment s'han de practicar amb l'obligada reserva.»

Disset. Es modifica l'article 173 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 173 bis.

1. L'acolliment familiar pot tenir lloc a la mateixa família extensa del menor o en una família aliena; en aquest últim cas pot ser especialitzat.

2. L'acolliment familiar pot adoptar les modalitats següents atenent la seva durada i els seus objectius:

a) Acolliment familiar d'urgència, principalment per a menors de sis anys, que ha de tenir una durada no superior a sis mesos, mentre es decideix la mesura de protecció familiar que correspongui.

b) Acolliment familiar temporal, que ha de tenir caràcter transitori, perquè de la situació del menor es prevegi la reintegració d'aquest a la seva pròpia família o bé mentre s'adopti una mesura de protecció que revesteixi un caràcter més estable com l'acolliment familiar permanent o l'adopció. Aquest acolliment ha de tenir una durada màxima de dos anys, llevat que l'interès superior del menor aconselli la pròrroga de la mesura per la reintegració familiar previsible i immediata, o l'adopció d'una altra mesura de protecció definitiva.

c) Acolliment familiar permanent, que es constitueix en finalitzar el termini de dos anys d'acolliment temporal perquè no és possible la reintegració familiar o bé directament en casos de menors amb necessitats especials o quan les circumstàncies del menor i la seva família així ho aconsellin. L'entitat pública pot sol·licitar al jutge que atribueixi als acollidors permanents les facultats de la tutela que facilitin l'exercici de les seves responsabilitats, atenent, en tot cas, l'interès superior del menor.»

Divuit. Es modifica l'article 174, que queda redactat de la manera següent:

«Article 174.

1. Incumbeix al Ministeri Fiscal la vigilància superior de la tutela, l'acolliment o la guarda dels menors a què es refereix aquesta secció.

2. Amb aquesta finalitat, l'entitat pública li ha de comunicar de manera immediata els nous ingressos de menors i li ha de remetre una còpia de les resolucions administratives de formalització de la constitució, variació i cessació de les tuteles, guardes i acolliments. També li ha de donar compte de qualsevol novetat d'interès sobre les circumstàncies del menor.

El Ministeri Fiscal ha de comprovar, almenys semestralment, la situació del menor, i promoure davant de l'entitat pública o el jutge, segons correspongui, les mesures de protecció que consideri necessàries.

3. La vigilància del Ministeri Fiscal no eximeix l'entitat pública de la seva responsabilitat envers el menor i de la seva obligació de fer saber al Ministeri Fiscal les anomalies que observi.

4. Per al compliment de la funció de la vigilància superior de la tutela, l'acolliment o la guarda dels menors, quan sigui necessari, el Ministeri Fiscal pot sol·licitar l'elaboració d'informes per part dels serveis corresponents de les administracions públiques competents.

A aquests efectes, els serveis corresponents de les administracions públiques competents han d'atendre les sol·licituds d'informació remeses pel Ministeri Fiscal en el curs de les investigacions tendents a determinar la situació de risc o desemparament en la qual pugui estar un menor.»

Dinou. Es modifica l'article 175, que queda redactat de la manera següent:

«Article 175.

1. L'adopció requereix que l'adoptant tingui més de vint-i-cinc anys. Si són dos els adoptants, és suficient que un d'ells hagi assolit aquesta edat. En tot cas, la diferència d'edat entre l'adoptant i l'adoptand ha de ser almenys de setze anys i no pot ser superior a quaranta-cinc anys, excepte en els casos que preveu l'article 176.2. Quan siguin dos els adoptants, és suficient que un d'ells no tingui aquesta diferència màxima d'edat amb l'adoptand. Si els futurs adoptants estan en disposició d'adoptar grups de germans o menors amb necessitats especials, la diferència màxima d'edat pot ser superior.

No poden ser adoptants els que no puguin ser tutors d'acord amb el que preveu aquest codi.

2. Únicament poden ser adoptats els menors no emancipats. Per excepció, és possible l'adopció d'un major d'edat o d'un menor emancipat quan, immediatament abans de l'emancipació, hagi existit una situació d'acolliment amb els futurs adoptants o de convivència estable amb ells almenys d'un any.

3. No es pot adoptar:

1r Un descendent.

2n Un parent en segon grau de la línia col·lateral per consanguinitat o afinitat.

3r Un pupil pel seu tutor fins que hagi estat aprovat definitivament el compte general justificat de la tutela.

4. Ningú pot ser adoptat per més d'una persona, llevat que l'adopció es dugui a terme conjuntament o successivament per tots dos cònjuges o per una parella unida per relació d'afectivitat anàloga a la conjugal. El matrimoni celebrat amb posterioritat a l'adopció permet al cònjuge l'adopció dels fills del seu consort. Aquesta previsió també és aplicable a les parelles que es constitueixin amb posterioritat. En cas de mort de l'adoptant, o quan l'adoptant pateixi l'exclusió que preveu l'article 179, és possible una nova adopció de l'adoptat.

5. En cas que l'adoptand estigui en acolliment permanent o guarda amb fins d'adopció de dos cònjuges o d'una parella unida per relació d'afectivitat anàloga a la conjugal, la separació o divorci legal o ruptura de la relació d'aquests que consti fefaentment amb anterioritat a la proposta d'adopció no impedeix que es pugui promoure l'adopció conjunta sempre que s'acrediti la convivència efectiva de l'adoptand amb tots dos cònjuges o amb la parella unida per relació de naturalesa anàloga a la conjugal durant almenys dos anys anteriors a la proposta d'adopció.»

Vint. Es modifica l'article 176, que queda redactat de la manera següent:

«Article 176.

1. L'adopció es constitueix per resolució judicial, que sempre ha de tenir en compte l'interès de l'adoptand i la idoneïtat de l'adoptant o adoptants per a l'exercici de la pàtria potestat.

2. Per iniciar l'expedient d'adopció, és necessària la proposta prèvia de l'entitat pública a favor de l'adoptant o adoptants que aquesta entitat pública hagi declarat idonis per a l'exercici de la pàtria potestat. La declaració d'idoneïtat ha de ser prèvia a la proposta.

No obstant això, no es requereix aquesta proposta quan en l'adoptand concorri alguna de les circumstàncies següents:

1a Ser orfe i parent de l'adoptant en tercer grau per consanguinitat o afinitat.

2a Ser fill del cònjuge o de la persona unida a l'adoptant per relació d'afectivitat anàloga a la conjugal.

3a Fer més d'un any que està en guarda amb fins d'adopció o haver estat sota la tutela de l'adoptant pel mateix temps.

4a Ser major d'edat o menor emancipat.

3. S'entén per idoneïtat la capacitat, aptitud i motivació adequades per exercir la responsabilitat parental, atenent les necessitats dels menors que es vol adoptar, i per assumir les peculiaritats, conseqüències i responsabilitats que comporta l'adopció.

La declaració d'idoneïtat per l'entitat pública requereix una valoració psicosocial sobre la situació personal, familiar, relacional i social dels adoptants, així com la seva capacitat per establir vincles estables i segurs, les seves habilitats educatives i la seva aptitud per atendre un menor en funció de les seves circumstàncies singulars. Aquesta declaració d'idoneïtat es formalitza mitjançant la resolució corresponent.

No poden ser declarats idonis per a l'adopció els qui estiguin privats de la pàtria potestat o tinguin suspès el seu exercici, ni els qui tinguin confiada la guarda del seu fill a l'entitat pública.

Les persones que s'ofereixin per a l'adopció han d'assistir a les sessions informatives i de preparació organitzades per l'entitat pública o per l'entitat col·laboradora autoritzada.

4. Quan concorri alguna de les circumstàncies 1a, 2a o 3a que preveu l'apartat 2 es pot constituir l'adopció, encara que l'adoptant hagi mort, si ja ha prestat davant del jutge el seu consentiment o si aquest s'ha atorgat mitjançant un document públic o en testament. En aquest cas, els efectes de la resolució judicial es retroturen a la data de prestació del consentiment.»

Vint-i-u. S'afegeix l'article 176 bis, amb la redacció següent:

«Article 176 bis.

1. L'entitat pública pot delegar la guarda d'un menor declarat en situació de desemparament en les persones que reuneixin els requisits de capacitat per adoptar que preveu l'article 175, que hagin prestat el seu consentiment i que hagin estat preparades, declarades idònies i assignades per a la seva adopció. A aquest efecte, l'entitat pública, abans de la presentació de la proposta d'adopció, ha de delegar la guarda amb fins d'adopció fins que es dicti la resolució judicial d'adopció, mitjançant una resolució administrativa degudament motivada, amb l'audiència prèvia dels afectats i del menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys, que s'ha de notificar als progenitors o tutors no privats de la pàtria potestat o tutela.

Els guardadors amb fins d'adopció tenen els mateixos drets i obligacions que els acollidors familiars.

2. Llevat que convingui una altra cosa a l'interès del menor, l'entitat pública ha de procedir a suspendre el règim de visites i relacions amb la família d'origen quan s'iniciï el període de convivència preadoptiva a què es refereix l'apartat anterior, excepte en els casos que preveu l'article 178.4.

3. La proposta d'adopció al jutge s'ha de fer en el termini més breu possible i, en tot cas, abans que hagin transcorregut tres mesos des del dia en què s'hagi acordat la delegació de guarda amb fins d'adopció. No obstant això, quan l'entitat pública, en funció de l'edat i les circumstàncies del menor, consideri necessari establir un període d'adaptació del menor a la família, aquest termini de tres mesos es pot prorrogar fins a un màxim d'un any.

En el supòsit que el jutge no consideri procedent aquesta adopció, l'entitat pública ha de determinar la mesura protectora més adequada per al menor.»

Vint-i-dos. Es modifica l'article 177, que queda redactat de la manera següent:

«Article 177.

1. Han de consentir l'adopció, en presència del jutge, l'adoptant o adoptants i l'adoptand de més de dotze anys.

2. Han d'assentir a l'adopció:

1r El cònjuge o la persona unida a l'adoptant per una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal, llevat que hi hagi separació o divorci legal o ruptura de la parella que consti fefaentment, excepte en els supòsits en què l'adopció es vulgui formalitzar de manera conjunta.

2n Els progenitors de l'adoptand que no estigui emancipat, llevat que estiguin privats de la pàtria potestat per una sentència ferma o incursos en una causa legal per aquesta privació. Aquesta situació només es pot apreciar en el procediment judicial contradictori que s'ha de tramitar de conformitat amb la Llei d'enjudiciament civil.

No és necessari l'assentiment quan els que l'hagin de prestar estiguin impossibilitats per fer-ho, impossibilitat que s'ha d'apreciar de manera motivada a la resolució judicial que constitueixi l'adopció.

Tampoc és necessari l'assentiment dels progenitors que tenien suspesa la pàtria potestat quan havien transcorregut dos anys des de la notificació de la declaració de situació de desemparament, en els termes que preveu l'article 172.2, sense oposició a aquesta o quan, un cop interposada en termini, hagi estat desestimada.

L'assentiment de la mare no es pot prestar fins que hagin transcorregut sis setmanes des del part.

En les adopcions que exigeixin proposta prèvia no s'admet que l'assentiment dels progenitors es refereixi a adoptants determinats.

3. Han de ser escoltats pel jutge:

1r Els progenitors que no hagin estat privats de la pàtria potestat, quan el seu assentiment no sigui necessari per a l'adopció.

2n El tutor i, si s'escau, la família acollidora, i el guardador o guardadors.

3r L'adoptand de menys de dotze anys d'acord amb la seva edat i maduresa.

4. Els consentiments i assentiments s'han d'atorgar lliurement, en la forma legal requerida i per escrit, amb la informació prèvia de les seves conseqüències.»

Vint-i-tres. Es modifica l'article 178, que queda redactat de la manera següent:

«Article 178.

1. L'adopció produeix l'extinció dels vincles jurídics entre l'adoptat i la seva família d'origen.

2. Per excepció, han de subsistir els vincles jurídics amb la família del progenitor que, segons el cas, correspongui:

a) Quan l'adoptat sigui fill del cònjuge o de la persona unida a l'adoptant per relació d'afectivitat anàloga a la conjugal, encara que el consort o la parella hagi mort.

b) Quan només un dels progenitors hagi estat legalment determinat, sempre que aquest efecte s'hagi sol·licitat per part de l'adoptant, l'adoptat de més de dotze anys i el progenitor el vincle dels quals hagi de persistir.

3. El que estableixen els apartats anteriors s'entén sense perjudici del que es disposa sobre impediments matrimonials.

4. Quan l'interès del menor així ho aconselli, per raó de la seva situació familiar, edat o qualsevol altra circumstància significativa valorada per l'entitat pública, es pot acordar el manteniment d'alguna forma de relació o contacte a través de visites o comunicacions entre el menor, els membres de la família d'origen que es consideri i l'adoptiva, i s'ha d'afavorir especialment, quan això sigui possible, la relació entre els germans biològics.

En aquests casos, el jutge, en constituir l'adopció, pot acordar el manteniment d'aquesta relació i determinar-ne la periodicitat, la durada i les condicions, a proposta de l'entitat pública o del Ministeri Fiscal i amb el consentiment de la família adoptiva i de l'adoptand si té la maduresa suficient i sempre que tingui més de dotze anys. En tot cas, s'ha d'escoltar l'adoptand de menys de dotze anys d'acord amb la seva edat i maduresa. Si és necessari, aquesta relació s'ha de portar a terme amb la intermediació de l'entitat pública o entitats acreditades amb aquesta finalitat. El jutge també pot acordar-ne la modificació o finalització en consideració a l'interès superior del menor. L'entitat pública ha de remetre al jutge informes periòdics sobre el desenvolupament de les visites i comunicacions, així com propostes de manteniment o modificació d'aquestes durant els dos primers anys i, un cop transcorreguts aquests, a petició del jutge.

Estan legitimats per sol·licitar la suspensió o supressió de les visites o comunicacions esmentades l'entitat pública, la família adoptiva, la família d'origen i el menor si té la maduresa suficient i, en tot cas, si té més de dotze anys.

A la declaració d'idoneïtat s'hi ha de fer constar si les persones que s'ofereixen a l'adopció acceptarien adoptar un menor que volgués mantenir la relació amb la família d'origen.»

Vint-i-quatre. Es modifiquen els apartats 2 i 5 i s'introdueix l'apartat 6 a l'article 180, que queden redactats de la manera següent:

«2. El jutge ha d'acordar l'extinció de l'adopció a petició de qualsevol dels progenitors que, sense culpa seva, no hagin intervingut en l'expedient en els termes que expressa l'article 177. També és necessari que la demanda s'interposi en els dos anys següents a l'adopció i que l'extinció sol·licitada no perjudiqui greument el menor.

Si l'adoptat és major d'edat, l'extinció de l'adopció requereix el seu consentiment exprés.»

«5. Les entitats públiques han d'assegurar la conservació de la informació de què disposin relativa als orígens del menor, en particular la informació respecte a la identitat dels seus progenitors, així com la història mèdica del menor i de la seva família, i s'han de conservar durant almenys cinquanta anys amb posterioritat al moment en què s'hagi fet definitiva l'adopció. La conservació s'ha de portar a terme només als efectes que la persona adoptada pugui exercir el dret al qual es refereix l'apartat següent.

6. Les persones adoptades, un cop que hagin arribat a la majoria d'edat o durant la seva minoria d'edat a través dels seus representants legals, tenen dret a

conèixer les dades sobre els seus orígens biològics. Les entitats públiques, amb la notificació prèvia a les persones afectades, han de prestar a través dels seus serveis especialitzats l'assessorament i l'ajuda que necessitin per fer efectiu aquest dret.

A aquests efectes, qualsevol entitat privada o pública té obligació de facilitar a les entitats públiques i al Ministeri Fiscal, quan els siguin requerits, els informes i antecedents necessaris sobre el menor i la seva família d'origen.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'article 216, al qual s'afegeix el paràgraf següent:

«Si es tracta de menors que estan sota la tutela de l'entitat pública, aquestes mesures només es poden acordar d'ofici, o a instància d'aquesta, del Ministeri Fiscal o del mateix menor. L'entitat pública ha de ser part en el procediment i les mesures acordades s'han de comunicar a l'entitat pública, la qual ha de donar trasllat d'aquesta comunicació al director del centre residencial o a la família acollidora.»

Vint-i-sis. Es modifica l'article 239, que queda redactat de la manera següent:

«Article 239.

1. La tutela dels menors que estiguin en situació de desemparament correspon segons la llei a l'entitat pública.

2. No obstant això, s'ha de procedir al nomenament d'un tutor d'acord amb les regles ordinàries quan hi hagi persones que, per les seves relacions amb el menor o per altres circumstàncies, puguin assumir la tutela en interès d'aquest.

En aquests supòsits, prèviament a la designació judicial de tutor ordinari o en la mateixa resolució, s'ha d'acordar la suspensió o la privació de la pàtria potestat o remoció del tutor, si s'escau.

3. Estan legitimats per a l'exercici de les accions de privació de pàtria potestat, remoció del tutor i per a la sol·licitud de nomenament de tutor dels menors en situació de desemparament, el Ministeri Fiscal, l'entitat pública i els cridats a l'exercici de la tutela.»

Vint-i-set. S'afegeix l'article 239 bis, que queda redactat de la manera següent:

«Article 239 bis.

L'entitat pública a la qual en el respectiu territori estigui encomanada la protecció i el suport de les persones amb la capacitat modificada judicialment, és designada com a tutora quan no s'hagi constituït la tutela a favor de cap persona de conformitat amb l'article 234.

Així mateix, ha d'assumir segons la llei la tutela de les persones amb la capacitat modificada judicialment quan estiguin en situació de desemparament, i n'ha de donar compte a l'autoritat judicial que va modificar la seva capacitat.

Es considera com a situació de desemparament a aquests efectes la que es produeix de fet quan la persona amb la capacitat modificada judicialment quedi privada de l'assistència necessària a causa de l'incompliment o de l'exercici impossible o inadequat dels deures que incumbeixen a la persona designada per exercir la tutela, de conformitat amb les lleis, o per no tenir tutor.»

Vint-i-vuit. Es modifica l'article 303, que queda redactat de la manera següent:

«Article 303.

1. Sense perjudici del que disposa l'article 228, quan l'autoritat judicial tingui coneixement de l'existència d'un guardador de fet, li pot requerir que informi de la situació de la persona i els béns del menor, o de la persona que pugui requerir una institució de protecció i suport, i de la seva actuació en relació amb aquests; així mateix, pot establir les mesures de control i vigilància que consideri oportunes.

Cautelarment, mentre es mantingui la situació de guarda de fet i fins que es constitueixi la mesura de protecció adequada, si és procedent, es poden atorgar judicialment facultats tutelars als guardadors. Igualment, si és menor d'edat, es pot constituir un acolliment temporal, i han de ser acollidors els guardadors.

2. És procedent la declaració de situació de desemparament dels menors i de les persones amb la capacitat modificada judicialment en situació de guarda de fet quan, a més d'aquesta circumstància, es donin els pressupostos objectius de falta d'assistència que preveuen els articles 172 i 239 bis.

En els altres casos, el guardador de fet pot promoure la privació o suspensió de la pàtria potestat, la remoció de la tutela o el nomenament de tutor.»

Vint-i-nou. Es modifica l'article 1263, que queda redactat de la manera següent:

«Article 1263.

No poden prestar consentiment:

1r Els menors no emancipats, excepte en els contractes que les lleis els permetin efectuar per si mateixos o amb l'assistència dels seus representants, i els relatius a béns i serveis de la vida corrent propis de la seva edat de conformitat amb els usos socials.

2n Els que tenen la seva capacitat modificada judicialment, en els termes assenyalats per la resolució judicial.»

Trenta. Es modifica l'article 1264, que queda redactat de la manera següent:

«Article 1264.

El que preveu l'article anterior s'entén sense perjudici de les prohibicions legals o dels requisits especials de capacitat que les lleis puguin establir.»

Article tercer. *Modificació de la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'adopció internacional.*

La Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'adopció internacional, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica l'article 1, que queda redactat de la manera següent:

«Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei.*

1. Aquesta Llei regula la intervenció de l'Administració General de l'Estat, de les entitats públiques i dels organismes acreditats per a l'adopció internacional, la capacitat i els requisits que han de reunir les persones que s'ofereixen per adoptar, així com les normes de dret internacional privat relatives a l'adopció i altres mesures de protecció internacional de menors en els supòsits en què existeixi algun element estranger.

2. Als efectes del títol I d'aquesta Llei, s'entén per adopció internacional aquella en què un menor considerat adoptable per l'autoritat estrangera competent i amb residència habitual a l'estranger és o es preveu que sigui desplaçat a Espanya per adoptants amb residència habitual a Espanya, després de la seva adopció a l'Estat d'origen o bé amb la finalitat de constituir aquesta adopció a Espanya.»

Dos. Es modifica l'apartat segon de l'article 2, que queda redactat de la manera següent:

«2. La finalitat d'aquesta Llei és protegir els drets dels menors que han de ser adoptats, tenint en compte també els de les persones que s'ofereixen per a l'adopció i altres persones implicades en el procés d'adopció internacional.»

Tres. Es modifica l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

«Article 3. *Principis informadors.*

La regulació que contenen aquesta Llei, la resta de normes de l'ordenament jurídic espanyol relatives a l'adopció i altres mesures de protecció internacional de menors, han de respectar els principis inspiradors de la Convenció de drets del nen de 20 de novembre de 1989 del Conveni de la Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, del Conveni de la Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels nens, del Conveni del Consell d'Europa en matèria d'adopció de menors, fet a Estrasburg el 27 de novembre de 2008, i del Reglament (CE) núm. 2201/2003 del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental.

L'Estat, en la mesura que sigui possible, ha d'incloure els estàndards i salvaguardes que preveuen aquests instruments en els acords o convenis bilaterals relatius a l'adopció i protecció internacional de menors que subscrigui amb estats no contractants o obligats per aquests.»

Quatre. Es modifica l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

«Article 4. *Política exterior.*

1. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, ha de determinar la iniciació de la tramitació d'adopcions amb cada país d'origen dels menors, així com la suspensió o paralització d'aquesta.

2. No es poden tramitar oferiments per a l'adopció de menors nacionals d'un altre país o amb residència habitual en un altre Estat en les circumstàncies següents:

a) Quan el país en què el menor adoptand tingui la residència habitual estigui en conflicte bèl·lic o immers en un desastre natural.

b) Si al país no hi ha una autoritat específica que controli i garanteixi l'adopció i que remeti a les autoritats espanyoles la proposta d'assignació amb informació sobre l'adoptabilitat del menor i la resta de la informació que recull el paràgraf e) de l'article 5.1.

c) Quan al país no es donin les garanties adequades per a l'adopció i les pràctiques i tràmits d'aquesta no respectin l'interès del menor o no compleixin els principis ètics i jurídics internacionals a què fa referència l'article 3.

3. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, ha de determinar en cada moment quins països estan incursos en alguna de les circumstàncies que preveu l'apartat anterior als efectes de decidir si escau iniciar o suspendre la tramitació d'adopcions en aquests.

4. La tramitació d'ofertaments per a l'adopció dels menors estrangers que hagin estat desplaçats a Espanya en programes humanitaris d'estada temporal per motiu de vacances, estudis o tractament mèdic, requereix que aquestes estades hagin finalitzat i que al seu país d'origen hagin estat declarats adoptables.

5. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, ha d'establir el nombre d'expedients d'adopció internacional que ha de remetre anualment a cada país d'origen dels menors, tenint en compte la mitjana d'adopcions constituïdes en els últims dos anys i el nombre d'expedients que estan pendents d'assignació d'un menor.

A aquest efecte, no es pot tramitar amb cada país un nombre d'expedients superior a tres vegades la mitjana d'adopcions constituïdes en aquest període, llevat que els canvis de legislació, pràctiques i polítiques sobre adopció internacional dels països d'origen ho justifiquin.

En el supòsit d'inici de la tramitació amb un nou país, s'ha de fixar aquest nombre en funció de la informació disponible sobre expectatives d'adopció amb aquest país.

La distribució d'aquest nombre màxim entre comunitats autònomes i organismes acreditats s'ha de fixar per acord amb les entitats públiques.

No es pot establir cap quota per a la tramitació d'adopcions de menors amb necessitats especials, llevat que existeixin circumstàncies que ho justifiquin.

El que disposa aquest apartat s'ha de dur a terme amb els criteris i amb el procediment que es determinin per reglament.

6. L'Administració General de l'Estat, abans de determinar la iniciació, suspensió o parilització de la tramitació d'adopcions amb cada país d'origen dels menors, ha de sol·licitar informació dels organismes acreditats, si n'hi ha. També pot sol·licitar informació dels tercers països que hagin iniciat, suspès o parilitzat la tramitació d'adopcions amb el país d'origen esmentat, així com amb l'oficina permanent de la Conferència de la Haia de dret internacional privat.»

Cinc. Es modifica la rúbrica del capítol II del títol I, que passa a tenir la redacció següent:

«CAPÍTOL II

Entitats públiques i organismes acreditats»

Sis. Es modifica l'article 5, que queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Intervenció de les entitats públiques.*

1. En matèria d'adopció internacional correspon a les entitats públiques:

a) Organitzar i facilitar la informació sobre legislació, requisits i tràmits necessaris a Espanya i als països d'origen dels menors, i vetllar perquè aquesta informació sigui tan completa, veraç i actualitzada com sigui possible i de lliure accés per a les famílies interessades i els organismes acreditats.

b) Facilitar a les famílies la formació necessària al llarg de tot el procés que els permeti comprendre i afrontar les implicacions de l'adopció internacional, i preparar-les per a l'exercici adequat de les seves responsabilitats parentals una vegada constituïda l'adopció. Poden delegar aquesta funció en organismes acreditats o en institucions o entitats autoritzades degudament.

c) Rebre els oferiments per a l'adopció, en tot cas, i la seva tramitació, ja sigui directament o a través d'organismes acreditats.

d) Expedir, en tot cas, els certificats d'idoneïtat, amb l'elaboració prèvia, directament o a través d'institucions o entitats autoritzades degudament, de l'informe psicosocial de les persones que s'ofereixen per a l'adopció, i, quan ho exigeixi el país d'origen de l'adoptand, el compromís de seguiment.

e) Rebre l'assignació del menor de les autoritats competents del país d'origen en què figuri informació sobre la seva identitat, la seva adoptabilitat, el seu medi social i familiar, la seva història mèdica i necessitats particulars; així com la informació relativa a l'atorgament dels consentiments de persones, institucions i autoritats que requereixi la legislació del país d'origen.

f) Donar la conformitat respecte a l'adequació de les característiques del menor assignat per l'organisme competent del país d'origen amb les que figurin a l'informe psicosocial que acompanya el certificat d'idoneïtat.

g) Al llarg del procés d'adopció internacional, oferir suport tècnic adreçat als menors i a les persones que s'ofereixen per a l'adopció, i prestar una atenció particular a les persones que vulguin adoptar o hagin adoptat menors amb característiques o necessitats especials. Durant l'estada dels adoptants a l'estranger poden comptar amb la col·laboració del Servei Exterior.

h) Elaborar els informes dels seguiments que requereixi el país d'origen del menor, que poden encomanar als organismes acreditats o a altres entitats autoritzades.

i) Establir recursos qualificats de suport postadoptiu i de mediació per a la recerca d'orígens, per a l'adequada atenció d'adoptats i adoptants, que poden encomanar a organismes acreditats o a entitats autoritzades.

j) Informar preceptivament a l'Administració General de l'Estat sobre l'acreditació dels organismes, així com controlar, inspeccionar i elaborar les directrius de seguiment dels organismes que tinguin la seu en el seu àmbit territorial per a les activitats d'intermediació que es portin a terme en el seu territori.

2. En les seves actuacions en matèria d'adopció internacional, les entitats públiques han de promoure mesures per aconseguir la màxima coordinació i col·laboració entre aquestes. En particular, han de procurar l'homogeneïtzació de procediments, terminis i costos.

3. Les entitats públiques han de facilitar a l'Administració General de l'Estat informació estadística sobre la tramitació d'expedients d'adopció internacional.»

Set. Es modifica l'article 6, que queda redactat de la manera següent:

«Article 6. *L'activitat d'intermediació en l'adopció internacional.*

1. S'entén per intermediació en adopció internacional tota activitat que tingui per objecte intervenir posant en contacte o en relació les persones que s'ofereixen per a l'adopció amb les autoritats, organitzacions i institucions del país d'origen o residència del menor susceptible de ser adoptat i prestar l'assistència suficient perquè l'adopció es pugui portar a terme.

2. La funció d'intermediació en l'adopció internacional la poden efectuar les entitats públiques directament amb les autoritats centrals als països d'origen dels menors que hagin ratificat el Conveni de la Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, sempre que en la fase de tramitació administrativa al país d'origen no intervingui cap persona física o jurídica o organisme que no hagi estat acreditat degudament.

La funció d'intermediació en l'adopció internacional la poden efectuar els organismes acreditats degudament.

Cap altra persona o entitat pot intervenir en funcions d'intermediació per a adopcions internacionals.

No obstant això, l'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques, pot establir que, respecte a un determinat Estat, únicament es tramitin oferiments d'adopció internacional a través d'organismes acreditats o autoritzats per les autoritats de tots dos estats.

3. Les funcions que han d'exercir els organismes acreditats per a la intermediació són les següents:

a) Informació als interessats en matèria d'adopció internacional.

b) Assessorament, formació i suport a les persones que s'ofereixen per a l'adopció en el significat i les implicacions de l'adopció, en els aspectes culturals rellevants i en els tràmits que s'han d'efectuar necessàriament a Espanya i als països d'origen dels menors.

c) Intervenció en la tramitació d'expedients d'adopció davant les autoritats competents, tant espanyoles com estrangeres.

d) Intervenció en la tramitació i realització de les gestions corresponents per al compliment de les obligacions postadoptives que estableix per als adoptants la legislació del país d'origen del menor adoptat, que els són encomanades en els termes fixats per l'entitat pública espanyola on resideixi la família que s'ofereix per a l'adopció.

4. Els organismes acreditats han d'intervenir en els termes i amb les condicions que estableixen aquesta Llei i les normes de les comunitats autònomes.

5. Els organismes acreditats poden establir entre ells acords de cooperació per solucionar situacions sobrevingudes o per a un millor compliment dels seus fins.

6. En les adopcions internacionals mai es poden produir beneficis financers diferents dels que hagin estat necessaris per cobrir estrictament les despeses necessàries de la intermediació i que hagin estat aprovats per l'Administració General de l'Estat i per les entitats públiques.»

Vuit. Es modifica l'article 7, que queda redactat de la manera següent:

«Article 7. *Acreditació, seguiment i control dels organismes acreditats.*

1. Només poden ser acreditades per a l'adopció internacional les entitats sense ànim de lucre inscrites al registre corresponent que tinguin com a finalitat en els seus estatuts la protecció de menors, disposin en territori nacional dels mitjans materials i equips pluridisciplinaris necessaris per a l'exercici de les funcions encomanades i estiguin dirigides i administrades per persones qualificades per la seva integritat moral, per la seva formació i per la seva experiència en l'àmbit de l'adopció internacional.

2. Competeix a l'Administració General de l'Estat, en els termes i amb el procediment que s'estableixi per reglament, l'acreditació dels organismes a què s'ha fet referència anteriorment, amb l'informe previ de l'entitat pública en territori de la qual tinguin la seu, així com el seu control i seguiment respecte a les activitats d'intermediació que hagin d'exercir al país d'origen dels menors.

A l'Administració General de l'Estat hi ha d'haver un registre públic nacional específic d'organismes acreditats, el funcionament del qual és objecte de desplegament reglamentari.

3. El control, la inspecció i el seguiment d'aquests organismes respecte a les activitats que s'hagin d'exercir al territori de cada comunitat autònoma correspon a l'entitat pública competent a cadascuna d'aquestes, d'acord amb la normativa autonòmica aplicable.

Les entitats públiques competents han de procurar la màxima homogeneïtat possible en els requisits bàsics per a l'exercici d'aquesta activitat de control, inspecció i seguiment.

4. Els organismes acreditats han de designar la persona que ha d'actuar com a representant seu i de les famílies davant l'autoritat del país d'origen del menor. Els professionals empleats pels organismes acreditats als països d'origen dels menors es consideren personal adscrit a l'organisme, que és responsable dels actes d'aquests professionals en l'exercici de les seves funcions d'intermediació. Aquests professionals han de ser avaluats per l'Administració General de l'Estat, amb la informació prèvia de les entitats públiques.

5. En el supòsit que el país estranger per al qual es preveu l'autorització fixi un nombre limitat d'organismes acreditats, l'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les entitats públiques i amb les autoritats del país esmentat, ha de determinar quins són els organismes que han de ser acreditats per actuar-hi.

Si algun país d'origen de menors susceptibles d'adopció estableix un límit en el nombre d'expedients que es poden tramitar per cada organisme acreditat i resulta que algun d'aquests amb quota assignada no té expedients per tramitar al país esmentat, aquests poden tramitar, amb l'autorització prèvia de l'Administració General de l'Estat en col·laboració amb les entitats públiques i amb el consentiment de les persones que s'ofereixen per a l'adopció, expedients que estaven tramitant altres organismes acreditats.

6. L'Administració General de l'Estat, en col·laboració amb les comunitats autònomes, pot establir un nombre màxim d'organismes acreditats per a la intermediació en un país concret, en funció de les necessitats d'adopció internacional

en aquest país, les adopcions constituïdes o altres qüestions sobre la previsió de possibilitats d'adopció internacional en aquest país.

7. L'Administració General d'Estat, a iniciativa pròpia o a proposta de les entitats públiques en el seu àmbit territorial, pot suspendre o retirar, mitjançant un expedient contradictori, l'acreditació concedida als organismes que deixin de complir les condicions que en van motivar la concessió o que infringeixin l'ordenament jurídic en la seva actuació. Aquesta suspensió o retirada de l'acreditació pot tenir lloc amb caràcter general per a tots els països autoritzats o només per a algun país en concret. En aquests casos es pot determinar, si escau, la finalització necessària dels expedients pendents per part de l'organisme acreditat objecte de pèrdua d'habilitació.

8. Per al seguiment i el control dels organismes acreditats s'ha d'establir la coordinació corresponent de l'Administració General de l'Estat amb les entitats públiques.

9. Els organismes acreditats han de facilitar a l'Administració General de l'Estat informació estadística sobre la tramitació d'expedients d'adopció internacional.

10. L'Administració General de l'Estat ha d'exercir les competències que preveuen els apartats 2, 4, 5, 6, 7 i 8 d'aquest article, en els termes i amb el procediment que es determinin per reglament.»

Nou. Es modifica l'article 8, que queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Relació de les persones que s'ofereixen per a l'adopció i els organismes acreditats.*

1. Les persones que s'ofereixen per a l'adopció poden contractar els serveis d'intermediació de qualsevol organisme que estigui acreditat per l'Administració General de l'Estat.

2. L'organisme i les persones que s'ofereixen per a l'adopció han de formalitzar un contracte referit exclusivament a les funcions d'intermediació que aquella assumeix respecte a la tramitació de l'oferiment d'adopció.

El model bàsic de contracte l'han d'homologar prèviament l'Administració General de l'Estat i les entitats públiques, tal com es determini per reglament.

3. Per al compliment exclusiu de les competències que estableixen els articles 5.1.j) i 7.2, l'Administració General de l'Estat i les entitats públiques han de portar un registre de les reclamacions i d'incidències sobre processos d'adopció internacional, el funcionament del qual és objecte de desplegament reglamentari.

4. Els organismes acreditats han de portar un registre únic de procediments d'adopció en què figurin totes les persones que s'ofereixen per a l'adopció per a la tramitació de la qual tinguin signat un contracte, independentment de quina sigui la comunitat autònoma de residència.»

Deu. Es modifica l'article 9, que queda redactat de la manera següent:

«Article 9. *Comunicació entre autoritats competents espanyoles i autoritats competents d'altres estats.*

La comunicació entre les autoritats centrals espanyoles competents i les autoritats competents d'altres estats s'ha de coordinar d'acord amb el que preveu el Conveni de la Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, encara que no en siguin part.»

Onze. Es modifica l'article 10, que queda redactat de la manera següent:

«Article 10. *Idoneïtat dels adoptants.*

1. S'entén per idoneïtat la capacitat, l'aptitud i la motivació adequades per exercir la responsabilitat parental, atenent les necessitats dels menors que s'adopten, i per assumir les peculiaritats, les conseqüències i les responsabilitats que comporta l'adopció.

2. A aquest efecte, la declaració d'idoneïtat requereix una valoració psicosocial sobre la situació personal, familiar i relacional de les persones que s'ofereixen per a l'adopció, la capacitat per establir vincles estables i segurs, les habilitats educatives i l'aptitud per atendre un menor en funció de les seves circumstàncies particulars, així com qualsevol altre element útil relacionat amb la singularitat de l'adopció internacional. Així mateix, en aquesta valoració psicosocial s'ha d'escoltar els fills dels qui s'ofereixen per a l'adopció, de conformitat amb el que estableix l'article 9 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil.

Les entitats públiques han de procurar la coordinació necessària amb la finalitat d'homogeneïtzar els criteris de valoració de la idoneïtat.

3. La declaració d'idoneïtat i els informes psicosocials referents a aquesta tenen una vigència màxima de tres anys des de la data en què els emeti l'entitat pública, sempre que no es produeixin modificacions substancials en la situació personal i familiar de les persones que s'ofereixen per a l'adopció que van donar lloc a la declaració esmentada, subjecta a les condicions i a les limitacions que estableixi, si s'escau, la legislació autonòmica aplicable en cada supòsit.

4. Correspon a les entitats públiques la declaració d'idoneïtat de les persones que s'ofereixen per a l'adopció a partir de la valoració psicosocial a què es refereix l'apartat 2, que està subjecta a les condicions, els requisits i les limitacions que estableixi la legislació corresponent.

5. Les persones que s'ofereixen per a l'adopció poden ser valorades i, si escau, ser declarades idònies simultàniament per a l'adopció nacional i l'adopció internacional; la tramitació del seu oferiment és compatible per als dos àmbits.»

Dotze. Es modifica l'article 11, que queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Obligacions preadoptives i postadoptives dels adoptants.*

1. Les persones que s'ofereixen per a l'adopció han d'assistir a les sessions informatives i de preparació organitzades per l'entitat pública o per l'organisme acreditat amb caràcter previ i obligatori a la sol·licitud de la declaració d'idoneïtat.

2. Els adoptants han de facilitar en el temps previst la informació, la documentació i les entrevistes que l'entitat pública, l'organisme acreditat o l'entitat autoritzada necessiti per a l'elaboració dels informes de seguiment postadoptiu que exigeix l'entitat pública o l'autoritat competent del país d'origen. La no-col·laboració dels adoptants en aquesta fase pot donar lloc a sancions administratives previstes a la legislació autonòmica i pot ser considerada causa de no-idoneïtat en un procés posterior d'adopció.

3. Els adoptants han de complir en el temps previst els tràmits postadoptius que estableixi la legislació del país d'origen del menor adoptat, i per a això han de rebre l'ajuda i l'assessorament necessaris per part de les entitats públiques i els organismes acreditats.»

Tretze. Es modifica l'article 12, que queda redactat de la manera següent:

«Article 12. *Dret a conèixer els orígens biològics.*

Les persones adoptades, un cop assolida la majoria d'edat o durant la minoria d'edat a través dels seus representants legals, tenen dret a conèixer les dades sobre els seus orígens que estiguin en poder de les entitats públiques, sense perjudici de les limitacions que es puguin derivar de la legislació dels països de procedència dels menors. Aquest dret s'ha de fer efectiu amb l'assessorament, l'ajuda i la mediació dels serveis especialitzats de l'entitat pública, els organismes acreditats o les entitats autoritzades per a aquesta finalitat.

Les entitats públiques competents han d'assegurar la conservació de la informació de què disposin relativa als orígens del nen, en particular la informació respecte a la identitat dels progenitors, així com la història mèdica del nen i de la seva família.

Els organismes acreditats que hagin mitjançat en l'adopció han d'informar les entitats públiques de les dades de què disposin sobre els orígens del menor.»

Catorze. Es modifica l'article 13, que queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Protecció de dades de caràcter personal.*

1. El tractament i la cessió de dades derivats del compliment de les previsions d'aquesta Llei estan sotmesos al que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

2. Les dades obtingudes per les entitats públiques o pels organismes acreditats únicament es poden tractar per a les finalitats relacionades amb l'exercici, en cada cas, de les funcions que descriuen per a cadascuna d'aquestes els articles 5 i 6.3 d'aquesta Llei.

3. La transferència internacional de les dades a autoritats estrangeres d'adopció únicament s'ha d'efectuar en els supòsits que preveuen expressament aquesta Llei i el Conveni de la Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, i altra legislació internacional.»

Quinze. Es modifica l'apartat 2 de l'article 14, que queda redactat de la manera següent:

«2. La nacionalitat espanyola i la residència habitual a Espanya s'han d'apreciar, en tot cas, en el moment de la presentació de l'ofertament per a l'adopció a l'entitat pública.»

Setze. Es modifica la rúbrica de l'article 15, se'n suprimeix l'apartat 3 i es reenumera l'apartat 4, que passa a ser el 3; queden redactats de la manera següent:

«Article 15. *Competència judicial internacional per a la declaració de nul·litat o la conversió en adopció plena d'una adopció no plena en supòsits internacionals.*»

«3. Als efectes del que estableix aquesta Llei, s'entén per adopció simple o no plena la constituïda per una autoritat estrangera competent els efectes de la qual no es corresponguin substancialment amb els que preveu per a l'adopció la legislació espanyola.»

Disset. Es modifica l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Competència dels cònsols en la constitució d'adopcions internacionals.*

1. Sempre que l'Estat local no s'hi oposi, ni ho prohibeixi la seva legislació, de conformitat amb els tractats internacionals i altres normes internacionals aplicables, els cònsols poden constituir adopcions, en cas que l'adoptant sigui espanyol, que l'adoptand tingui la residència habitual a la demarcació consular corresponent i que no sigui necessària la proposta prèvia de l'entitat pública d'acord amb el que estableixin les circumstàncies 1a, 2a i 4a de l'article 176.2 del Codi civil. La nacionalitat de l'adoptant i la residència habitual de l'adoptand s'han de determinar en el moment d'inici de l'expedient d'adopció.

2. En la tramitació i resolució d'aquest expedient d'adopció és aplicable la legislació sobre jurisdicció voluntària.»

Divuit. Se suprimeix la divisió per seccions del capítol II del títol II.

Dinou. Es modifica l'article 18, que queda redactat de la manera següent:

«Article 18. *Llei aplicable a la constitució de l'adopció.*

L'adopció constituïda per l'autoritat competent espanyola es regeix pel que disposa la llei material espanyola en els casos següents:

- a) Quan l'adoptand tingui la residència habitual a Espanya en el moment de constitució de l'adopció.
- b) Quan l'adoptand hagi estat o hagi de ser traslladat a Espanya amb la finalitat d'establir la residència habitual a Espanya.»

Vint. S'afegeix un apartat 4 a l'article 19, que queda redactat de la manera següent:

«4. En el cas de menors la llei nacional dels quals prohibeixi o no prevegi l'adopció, es denega la constitució de l'adopció, excepte quan el menor estigui en situació de desemparament i tutelat per l'entitat pública.»

Vint-i-u. Se suprimeix l'article 21.

Vint-i-dos. Es modifica l'article 22, que queda redactat de la manera següent:

«Article 22. *Llei aplicable a la conversió i la nul·litat de l'adopció.*

La llei aplicable a la conversió de l'adopció no plena en plena i a la nul·litat de l'adopció és l'aplicada per a la seva constitució.»

Vint-i-tres. Es modifica l'article 24, que queda redactat de la manera següent:

«Article 24. *Cooperació internacional d'autoritats.*

Quan l'adoptant sigui espanyol i resident al país esmentat i l'autoritat estrangera que ha de constituir l'adopció sol·liciti informació sobre aquest a les autoritats espanyoles, el cònsol la pot demanar a les autoritats de l'últim lloc de residència a Espanya, o facilitar la informació que estigui en poder del consolat o que pugui obtenir per altres mitjans.»

Vint-i-quatre. Es modifica l'apartat 1 de l'article 26, que queda redactat de la manera següent:

«1. A falta de tractats i convenis internacionals i altres normes d'origen internacional en vigor per a Espanya que siguin aplicables, l'adopció constituïda per autoritats estrangeres es reconeix a Espanya com a adopció si es compleixen els requisits següents:

1r Que l'hagi constituït una autoritat estrangera competent. Es considera que l'autoritat estrangera és competent si el subjecte presenta vincles raonables amb l'Estat estranger les autoritats del qual l'han constituït. Es presumeix, en tot cas, que són competents i s'apliquen de manera recíproca les normes de competència que preveu l'article 14 d'aquesta Llei.

2n Que l'adopció no vulneri l'ordre públic.

A aquests efectes, es considera que vulneren l'ordre públic espanyol les adopcions en la constitució de les quals no s'ha respectat l'interès superior del menor, en particular quan s'ha prescindit dels consentiments i les audiències necessaris, o quan es constati que no van ser informats i lliures o que es van obtenir mitjançant pagament o compensació.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'article 27, que queda redactat de la manera següent:

«Article 27. Control de la validesa de l'adopció constituïda per una autoritat estrangera.»

L'autoritat pública espanyola davant la qual se suscita la validesa d'una adopció constituïda per una autoritat estrangera i, en especial, l'encarregat del Registre Civil en el qual s'insti la inscripció de l'adopció constituïda a l'estranger per al seu reconeixement a Espanya, ha de controlar, incidentalment, la validesa d'aquesta adopció a Espanya d'acord amb les normes que conté el Conveni de la Haia, de 29 de maig de 1993, relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, a través de la presentació del certificat de conformitat amb el que preveu l'article 23 i que no s'ha incorregut en la causa de no-reconeixement que preveu l'article 24 del conveni esmentat.

En els casos de menors que provenguin de països no signataris del conveni, l'encarregat del Registre Civil ha de dur a terme el control incidental esmentat i verificar si l'adopció reuneix les condicions de reconeixement que preveuen els articles 5.1.e), 5.1.f) i 26.»

Vint-i-sis. Es modifica l'article 28, que queda redactat de la manera següent:

«Article 28. Requisits per a la validesa a Espanya de decisions estrangeres de conversió o nul·litat d'una adopció.»

Les decisions de l'autoritat pública estrangera en virtut de la qual s'estableixi la conversió o la nul·litat d'una adopció tenen efectes legals a Espanya d'acord amb les exigències que recull l'article 26.»

Vint-i-set. Es modifica l'article 29, que queda redactat de la manera següent:

«Article 29. Inscripció de l'adopció al Registre Civil.»

Quan l'adopció internacional s'hagi constituït a l'estranger i els adoptants tinguin la residència habitual a Espanya han de sol·licitar la inscripció de naixement del menor i d'adopció de conformitat amb les normes que conté la Llei del Registre Civil perquè l'adopció es reconegui a Espanya.»

Vint-i-vuit. Es modifica l'article 30, que queda redactat de la manera següent:

«Article 30. Adopció simple o no plena constituïda legalment per una autoritat estrangera.»

1. L'adopció simple o no plena constituïda per una autoritat estrangera té efectes a Espanya, com a adopció simple o no plena, si s'ajusta a la llei designada per l'article 9.4 del Codi civil.

2. La llei designada per l'article 9.4 del Codi civil determina l'existència, la validesa i els efectes d'aquestes adopcions, així com l'atribució de la pàtria potestat.

3. L'adopció simple o no plena no és objecte d'inscripció al Registre Civil espanyol com a adopció ni comporta l'adquisició de la nacionalitat espanyola d'acord amb l'article 19 del Codi civil.

4. L'adopció simple o no plena constituïda per una autoritat estrangera competent es pot convertir en l'adopció regulada pel dret espanyol quan es donin els requisits previstos per a això, a través d'un expedient de jurisdicció voluntària. La conversió es regeix per la llei determinada d'acord amb la llei de la seva constitució.

Per instar l'expedient judicial corresponent no és necessària la proposta prèvia de l'entitat pública competent.

En tot cas, per a la conversió d'una adopció simple o no plena en una adopció plena, el jutge competent ha d'examinar la concurrència dels aspectes següents:

- a) Que les persones, les institucions i les autoritats el consentiment de les quals es requereixi per a l'adopció s'hagin assessorat i informat convenientment sobre les conseqüències del seu consentiment, sobre els efectes de l'adopció i, en concret, sobre l'extinció dels vincles jurídics entre el menor i la seva família d'origen.
- b) Que aquestes persones hagin manifestat el seu consentiment lliurement, de la manera prevista legalment, i que aquest consentiment s'hagi prestat per escrit.
- c) Que els consentiments no s'hagin obtingut mitjançant pagament o compensació de cap tipus i que aquests consentiments no hagin estat revocats.
- d) Que el consentiment de la mare, quan se n'exigeixi, s'hagi prestat després del naixement del menor.
- e) Que, tenint en compte l'edat i el grau de maduresa del menor, aquest hagi estat assessorat i informat convenientment sobre els efectes de l'adopció i, quan se n'exigeixi, del seu consentiment a aquesta.
- f) Que, tenint en compte l'edat i el grau de maduresa del menor, se l'hagi escoltat.
- g) Que, quan s'hagi d'obtenir el consentiment del menor en l'adopció, s'examini que el va manifestar lliurement, de la manera i amb les formalitats previstes legalment, i sense que hi hagi intervingut cap preu o compensació de cap tipus.»

Vint-i-nou. Es modifica l'article 31, que queda redactat de la manera següent:

«Article 31. *Ordre públic internacional.*

En cap cas és procedent el reconeixement d'una decisió estrangera d'adopció simple o no plena si produeix efectes manifestament contraris a l'ordre públic internacional espanyol. A aquest efecte, s'ha de tenir en compte l'interès superior del menor.»

Trenta. Es modifica l'article 32, que queda redactat de la manera següent:

«Article 32. *Competència per a la constitució d'altres mesures de protecció de menors.*

La competència per a la constitució de les altres mesures de protecció de menors es regeix pels criteris que recullen els tractats i convenis internacionals i altres normes d'origen internacional en vigor per a Espanya, en particular pel Reglament (CE) núm. 2201/2003 del Consell, de 27 de novembre de 2003, relatiu a la competència, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria matrimonial i de responsabilitat parental, i pel Conveni de la Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels nens.»

Trenta-u. Es modifica l'article 33, que queda redactat de la manera següent:

«Article 33. *Llei aplicable a altres mesures de protecció de menors.*

La llei aplicable a les altres mesures de protecció dels menors es determina d'acord amb els tractats i convenis internacionals i altres normes d'origen internacional en vigor per a Espanya, en particular pel Conveni de la Haia, de 19 d'octubre de 1996, relatiu a la competència, la llei aplicable, el reconeixement, l'execució i la cooperació en matèria de responsabilitat parental i de mesures de protecció dels nens.»

Trenta-dos. Es modifica l'article 34, que queda redactat de la manera següent:

«Article 34. Efectes legals a Espanya de les decisions relatives a institucions de protecció de menors que no produeixin vincles de filiació acordades per autoritats estrangeres.

1. Les institucions de protecció de menors constituïdes per una autoritat estrangera i que, segons la llei de la seva constitució, no determinin cap vincle de filiació s'han d'equiparar a l'acolliment familiar o, si s'escau, a una tutela, els quals regula el dret espanyol, si concorren els requisits següents:

1r Que els efectes substancials de la institució estrangera siguin equivalents als de l'acolliment familiar o, si s'escau, als d'una tutela, els quals preveu la llei espanyola.

2n Que les institucions de protecció les hagi acordat una autoritat estrangera competent, sigui judicial o administrativa. Es considera que l'autoritat estrangera que va constituir la mesura de protecció era internacionalment competent si el subjecte presenta vincles raonables amb l'Estat estranger les autoritats del qual l'han constituït.

No obstant el que estableix la regla anterior, en cas que la institució de protecció no presenti connexions raonables d'origen, d'antecedents familiars o d'altres ordres similars amb el país l'autoritat del qual ha constituït aquesta institució, es considera que l'autoritat estrangera no tenia competència internacional.

3r Que els efectes de la institució de protecció estrangera no vulnerin l'ordre públic espanyol atenent l'interès superior del menor.

4t Que el document en el qual consta la institució constituïda davant una autoritat estrangera compleixi els requisits formals d'autenticitat consistents en la legalització o postil·la i en la traducció a l'idioma espanyol oficial. S'exceptuen els documents eximits de legalització o traducció en virtut d'altres normes vigents.

2. L'autoritat pública espanyola davant la qual se suscití la qüestió de la validesa d'una mesura de protecció constituïda per una autoritat estrangera i, en especial, l'encarregat del Registre Civil en el qual s'insti l'anotació de la mesura de protecció constituïda a l'estranger per al seu reconeixement a Espanya, ha de controlar, incidentalment, la validesa de la mesura esmentada a Espanya d'acord amb aquest article.»

Article quart. *Modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.*

La Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, queda modificada en els termes següents:

U. S'inclou un nou ordinal 3r a l'apartat 2 de l'article 76 i es modifica l'últim paràgraf d'aquest apartat, amb la redacció següent:

«3r Quan es tracti de processos en què se substanciï l'oposició a resolucions administratives en matèria de protecció d'un mateix menor, tramitats de conformitat amb l'article 780, sempre que en cap d'aquests s'hagi iniciat la vista.

En tot cas, als llocs on hi hagi més d'un jutjat que tingui assignades competències en matèria mercantil, en els casos dels números 1r i 2n, o en matèria civil, en el cas del número 3r, les demandes que es presentin després d'una altra s'han de repartir al jutjat al qual hauria correspost conèixer de la primera.»

Dos. Es modifica la circumstància 1a de l'apartat 1 de l'article 525, que queda redactada de la manera següent:

«1a Les sentències dictades en els processos sobre paternitat, maternitat, filiació, nul·litat de matrimoni, separació i divorci, oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, capacitat i estat civil i drets

honorífics, llevat dels pronunciaments que regulin les obligacions i relacions patrimonials relacionades amb el que sigui objecte principal del procés.»

Tres. Es modifica l'article 779, que queda redactat de la manera següent:

«Article 779. *Caràcter preferent del procediment. Competència.*

Els procediments en què se substanciï l'oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors tenen caràcter preferent.

És competent per conèixer d'aquests el jutjat de primera instància del domicili de l'entitat pública i, si no n'hi ha, o en els supòsits dels articles 179 i 180 del Codi civil, el tribunal del domicili de l'adoptant.»

Quatre. Es modifiquen els apartats 1 i 2 i s'afegeix un apartat 5 a l'article 780, que queden redactats de la manera següent:

«1. No és necessària la reclamació prèvia en via administrativa per formular, davant els tribunals civils, oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors. L'oposició a aquestes es pot formular en el termini de dos mesos des de la seva notificació.

Estan legitimats per formular oposició a les resolucions administratives en matèria de protecció de menors, sempre que tinguin interès legítim i directe en aquesta resolució, els menors afectats per la resolució, els progenitors, tutors, acollidors, guardadors, el Ministeri Fiscal i les persones a les quals la llei reconegui expressament aquesta legitimació. Encara que no siguin actors, es poden personar en qualsevol moment en el procediment, sense que es retroreguin les actuacions.

Els menors tenen dret a ser part i a ser escoltats en el procés de conformitat amb el que estableix la Llei orgànica de protecció jurídica del menor. Han d'exercir les seves pretensions en relació amb les resolucions administratives que els afectin a través dels seus representants legals sempre que no tinguin interessos contraposats als seus, o a través de la persona que es designi com al seu defensor perquè els representi.

2. El procés d'oposició a una resolució administrativa en matèria de protecció de menors s'inicia mitjançant la presentació d'un escrit inicial en què l'actor ha d'expressar succintament la pretensió i la resolució a què s'oposa.

En l'escrit ha de consignar expressament la data de notificació de la resolució administrativa i ha de manifestar si existeixen procediments relatius a aquest menor.»

«5. Si el Ministeri Fiscal, les parts o el jutge competent tenen coneixement de l'existència de més d'un procediment d'oposició a resolucions administratives relatives a la protecció d'un mateix menor, els primers han de demanar i el segon ha de disposar, fins i tot d'ofici, l'acumulació davant el jutjat que conegués del procediment més antic.

Un cop acordada l'acumulació, s'ha de procedir segons el que disposa l'article 84, amb l'especialitat que no se suspèn la vista que ja estava assenyalada si és possible tramitar la resta de processos acumulats dins del termini determinat per l'assenyalament. En cas contrari, el secretari judicial ha d'acordar la suspensió del que tenia la vista ja fixada, fins que els altres estiguin en el mateix estat, i ha de procedir a fer el nou assenyalament per a tots amb caràcter preferent i, en tot cas, dins dels deu dies següents.

Contra la interlocutòria que denegui l'acumulació es poden interposar els recursos de reposició i apel·lació sense efectes suspensius. Contra la interlocutòria que acordi l'acumulació no es dona cap recurs.»

Cinc. Es modifica l'article 781, que queda redactat de la manera següent:

«Article 781. *Procediment per determinar la necessitat d'assentiment en l'adopció.*

1. Els progenitors que vulguin que es reconegui la necessitat del seu assentiment per a l'adopció poden comparèixer davant el tribunal que estigui coneixent del corresponent expedient d'adopció i manifestar-ho així. El secretari judicial, amb suspensió de l'expedient, ha d'atorgar el termini de quinze dies per a la presentació de la demanda, per al coneixement de la qual és competent el mateix tribunal.

2. Si no es presenta la demanda en el termini fixat, el secretari judicial ha de dictar un decret per donar per finalitzat el tràmit i alçar la suspensió de l'expedient d'adopció, que s'ha de continuar tramitant de conformitat amb el que estableix la legislació de jurisdicció voluntària. El decret és recurrible directament en revisió davant el tribunal. Un cop ferma la resolució esmentada, no s'admet cap reclamació posterior dels mateixos subjectes sobre la necessitat d'assentiment per a l'adopció de què es tracti.

3. Un cop presentada la demanda dins de termini, el secretari judicial ha de dictar un decret en què declari contenciós l'expedient d'adopció i ha d'acordar la tramitació de la demanda presentada en el mateix procediment, com a peça separada, d'acord amb el que preveu l'article 753.

Una vegada ferma la resolució que es dicti en la peça separada sobre la necessitat de l'assentiment dels progenitors de l'adoptand, el secretari judicial ha d'acordar la citació davant el jutge de les persones indicades a l'article 177 del Codi civil que hagin de prestar el consentiment o l'assentiment a l'adopció així com ser escoltats, i que encara no ho hagin fet, i a continuació, ha de resoldre sobre l'adopció.

Les citacions s'han d'efectuar de conformitat amb les normes que estableix la Llei de la jurisdicció voluntària per a aquests supòsits.

La interlocutòria que posi fi al procediment és susceptible de recurs d'apel·lació, que té efectes suspensius.

El testimoni de la resolució ferma en què s'acordi l'adopció s'ha de remetre al Registre Civil, perquè se'n practiqui la inscripció.»

Disposició addicional primera. *Utilització de l'expressió «entitat pública».*

En els textos legals s'utilitza l'expressió «entitat pública» referida a l'entitat pública de protecció de menors competent territorialment.

Disposició addicional segona. *Referències a l'acolliment preadoptiu i a l'acolliment simple i a les entitats col·laboradores d'adopció internacional.*

Totes les referències a l'acolliment preadoptiu en les lleis i altres disposicions s'han d'entendre fetes a la delegació de guarda per a la convivència preadoptiva que preveu l'article 176 bis del Codi civil. Les referències a l'acolliment simple s'han d'entendre fetes a l'acolliment familiar temporal que preveu l'article 173 bis del Codi civil; i quan hagin estat a les entitats col·laboradores d'adopció internacional, s'entenen fetes als organismes acreditats per a l'adopció internacional.

Disposició addicional tercera. *Criteris comuns de cobertura, qualitat i accessibilitat.*

El Govern ha de promoure amb les comunitats autònomes l'establiment de criteris comuns i mínims estàndards de cobertura, qualitat i accessibilitat en l'aplicació d'aquesta Llei a tot el territori i, en tot cas, pel que fa a:

1. Composició, nombre i titulació dels equips professionals de l'entitat pública de protecció de menors competent territorialment que han d'intervenir en situacions com ara:

risc i desemparament de menors, lliurament voluntari de la guarda, programes per a la vida independent dels joves que estiguin sota una mesura de protecció, processos d'acolliment i adopció.

2. Elements essencials dels procediments d'acolliment familiar: valoració de l'aptitud educadora de les famílies; compensació econòmica, tant per a l'acolliment especialitzat com per a l'ordinari, amb especial atenció a les necessitats derivades de l'acolliment de menors amb discapacitat; mesures de foment i suport a l'acolliment familiar; campanyes informatives; foment de l'associacionisme de les persones i famílies acollidores.

3. Elements essencials en els procediments d'adopció relatius a: preparació preadoptiva; declaració d'idoneïtat; concepte de menors «amb necessitats especials»; acreditació d'organismes acreditats per a l'adopció internacional; campanyes informatives, amb especial atenció a les enfocades a l'adopció de menors amb necessitats especials.

4. Estàndards de qualitat i accessibilitat, instal·lacions i dotació de cada tipus de servei dels centres d'acolliment residencial. Mesures que cal adoptar perquè la seva organització i funcionament tendeixi a seguir patrons d'organització familiar. Incorporació de models d'excel·lència en la gestió.

5. Estàndards de cobertura, qualitat i accessibilitat, instal·lacions i dotació dels punts de trobada familiar.

6. Atenció integral a joves extutelats: formació en habilitats i competències per afavorir la seva maduresa i propiciar la seva autonomia personal i social en complir els 18 anys d'edat; garantia d'ingressos suficients per subsistir; allotjament; formació per a l'ocupació, que faciliti o prioritzï la seva participació en ofertes de feina com a mesura de discriminació.

Disposició addicional quarta. *Règim jurídic dels centres específics de protecció de menors amb problemes de conducta d'entitats privades col·laboradores de les entitats públiques competents.*

Als centres de protecció específics de menors amb problemes de conducta de les entitats privades col·laboradores de les entitats públiques competents on estiguin previstes la utilització de mesures de seguretat i de restricció de llibertats o drets fonamentals és aplicable el que preveu el títol II, capítol IV, de la Llei orgànica de protecció jurídica del menor.

Aquests centres privats han de disposar de l'autorització administrativa per al seu funcionament, emesa per l'entitat pública competent en matèria de protecció a les persones menors d'edat, i estan subjectes al seu règim d'inspecció i, si s'escau, sanció administrativa.

Disposició addicional cinquena. *Mecanisme interterritorial d'assignacions.*

Les administracions públiques han de dur a terme les actuacions necessàries per establir un mecanisme eficaç que permeti l'assignació a famílies adequades dels menors amb un perfil determinat a la comunitat autònoma dels quals no hi hagi oferiments de famílies per a acolliments o, si s'escau, adopcions.

Disposició addicional sisena. *Equiparació de règims jurídics en matèria d'acolliment.*

Als efectes de les normes i lleis existents amb anterioritat a aquesta Llei i de les legislacions corresponents de les comunitats autònomes amb Codi civil propi o amb lleis civils que el regulin, s'equipara la situació d'acolliment familiar temporal amb acolliment familiar simple, i la situació de guarda amb finalitats d'adopció amb l'acolliment preadoptiu.

Disposició addicional setena. *Plans específics de protecció per als menors.*

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves respectives competències, han d'aprovar plans específics de protecció per als menors de sis anys que recullin mesures concretes de foment de l'acolliment familiar d'aquests.

Disposició transitòria primera. *Normativa aplicable als procediments judicials ja iniciats.*

Els procediments i expedients judicials iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei i que estaven en tramitació s'han de continuar tramitant de conformitat amb la legislació processal vigent en el moment de l'inici del procediment o expedient judicial.

Disposició transitòria segona. *Cessament dels acolliments constituïts judicialment.*

Els acolliments constituïts judicialment amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei poden cessar per resolució de l'entitat pública sense necessitat de resolució judicial.

Disposició transitòria tercera. *Normativa aplicable als expedients d'adopció internacional ja iniciats, i vigència de l'acreditació dels organismes acreditats.*

1. Els expedients d'adopció internacional de menors iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei i que estaven en tramitació s'han de continuar tramitant de conformitat amb la legislació vigent en el moment de l'inici de l'expedient.

2. Els organismes acreditats per mitjançar en l'adopció internacional que tinguin l'acreditació en la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei la mantenen vigent fins a la seva caducitat o mentre es produeix una nova acreditació o autorització, si s'escau, en els termes que preveu aquesta Llei.

Disposició transitòria quarta. *Certificació d'antecedents penals.*

Fins que entri en funcionament el Registre central de delinqüents sexuals, la certificació a què es refereix l'article 13 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil, l'emet el Registre central d'antecedents penals.

Disposició transitòria cinquena. *Extensió dels beneficis relatius als drets de matriculació i examen en l'àmbit de l'educació als títols de família nombrosa en vigor a partir de l'1 de gener de 2015.*

La modificació de l'article 6 de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, que preveu la disposició final cinquena, és aplicable als títols de família nombrosa que estaven en vigor a 1 de gener de 2015, als efectes exclusius d'accedir als beneficis en l'àmbit de l'educació relatius als drets de matriculació i examen que preveu l'article 12.2.a) de la llei esmentada.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

Es deroga la disposició addicional única de la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'adopció internacional.

Així mateix, queden derogades les normes que s'oposin o siguin incompatibles amb el que disposa la present Llei.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.*

Es modifica l'apartat 6 de l'article 8 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, que queda redactat de la manera següent:

«6. Els jutjats contenciosos administratius també han de conèixer de les autoritzacions per a l'entrada a domicilis i altres llocs l'accés als quals requereixi el consentiment del seu titular, sempre que això sigui procedent per a l'execució forçosa d'actes de l'administració pública, llevat que es tracti de l'execució de mesures de protecció de menors acordades per l'entitat pública competent en la matèria.

Així mateix, correspon als jutjats contenciosos administratius l'autorització o ratificació judicial de les mesures que les autoritats sanitàries considerin urgents i necessàries per a la salut pública i impliquin privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret fonamental.

A més, els jutjats contenciosos administratius han de conèixer de les autoritzacions per a l'entrada i inspecció de domicilis, locals, terrenys i mitjans de transport que hagi estat acordada per la Comissió Nacional de la Competència, quan l'accés i la inspecció esmentats requereixin el consentiment del seu titular i aquest s'oposi a això o existeixi risc d'oposició.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.*

Es modifiquen els apartats 3, 4 i 5 i s'afegeixen els apartats 6 i 7 a l'article 9 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, que queden redactats de la manera següent:

«3. S'atorga el consentiment per representació en els supòsits següents:

a) Quan el pacient no sigui capaç de prendre decisions, a criteri del metge responsable de l'assistència, o l'estat físic o psíquic no li permeti fer-se càrrec de la seva situació. Si el pacient no té representant legal, el consentiment l'han de prestar les persones que hi estan vinculades per raons familiars o de fet.

b) Quan el pacient tingui la capacitat modificada judicialment i així consti a la sentència.

c) Quan el pacient menor d'edat no sigui capaç intel·lectualment ni emocionalment de comprendre l'abast de la intervenció. En aquest cas, el consentiment l'ha de donar el representant legal del menor després d'haver escoltat la seva opinió de conformitat amb el que disposa l'article 9 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

4. Quan es tracti de menors emancipats o de més de 16 anys que no estiguin en els supòsits b) i c) de l'apartat anterior, no cal prestar el consentiment per representació.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan es tracti d'una actuació de risc greu per a la vida o la salut del menor, segons el criteri del facultatiu, el consentiment l'ha de prestar el representant legal del menor, una vegada s'hagi escoltat i tingut en compte l'opinió d'aquest.

5. La pràctica d'assajos clínics i la pràctica de tècniques de reproducció humana assistida es regeixen pel que s'estableix amb caràcter general sobre la majoria d'edat i per les disposicions especials aplicables.

6. En els casos en què el consentiment l'hagi d'atorgar el representant legal o les persones vinculades per raons familiars o de fet en qualsevol dels supòsits que descriuen els apartats 3 a 5, la decisió s'ha d'adoptar atenent sempre el benefici més gran per a la vida o la salut del pacient. Les decisions que siguin contràries a aquests interessos s'han de posar en coneixement de l'autoritat judicial, directament o a través del Ministeri Fiscal, perquè adopti la resolució corresponent, llevat que, per raons d'urgència, no sigui possible demanar l'autorització judicial; en aquest cas els professionals sanitaris han d'adoptar les mesures necessàries en salvaguarda de la vida o la salut del pacient, emparats per les causes de justificació de compliment d'un deure i d'estat de necessitat.

7. La prestació del consentiment per representació ha de ser adequada a les circumstàncies i proporcionada a les necessitats que s'hagin d'atendre, sempre en favor del pacient i amb respecte a la seva dignitat personal. El pacient ha de participar en la mesura que sigui possible en la presa de decisions al llarg del procés

sanitari. Si el pacient és una persona amb discapacitat, se li han d'oferir les mesures de suport pertinents, inclosa la informació en formats adequats, seguint les regles marcades pel principi del disseny per a tots de manera que siguin accessibles i comprensibles a les persones amb discapacitat, per afavorir que puguin prestar per si mateixes el seu consentiment.»

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març.*

Es modifica la lletra f) de l'apartat 3 de l'article 37 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, que queda redactada de la manera següent:

«f) Pel temps indispensable per a la realització d'exàmens prenats i tècniques de preparació al part i, en els casos d'adopció o acolliment, o guarda amb finalitats d'adopció, per a l'assistència a les preceptives sessions d'informació i preparació i per a la realització dels preceptius informes psicològics i socials previs a la declaració d'adequació, sempre, en tots els casos, que hagin de tenir lloc dins de la jornada de treball.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.*

Es modifica la lletra e) de l'article 48 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, que queda redactada de la manera següent:

«e) Pel temps indispensable per a la realització d'exàmens prenats i tècniques de preparació al part per les funcionàries embarassades i, en els casos d'adopció o acolliment, o guarda amb finalitats d'adopció, per a l'assistència a les preceptives sessions d'informació i preparació i per a la realització dels preceptius informes psicològics i socials previs a la declaració d'adequació, que hagin de tenir lloc dins de la jornada de treball.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses.*

U. Es modifica l'apartat 4 de l'article 2 de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, que queda redactat de la manera següent:

«4. Tenen la mateixa consideració que els fills les persones sotmeses a tutela o acolliment familiar permanent o preadoptiu legalment constituït. Els menors que hagin estat en alguna d'aquestes situacions i en arribar a la majoria d'edat romanguin a la unitat familiar conserven la condició de fills en els termes que estableix l'article 3 d'aquesta Llei.»

Dos. Es modifica l'article 6 de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, que queda redactat de la manera següent:

«Article 6. *Renovació, modificació o pèrdua del títol.*

El títol de família nombrosa s'ha de renovar o s'ha de deixar sense efecte quan variï el nombre de membres de la unitat familiar o les condicions que van donar motiu a l'expedició del títol i això impliqui un canvi de categoria o la pèrdua de la condició de família nombrosa.

El títol es manté en vigor, encara que el nombre de fills que compleixen les condicions per formar part del títol sigui inferior al que estableix l'article 2, mentre almenys un d'aquests reuneixi les condicions que preveu l'article 3. No obstant això, en aquests casos la vigència del títol s'entén exclusivament respecte dels membres de la unitat familiar que segueixin complint les condicions per formar-ne part i no és aplicable als fills que ja no les compleixen.»

Tres. S'afegeix una disposició addicional a la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, amb el text següent:

«Disposició addicional desena. *Impacte de les normes en la família.*

Les memòries de l'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar els avantprojectes de llei i els projectes de reglaments han d'incloure l'impacte de la normativa en la família.»

Quatre. El Govern ha de remetre a les Corts Generals, en el termini més breu possible, un projecte de llei de reforma de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, amb l'objectiu de garantir la igualtat d'oportunitats i l'accés als béns i serveis públics, i contribuir a la redistribució de la renda i la riquesa de les famílies.

Disposició final sisena. *Modificació de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.*

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 2 de l'article 84, que queda redactat de la manera següent:

«2. Quan no hi hagi places suficients, el procés d'admissió s'ha de regir pels criteris prioritaris d'existència de germans matriculats al centre, pares, mares o tutors legals que hi treballin, proximitat del domicili o del lloc de treball d'algun dels seus pares, mares o tutors legals, renda per capita de la unitat familiar i condició legal de família nombrosa, situació d'acolliment familiar de l'alumne o l'alumna, i concurrència de discapacitat en l'alumne o l'alumna o en algun dels seus pares, mares o germans, sense que cap d'aquests tingui caràcter exclouent i sense perjudici del que estableix l'apartat 7 d'aquest article.

No obstant això, els centres que tinguin reconeguda una especialització curricular per les administracions educatives, o que participin en una acció destinada a fomentar la qualitat dels centres docents de les descrites a l'article 122 bis, poden reservar al criteri del rendiment acadèmic de l'alumne o l'alumna fins a un 20 per cent de la puntuació assignada a les sol·licituds d'admissió a ensenyaments postobligatoris. Aquest percentatge es pot reduir o modular quan sigui necessari per evitar la ruptura de criteris d'equitat i de cohesió del sistema.»

Dos. Es modifica l'apartat 2 de l'article 87, que queda redactat de la manera següent:

«2. Per facilitar l'escolarització i garantir el dret a l'educació de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, les administracions educatives han de reservar-li fins al final del període de preinscripció i matrícula una part de les places dels centres públics i privats concertats.

Així mateix, poden autoritzar un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització per atendre necessitats immediates d'escolarització de l'alumnat d'incorporació tardana o bé per necessitats que estiguin motivades per trasllat de la unitat familiar en període d'escolarització extraordinària, a causa de la mobilitat forçosa de qualsevol dels pares, mares o tutors legals, o a causa de l'inici d'una mesura d'acolliment familiar en l'alumne o l'alumna.»

Disposició final setena. *Modificació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.*

U. L'apartat seixanta de l'article únic de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, queda modificat de manera que el primer paràgraf de l'apartat 2 de l'article 84 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, té el contingut següent:

«Quan no hi hagi places suficients, el procés d'admissió s'ha de regir pels criteris prioritaris d'existència de germans matriculats al centre, pares, mares o

tutors legals que hi treballin, proximitat del domicili o del lloc de treball d'algun dels seus pares, mares o tutors legals, renda per capita de la unitat familiar i condició legal de família nombrosa, situació d'acolliment familiar de l'alumne o l'alumna, i concurrència de discapacitat en l'alumne o l'alumna o en algun dels seus pares, mares o germans, sense que cap d'aquests tingui caràcter excloent i sense perjudici del que estableix l'apartat 7 d'aquest article.»

Dos. L'apartat seixanta de l'article únic de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, queda modificat de manera que l'apartat 2 de l'article 87 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, té el següent contingut:

«Així mateix, poden autoritzar un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització per necessitats que estiguin motivades per trasllat de la unitat familiar en període d'escolarització extraordinària a causa de la mobilitat forçosa de qualsevol dels pares, mares o tutors legals, o a causa de l'inici d'una mesura d'acolliment familiar en l'alumne o l'alumna.»

Disposició final vuitena. *Modificació de la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació.*

S'introdueix un nou apartat 4 ter a l'article 2 de la Llei 43/2006, de 29 de desembre, per a la millora del creixement i de l'ocupació, en els termes següents:

«4 ter. Els ocupadors que contractin indefinidament víctimes de tràfic d'éssers humans, identificades d'acord amb el que disposa l'article 59 bis de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, i que, si s'escau, hagin obtingut l'autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals, sense que sigui necessària la condició d'estar en desocupació, des de la data de celebració del contracte tenen dret a una bonificació mensual de la quota empresarial a la Seguretat Social o, si s'escau, pel seu equivalent diari, per treballador contractat de 125 euros/mes (1.500 euros/any) durant 2 anys.

En cas que es formalitzin contractes temporals amb aquestes persones, es té dret a una bonificació mensual de la quota empresarial a la Seguretat Social o, si s'escau, pel seu equivalent diari, per treballador contractat de 50 euros/mes (600 euros/any), durant tota la vigència del contracte.»

Disposició final novena. *Modificació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.*

S'afegeix un nou apartat 8 a l'article 14 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, amb la redacció següent:

«8. Les prestacions econòmiques establertes en virtut d'aquesta Llei són inembargables, excepte per al supòsit que preveu l'article 608 de la Llei d'enjudiciament civil.»

Disposició final desena. *Modificació del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.*

El text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, queda modificat de la manera següent:

U. S'afegeix un nou article 179 ter amb la redacció següent:

«Article 179 ter. *Impediment per ser beneficiari de les prestacions de mort i supervivència.*

1. Sense perjudici del que estableix la disposició addicional primera de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la

violència de gènere, no pot tenir la condició de beneficiari de les prestacions de mort i supervivència que li hagin pogut correspondre qui hagi estat condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, quan la víctima sigui el subjecte causant de la prestació.

2. L'entitat gestora pot revisar, per si mateixa i en qualsevol moment, la resolució per la qual hagi reconegut el dret a una prestació de mort i supervivència a qui hagi estat condemnat per sentència ferma en el supòsit indicat, i aquest està obligat a tornar les quantitats que hagi percebut per aquest concepte, si s'escau.

La facultat de revisió d'ofici a què es refereix el paràgraf anterior no està subjecta a termini, si bé l'obligació de reintegrament de l'import de les prestacions percebudes prescriu en el termini que preveu l'article 45.3. En tot cas, la prescripció d'aquesta obligació s'interromp quan recaigui una resolució judicial de la qual derivin indicis racionals que el subjecte investigat és responsable d'un delictes dolós d'homicidi, així com per la tramitació del procés penal i dels diferents recursos.

En l'acord d'inici del procediment de revisió del reconeixement de la prestació a què es refereix aquest article s'ha d'acordar, si no s'ha produït abans, la suspensió cautelar de la seva percepció fins a la resolució ferma que posi fi al procediment esmentat.»

Dos. S'afegeix un nou article 179 quater amb la redacció següent:

«Article 179 quater. *Suspensió cautelar de l'abonament de les prestacions de mort i supervivència, en determinats supòsits.*

1. L'entitat gestora ha de suspendre cautelarment l'abonament de les prestacions de mort i supervivència que, si s'escau, hagi reconegut, quan recaigui una resolució judicial de la qual derivin indicis racionals que el subjecte investigat és responsable d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, si la víctima és el subjecte causant de la prestació, amb efectes del dia primer del mes següent a aquell en què se li comuniqui aquesta circumstància.

Quan l'entitat gestora tingui coneixement, abans o durant el tràmit del procediment per al reconeixement de la prestació de mort i supervivència, que ha recaigut contra el sol·licitant una resolució judicial de la qual derivin indicis racionals de criminalitat per la comissió del delictes indicat, ha de procedir al seu reconeixement si concorren tots els requisits restants per a això, amb suspensió cautelar del seu abonament des de la data en què hagi hagut de tenir efectes econòmics.

En els casos indicats als dos paràgrafs precedents, la suspensió cautelar s'ha de mantenir fins que recaigui una sentència ferma o una altra resolució ferma que posi fi al procediment penal, o determini la no-culpabilitat del beneficiari.

Si el beneficiari de la prestació és finalment condemnat per sentència ferma per la comissió del delictes indicat, és procedent la revisió del reconeixement i, si s'escau, el reintegrament de les prestacions percebudes, d'acord amb el que preveu l'article 179 ter. Quan recaigui una sentència absolutòria o una resolució judicial ferma que declari la no-culpabilitat del beneficiari, s'ha de rehabilitar el pagament de la prestació suspesa amb els efectes que haurien estat procedents si no s'hagués acordat la suspensió, una vegada descomptades, si s'escau, les quantitats satisfetes en concepte d'obligació d'aliments d'acord amb el que disposa l'apartat 3.

2. No obstant això, si recau una sentència absolutòria en primera instància i aquesta és recorreguda, s'ha d'alçar la suspensió cautelar fins a la resolució del recurs per sentència ferma. En aquest cas, si la sentència ferma recaiguda en aquest recurs també és absolutòria, s'han d'abonar al beneficiari les prestacions que es van deixar de percebre des que es va acordar la suspensió cautelar fins que es va alçar aquesta, amb descompte de les quantitats que, si s'escau, s'hagin satisfet a tercers en concepte d'obligació d'aliments de conformitat amb el que disposa l'apartat 3. Per contra, si la sentència ferma recaiguda en el recurs és condemnatòria, és procedent la revisió del reconeixement de la prestació així com la devolució de

les prestacions percebudes pel condemnat, d'acord amb el que indica l'apartat 1 d'aquest article, incloses les corresponents al període en què va estar alçada la suspensió.

3. Durant la suspensió del pagament d'una pensió de viduïtat, acordada d'acord amb el que preveu aquest article, es poden fer efectives amb càrrec a aquesta, fins al límit de l'import que li hagi correspost per aquest concepte al beneficiari de la pensió esmentada, les obligacions d'aliments a favor dels titulars de pensió d'orfandat o a favor de familiars causada per la víctima del delictes, sempre que els titulars hagin de ser beneficiaris dels increments a què es refereix l'article 179 quinquies si finalment recau una sentència ferma condemnatòria d'aquell. La quantitat que ha de percebre en concepte d'aliments cadascun dels pensionistes d'orfandat o a favor de familiars no pot superar l'import que li hagi correspost en cada moment per l'increment esmentat.»

Tres. S'afegeix un nou article 179 quinquies amb la redacció següent:

«Article 179 quinquies. *Increment de les pensions d'orfandat i a favor de familiars, en determinats supòsits.*

1. Quan, segons el que estableix l'article 179 ter, el condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes no pugui adquirir la condició de beneficiari de la pensió de viduïtat, o l'hagi perdut, els fills d'aquest que siguin titulars de la pensió d'orfandat causada per la víctima del delictes tenen dret a l'increment previst per reglament per als casos d'orfandat absoluta.

Els titulars de la pensió a favor de familiars, en aquests mateixos supòsits, poden ser beneficiaris de l'increment previst per reglament, sempre que no hi hagi altres persones amb dret a pensió de mort i supervivència causada per la víctima.

2. Els efectes econòmics de l'increment esmentat es retrotreuen a la data d'efectes del reconeixement inicial de la pensió d'orfandat o a favor de familiars, quan no s'hagi reconegut prèviament la pensió de viduïtat a qui sigui condemnat per sentència ferma. Si passa altrament, els efectes econòmics esmentats s'inicien a partir de la data en què hagi cessat el pagament de la pensió de viduïtat, com a conseqüència de la revisió del seu reconeixement per part de l'entitat gestora de conformitat amb el que preveu l'article 179 ter o, si s'escau, a partir de la data de la suspensió cautelar que preveu l'article 179 quater.

En tot cas, l'abonament de l'increment de la pensió d'orfandat o a favor de familiars pels períodes en què el condemnat hagi percebut la pensió de viduïtat només es pot portar a terme una vegada que aquest en faci efectiu el reintegrament, sense que l'entitat gestora, en cas que no es produeixi el reintegrament, sigui responsable subsidiària ni solidària de l'abonament al pensionista d'orfandat o a favor de familiars de l'increment assenyalat, ni estigui obligada avançar-lo.

De les quantitats que corresponguin en concepte d'increment de la pensió d'orfandat o a favor de familiars s'ha de descomptar, si s'escau, l'import que per aliments hagi percebut el seu beneficiari a càrrec de la pensió de viduïtat suspesa, d'acord amb el que disposa l'article 179 quater.»

Quatre. S'afegeix un nou article 179 sexies amb la redacció següent:

«Article 179 sexies. *Abonament de les pensions d'orfandat, en determinats supòsits.*

En cas que els fills de qui hagi estat condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, en els termes que assenyalen l'article 179 ter, siguin menors d'edat o persones amb capacitat judicialment modificada i siguin beneficiaris d'una pensió d'orfandat causada per la víctima, aquesta pensió no és abonable a la persona condemnada.

En tot cas, l'entitat gestora ha de comunicar al Ministeri Fiscal l'existència de la pensió d'orfanat, així com tota resolució judicial de la qual derivin indicis racionals que el progenitor és responsable d'un delictes dolós d'homicidi perquè, en compliment del que disposa l'article 158 del Codi civil, procedeixi, si s'escau, a instar l'adopció de les mesures oportunes en relació amb la persona física o institució tutelar del menor o persona amb capacitat judicialment modificada a les quals s'ha d'abonar la pensió d'orfanat. Un cop adoptades les mesures esmentades amb motiu d'aquesta situació processal, l'entitat gestora, quan sigui procedent, ha de comunicar també al Ministeri Fiscal la resolució per la qual es posi fi al procés i la ferma o no de la resolució judicial en què s'acordi.»

Cinc. L'apartat 1 de la disposició addicional vuitena queda redactat de la manera següent:

«1. És aplicable a tots els règims que integren el sistema de la Seguretat Social el que disposen els articles 137, apartats 2 i 3; 138; 140, apartats 1, 2 i 3; 143; 161, apartats 1, 2 i 3; 161 bis, apartat 1 i apartat 2.B); 162, apartats 1.1, 2, 3, 4 i 5; 163; 165; 174; 174 bis; 175; 176, apartat 4; 177, apartat 1, segon paràgraf; 179, 179 ter, 179 quater, 179 quinquies i 179 sexies. Igualment, són aplicables les normes sobre les prestacions familiars que conté el capítol IX del títol II; les disposicions addicionals setena bis, quaranta-tresena i cinquanta-novena i les disposicions transitòries cinquena, apartat 1, cinquena bis, sisena bis i setzena.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, s'exceptua l'aplicació als règims especials del que preveu l'article 138 a l'últim paràgraf de l'apartat 2, així com el que regula l'apartat 5.»

Disposició final onzena. *Modificació del text refós de la Llei de classes passives de l'Estat, aprovat pel Reial decret legislatiu 670/1987, de 30 d'abril.*

El text refós de la Llei de classes passives de l'Estat, aprovat pel Reial decret legislatiu 670/1987, de 30 d'abril, queda modificat de la manera següent:

U. S'afegeix un apartat tres a l'article 15, amb la redacció següent:

«Article 15.3. *Sense perjudici del que disposa el número 1, l'Administració pot revisar els actes de reconeixement del dret a una prestació a favor de familiars motivada per la condemna al beneficiari, mitjançant una sentència ferma, per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, quan la víctima sigui el subjecte causant de la prestació, que es pot efectuar en qualsevol moment, així com la reclamació de les quantitats que hagi percebut per aquest concepte, si s'escau.»*

Dos. S'afegeix un nou article, el 37 bis, amb la redacció següent:

«Article 37 bis. *Impediment per ser beneficiari de les prestacions a favor dels familiars.*

Sense perjudici del que estableix la disposició addicional primera de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, no pot tenir la condició de beneficiari de les prestacions a favor dels familiars que li hagin pogut correspondre, qui hagi estat condemnat per sentència ferma per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, quan la víctima sigui el subjecte causant de la prestació.

L'Administració pot revisar, per si mateixa i en qualsevol moment, l'acte o acord pel qual hagi reconegut el dret a una prestació a favor dels familiars a qui hagi estat condemnat per sentència ferma en el supòsit indicat, i aquest està obligat a tornar les quantitats que hagi percebut per aquest concepte, si s'escau.

En l'acord d'inici del procediment de revisió del reconeixement de la prestació a què es refereix aquest article s'ha d'acordar, si no s'ha produït abans, la suspensió cautelar de la seva percepció fins a la resolució que posi fi al procediment esmentat.»

Tres. S'afegeix un nou article, el 37 ter, amb la redacció següent:

«Article 37 ter. *Suspensió cautelar de l'abonament de les prestacions a favor dels familiars, en determinats supòsits.*

1. La Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques ha de suspendre cautelarment l'abonament de les prestacions reconegudes a favor dels familiars, quan recaigui sobre el beneficiari una resolució judicial de la qual derivin indicis racionals de criminalitat per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, si la víctima és el subjecte causant de la prestació, amb efectes del dia primer del mes següent a aquell en què se li comunicui aquesta circumstància.

En els casos indicats, la suspensió cautelar es manté fins que recaigui una sentència ferma o una altra resolució ferma que posi fi al procediment penal o determini la no-culpabilitat del beneficiari.

Si el beneficiari de la prestació finalment és condemnat per sentència ferma per la comissió del delictes indicat, és procedent la revisió del reconeixement i, si s'escau, el reintegrament de les prestacions percebudes, d'acord amb el que preveu l'article 37 bis. En aquest supòsit, la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques o la Direcció General de Personal del Ministeri de Defensa, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de fixar l'import de les pensions, si n'hi ha, com si no existís la persona condemnada.

Quan, mitjançant una sentència o resolució judicial ferma, finalitzi el procés sense la condemna a què es fa referència o es determini la no-culpabilitat del beneficiari, s'ha de rehabilitar el pagament de la prestació suspesa amb els efectes que haurien procedit si no s'hagués acordat la suspensió.

2. No obstant això, si recau una sentència absolutòria en primera instància i aquesta és recorreguda, s'ha d'alçar la suspensió cautelar fins a la resolució del recurs per sentència ferma. En aquest cas, si la sentència ferma recaiguda en el recurs esmentat també és absolutòria, s'han d'abonar al beneficiari les prestacions que es van deixar de percebre des que es va acordar la suspensió cautelar fins que es va alçar aquesta. Per contra, si la sentència ferma recaiguda en el recurs és condemnatòria, és procedent la revisió del reconeixement de la prestació així com la devolució de les prestacions percebudes pel condemnat, d'acord amb el que indica l'apartat 1 d'aquest article, incloses les corresponents al període en què va estar alçada la suspensió.

3. Durant la suspensió del pagament d'una prestació acordada d'acord amb el que preveu aquest article, la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques o la Direcció General de Personal del Ministeri de Defensa, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de fixar l'import de les pensions, si n'hi ha, com si no existís la persona contra la qual s'ha dictat la resolució a què es refereix l'apartat 1. Aquest import té caràcter provisional fins que es dicti la resolució ferma que posi fi al procés penal.

En el cas d'arxivament de la causa o de sentència ferma absolutòria, es procedeix a l'abonament de les prestacions suspeses cautelarment. No obstant això, el beneficiari de la pensió calculada d'acord amb el que disposa el paràgraf anterior no està obligat a tornar cap quantitat.»

Quatre. S'afegeix un nou article, 37 quater, amb la redacció següent:

Article 37 quater. *Abonament de les pensions a favor de familiars en determinats supòsits.*

«En cas que hi hagi beneficiaris menors o incapacitats judicialment, la pàtria potestat o tutela dels quals estigui atribuïda a una persona contra la qual s'hagi dictat una resolució judicial de la qual derivin indicis racionals de criminalitat o sentència condemnatòria ferma per la comissió del delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, la pensió no és abonable a aquesta persona.

En tot cas, la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques ha de comunicar al Ministeri Fiscal l'existència de la pensió, així com tota resolució judicial de la qual derivin indicis racionals que una persona que tingui atribuïda la pàtria potestat o tutela és responsable del delictes dolós d'homicidi perquè procedeixi, si s'escau, a instar l'adopció de les mesures oportunes en relació amb la persona física o institució tutelar del menor o de la persona amb la capacitat modificada judicialment a les quals s'ha d'abonar la pensió. Un cop adoptades les mesures esmentades amb motiu d'aquesta situació processal, l'Administració, quan sigui procedent, també ha de comunicar al Ministeri Fiscal la resolució per la qual es posi fi al procés penal i la fermesa o no de la resolució judicial en què s'acordi.»

Cinc. La disposició addicional onzena queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional onzena. *Prestacions a favor dels familiars.*

La regulació que contenen tant l'article 38 i la disposició transitòria dotzena com l'article 41 d'aquest text, a excepció del que disposa el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'últim article esmentat, és aplicable, respectivament, a les pensions de viduïtat i d'orfandat de classes passives de l'Estat causades a l'empara de la legislació vigent a 31 de desembre de 1984, així com a les causades en aplicació de la legislació especial de guerra; sempre que, en un i altre cas i si es tracta d'orfandat, el límit d'edat determinant de la condició de beneficiari de la pensió d'orfandat sigui igual o inferior a vint-i-un anys.

Així mateix, el que disposen els articles 37 bis i 37 ter és aplicable a totes les pensions de classes passives de l'Estat, sigui quina sigui la seva legislació reguladora, així com a les pensions causades a l'empara de la legislació especial de guerra.»

Disposició final dotzena. *Modificació de la Llei d'enjudiciament criminal.*

S'afegeix una nova disposició addicional a la Llei d'enjudiciament criminal, aprovada pel Reial decret de 14 de setembre de 1882, amb la redacció següent:

«Disposició addicional cinquena. *Comunicació d'actuacions a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, a l'Institut Social de la Marina, a la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i a la Direcció General de Personal del Ministeri de Defensa.*

Els secretaris judicials dels jutjats i tribunals han de comunicar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, a l'Institut Social de la Marina i a la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, qualsevol resolució judicial de la qual derivin indicis racionals de criminalitat per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, en què la víctima sigui ascendent, descendent, germà, cònjuge o excònjuge de l'investigat, o estigui o hagi estat lligada a aquest per una relació d'afectivitat anàloga a la conjugal. Així mateix, han de comunicar als organismes oficials esmentats les resolucions judicials fermes que posin fi als procediments penals. Aquestes comunicacions s'han d'efectuar als efectes que preveuen els articles 179 ter, 179 quater, 179 quinquies i 179 sexies del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, i els articles 37 bis i 37 ter del text refós de la Llei de classes passives de l'Estat, aprovat pel Reial decret legislatiu 670/1987, de 30 d'abril.»

Disposició final tretzena. *Modificació de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social.*

L'article 146.2 de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, queda redactat de la manera següent:

«2. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior:

a) La rectificació d'errors materials o de fet i els aritmètics, així com les revisions motivades per la constatació d'omissions o inexactituds en les declaracions del beneficiari, i la reclamació de les quantitats que, si s'escau, s'hagin percebut indegudament per aquest motiu.

b) Les revisions dels actes en matèria de protecció per desocupació, i per cessament d'activitat dels treballadors autònoms, sempre que s'efectuïn dins el termini màxim d'un any des de la resolució administrativa o de l'òrgan gestor que no hagi estat impugnada, sense perjudici del que disposa l'article 147.

c) La revisió dels actes de reconeixement del dret a una prestació de mort i supervivència, motivada per la condemna al beneficiari, mitjançant una sentència ferma, per la comissió d'un delictes dolós d'homicidi en qualsevol de les seves formes, quan la víctima sigui el subjecte causant de la prestació, que es pot efectuar en qualsevol moment, així com la reclamació de les quantitats que hagi percebut per aquest concepte, si s'escau.»

Disposició final catorzena. *Eficàcia en l'aplicació de les modificacions legals.*

Les modificacions introduïdes a la Llei general de la Seguretat Social, a la Llei de classes passives de l'Estat, a la Llei d'enjudiciament criminal i a la Llei reguladora de la jurisdicció social per mitjà de les disposicions finals desena a tretzena de la present Llei, són aplicables als fets causants de les prestacions del sistema de la Seguretat Social i del Règim especial de classes passives de l'Estat produïts a partir de la data de la seva entrada en vigor, sempre que els fets delictius hagin ocorregut, també, a partir de la mateixa data.

Disposició final quinzena. *Títols competencials.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva per dictar la legislació civil que atribueix a l'Estat l'article 149.1.8a de la Constitució espanyola, sense perjudici de la conservació, modificació i desplegament per les comunitats autònomes dels drets civils forals o especials, allà on n'hi hagi.

L'article quart, la disposició transitòria primera i la disposició final primera es dicten a l'empara de l'article 149.1.6a de la Constitució espanyola que atribueix a l'Estat competència exclusiva per dictar la legislació processal.

La disposició final segona té la condició de bàsica, de conformitat amb el que estableix l'article 149.1.1a i 16a de la Constitució espanyola.

La disposició final tercera es dicta a l'empara de l'article 149.1.7a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat competència exclusiva per dictar la legislació laboral.

La disposició final quarta es dicta a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució espanyola, i constitueix bases del règim estatutari dels funcionaris, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes que ja disposen de competència exclusiva sobre el règim estatutari del personal al servei de les administracions públiques i especialitats derivades de l'organització administrativa i funcional pròpies de les comunitats autònomes.

La disposició final cinquena es dicta a l'empara de l'article 149.1.1a, 7a i 17a de la Constitució espanyola.

Disposició final setzena. *Desplegament reglamentari de les ciutats de Ceuta i Melilla.*

De conformitat amb el que disposa l'apartat tercer de la disposició addicional quarta de la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, les ciutats de Ceuta i Melilla, en exercici de la seva potestat reglamentària, poden desplegar el contingut d'aquesta Llei d'acord amb els criteris i les circumstàncies que aquesta conté, a l'objecte d'ajustar-lo a les condicions particulars d'aquestes, en exercici de la seva capacitat reglamentària i dins de l'abast d'aquesta.

Disposició final dissetena. *Creació del Registre central de delinqüents sexuals.*

El Govern, a proposta del Ministeri de Justícia, un cop oït el Consell General del Poder Judicial i l'Agència de Protecció de Dades, ha de dictar en el termini de sis mesos des de la publicació d'aquesta Llei les disposicions reglamentàries oportunes relatives a l'organització del Registre central de delinqüents sexuals en el Registre central de penats i en el Registre central de sentències de responsabilitat penal dels menors, de manera que s'integrin en el sistema de registres de suport a l'Administració de justícia, així com el règim d'inscripció i cancel·lació dels seus assentaments i l'accés a la informació que conté aquell, i n'ha d'assegurar en tot cas la confidencialitat. S'ha de formar, almenys, amb les dades relatives a la identitat i el perfil genètic (ADN) de les persones condemnades pels delictes contra la llibertat i indemnitat sexuals, en què s'inclouen l'agressió i l'abús sexual, l'assetjament sexual, l'exhibicionisme i la provocació sexual, la prostitució i l'explotació sexual i la corrupció de menors. L'Administració General de l'Estat ha de col·laborar amb les autoritats competents dels estats membres de la Unió Europea per facilitar l'intercanvi d'informació en aquest àmbit.

Disposició final divuitena. *Modificacions i desplegaments reglamentaris.*

El Govern porta a terme les modificacions i els desplegaments reglamentaris que siguin necessaris per a l'aplicació d'aquesta Llei.

Disposició final dinovena. *Incorporació de normes de la Unió Europea.*

Aquesta Llei conté les normes d'incorporació al dret espanyol dels articles 10 i 15 de la Directiva 2011/93/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de desembre de 2011, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual dels menors i la pornografia infantil, i per la qual se substitueix la Decisió marc 2004/68/JAI del Consell.

Disposició final vintena. *No-increment de la despesa.*

Les mesures que inclou aquesta norma no poden implicar un increment de despesa pública, ni de dotacions, ni de retribucions, ni d'altres despeses de personal.

Disposició final vint-i-unena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor al cap de vint dies de la seva publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 28 de juliol de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY